

बार्षिक प्रतिवेदन

(नवौं वार्षिक साधारण सभा)

आर्थिक वर्ष २०७१/०७२

Agricultural Development Bank Ltd.

कृषि विकास बैंक लि.

२०७३

सुखी किसान सुखी नेपाल

सुखी किसान सुखी नेपाल

प्रमोद कुमार कार्की

शिशिर कुमार ढुंगाना

योगेन्द्र कुमार कार्की

डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी

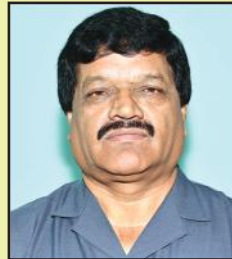
लक्ष्मीदेवी मानन्धर

रमेश कुमार महत

मनोज कुमार बस्नेत

गोविन्द प्रसाद भट्टराई

घनश्याम अवस्थी

वार्षिक प्रतिवेदन

(नवौं वार्षिक साधारण सभा)

आर्थिक वर्ष २०७१/०७२

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

मुख्य कार्यालय, रामशाहपथ, काठमाडौं

फोन: ०१-४२५२३५९, ४२६२६२०, फ्याक्स: ०१-४२६२९२९

२०७३

विषय सूची

क्र.सं.	विषय	पृष्ठ संख्या
१.	वार्षिक साधारणसभा सम्बन्धी सूचना	१
२.	वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी	२
३.	प्रोक्सी फारम	३
४.	प्रवेश-पत्र	३
५.	सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन	५
६.	आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को कारोबारको अवस्था	९
७.	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०९ बमोजिमको थप विवरण	१५
८.	धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली २०६५ को नियम २२ उपनियम (१) संग सम्बन्धित विवरणहरू :	२२
९.	लेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन	२४
१०.	वासलात	२७
११.	नाफा/नोक्सान हिसाब	२८
१२.	नाफा/नोक्सान बाँडफाँड हिसाब	२९
१३.	इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण	३०
१४.	नगद प्रवाह विवरण	३१
१५.	वासलातसँग सम्बन्धित अनुसूची ४.१ देखि ४.१६ (क) सम्म	३२
१६.	सम्भावित दायित्वहरू	४६
१७.	नाफा/(नोक्सान) हिसाबसँग सम्बन्धित अनुसूची ४.१८ देखि ४.२८ (क) सम्म	४७
१८.	सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, संस्थापक, कर्मचारी, शेयरहोल्डरहरूलाई गएको कर्जा सापट विवरण	५४
१९.	पूँजीकोष तालिका	५५
२०.	कर्जा जोखिम, Credit Risk Mitigation (CRM), संचालन जोखिम, बजार जोखिम, पूँजी पर्याप्तता सम्बन्धी खुलासा	५६
२१.	प्रमुख सूचकाङ्क	६९
२२.	लेखा सम्बन्धी महत्वपूर्ण नीतिहरू	७०
२३.	लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू	७८
२४.	संस्थापक/संस्थापक समूहका शेयरधनीले आफ्नो स्वामित्वमा रहेको शेयर अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थामा धितो राखी कर्जा लिएको विवरण	८४
२५.	आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ आषाढ मसान्तको अपरिष्कृत र ले.प. भएको वित्तीय विवरणमा तुलना	८५
२६.	आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को अपरिष्कृत वित्तीय विवरण	८६
२७.	लाभांस वितरण/घोषणा तथा प्रकाशन सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त पत्र	८७
२८.	नेपाल राष्ट्र बैंकको पत्र सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको निर्णय	८८
२९.	आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को लेखापरीक्षक नियुक्ती सम्बन्धमा	८९
३०.	प्रवन्ध पत्र र नियमावलीमा संशोधन सम्बन्धी तीन महले	९०

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

वार्षिक साधारणसभा सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७२/१२/२२ गते)

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

यस बैंकको मिति २०७२/१२/२० गते बसेको सञ्चालक समितिको बैठक नं. ६०७ को निर्णयानुसार यस बैंकको नवौं वार्षिक साधारणसभा देहायका विषयहरुमा छलफल तथा निर्णय गर्न निम्न मिति, समय तथा स्थानमा बस्ने भएकोले सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरुको जानकारी तथा उपस्थितिको लागि कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ६७ बमोजिम यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सभा बस्ने मिति, समय र स्थान

- (१) मिति : २०७३/०१/१४ गते मंगलबार
- (२) समय : विहान ११.०० बजे
- (३) स्थान : कृषि विकास बैंक लि. केन्द्रीय तालिम प्रतिष्ठान, बोडे भक्तपुर ।

छलफलका विषयहरु

(क) सामान्य प्रस्तावहरु

- (१) सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूले प्रस्तुत गर्नु हुने आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।
- (२) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को वासलात, सोही अवधिको नाफा नोक्सान हिसाव, नगद प्रवाह विवरण र सो सम्बन्धी अनुसूचीहरु लगायत वार्षिक आर्थिक विवरणहरु छलफल गरी पारित गर्ने ।
- (३) साधारण शेयरधनीहरुलाई चुक्ता पूँजीको ०.७९ प्रतिशतले हुने नगद लाभांश (कर प्रयोजनको लागि) रु २,७०,३१,५७९/- र अग्राधिकार शेयरधनीहरुलाई चुक्ता पूँजीको ६ प्रतिशतले हुने रु ३८,६२,०८,०००/- बराबरको नगद लाभांश प्रदान गर्ने सम्बन्धी सञ्चालक समितिको प्रस्ताव पारित गर्ने ।
- (४) लेखापरीक्षण समितिको सिफारिस बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को लागि महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट परामर्श प्राप्त भएका चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट श्री उमेश प्रसाद ढकाललाई लेखापरीक्षकमा नियुक्ति एवं पारिश्रमिक र सेवा शर्तको अनुमोदन गर्ने ।

(ख) विशेष प्रस्तावहरु

- (१) साधारण शेयरधनीहरुलाई रु ५१,३६,००,०००/- बराबरको बोनस शेयर अर्थात चुक्ता पूँजीको १५ प्रतिशतले बोनस शेयर दिने प्रस्ताव पारित गर्ने ।
- (२) बैंकको अधिकृत पूँजी वृद्धि गरी रु.१८,००,००,००,०००/- पुर्याउने प्रस्ताव पारित गर्ने र सोही अनुसार बैंकको प्रबन्धपत्र एवं नियमावलीका तत्सम्बन्धित दफा उपदफाहरुमा संशोधन गर्ने । (अधिकृत पूँजी वृद्धि पश्चात कुल साधारण शेयर पूँजी र ९ अर्व र कुल अग्राधिकार शेयर पूँजी रु. ९ अर्व हुने ।)
- (३) नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७२/०८/२७, च.नं.२३६ को पत्रानुसार यस बैंकको संस्थापक शेयरधनी नेपाल सरकारको नाममा रहेको अग्राधिकार शेयर मध्येबाट हाल रु.१,००,४०,८८,०००/- लाई साधारण शेयरमा परिणत गर्ने । (सो रकम साधारण शेयरमा परिणत गर्नु अगाडी अग्राधिकार चुक्ता पूँजी रु.६,४३,६८,००,०००/- र परिणत भएपश्चात रु. ५,४३,२७,१२,०००/- हुने)
- (४) बोनस शेयर पश्चात कायम हुने साधारण चुक्ता पूँजी रु. ३,९३,७६,००,०००/- मा २:१ ले हुने हकप्रद शेयर रकम रु.१,९६,८८,००,०००/- को प्रस्ताव पारित गर्ने (नवौं साधारण सभाबाट पारित १५ प्रतिशत बोनस शेयर पश्चातको पुजीमा हकप्रद शेयर जारी गर्ने) । सोही अनुसार बैंकको प्रबन्धपत्र एवं नियमावलीमा जारी पूँजी र चुक्ता पूँजी वृद्धि लगायत तत्सम्बन्धित दफा उपदफाहरुमा संशोधन गर्ने ।
- (५) बैंकको नियमावलीको नियम १६ को उपनियम १ को (क), (घ), (ङ) र (च) मा संशोधन गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने ।
- (६) २०७२ वैशाख १२ गते गएको विनाशकारी भूकम्प पश्चात संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत राहत तथा उद्धार कार्यका लागि राहत कोष लगायतमा प्रदान गरिएको रकम रु.२,०५,८१,९६१/- को अनुमोदन गर्ने ।
- (७) प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा नियमनकारी निकायबाट संशोधन गर्न निर्देशन भएमा आवश्यकता अनुसार सोमा थपघट, परिमार्जन तथा संशोधनका लागि सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी दिने ।

(ग) विविध

वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी

- (१) बैंकको नवौं वार्षिक साधारणसभा तथा बोनश शेयर प्रयोजनका लागि मिति २०७२/१२/२९ देखि २०७३/०१/१४ गते सम्म बैंकको शेयरधनी दर्ता किताव बन्द रहने छ। नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा सो मिति भन्दा अघिल्लो कार्य दिन सम्म कारोवार भई तोकिएको कार्य दिन भित्र यस बैंकको शेयर रजिष्ट्रार एस क्यापिटल लिमिटेड, लालकोलनी मार्ग, लालदरवार, काठमाडौंमा प्राप्त शेयर नामसारीको लिखतको आधारमा शेयरधनी दर्ता कितावमा कायम शेयरधनीहरूले मात्र यो सभामा भाग लिन पाउने छन्।
- (२) वार्षिक साधारणसभामा उपस्थित हुने शेयरधनी महानुभावहरूले सभा हुने दिन शेयरको भौतिक प्रमाणपत्र वा सोको प्रतिलिपी वा शेयरधनी परिचय नम्बर सहित नागरिकताको प्रमाणपत्र साथमा लिई आउनुहुन अनुरोध छ। शेयर अभौतिकीकरण गराइ सक्नुभएका शेयरधनी महानुभावहरूको हकमा डिम्याट खाता नम्बर र सक्कल परिचयपत्र प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ। शान्ति-सुरक्षाको दृष्टिकोणले शेयरधनी महानुभावहरू सभा स्थलमा आउँदा यथासक्य भोला, व्याग जस्ता वस्तुहरू नलिई आउनु हुन अनुरोध छ। आवश्यक देखिएमा सुरक्षाकर्मीले सुरक्षा जाँच गर्न सक्ने हुँदा सो कार्यमा सहयोग गरी दिनु हुन समेत अनुरोध छ।
- (३) शेयरधनी महानुभावहरूको सुविधाका लागि कम्पनी ऐन २०६३, अनुसारको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको वार्षिक आर्थिक विवरण, सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन तथा वार्षिक साधारणसभा सम्बन्धी अन्य जानकारीहरू यस बैंकको वेब साईट www.adbl.gov.np मा समेत उपलब्ध छ। साथै यस सम्बन्धी विवरणहरू बैंकको मुख्य कार्यालय, रामशाहपथ काठमाडौं तथा शेयर रजिष्ट्रार एस क्यापिटल लिमिटेड, लालकोलनी मार्ग, लालदरवार, काठमाण्डौंबाट समेत शेयर प्रमाणपत्र प्रस्तुत गरी अवलोकन गर्न र प्राप्त गर्न सक्नुहुनेछ।
- (४) शेयरधनी महानुभावहरूले व्यक्त गरेका मन्तव्य वा प्रश्नहरूका सम्बन्धमा सञ्चालक समितिका अध्यक्ष वा निजले तोकिएको पदाधिकारीबाट उत्तर दिइने छ।
- (५) शेयरधनी महानुभावहरूलाई छलफलका विषयहरू मध्ये विविध शीर्षक अन्तरगत छलफल गर्न इच्छुक शेयरधनी महानुभावहरूले सभा हुनु भन्दा कम्तीमा सात दिन अगावै कम्पनी सचिव मार्फत सञ्चालक समितिका अध्यक्षलाई लिखित रूपमा जानकारी दिनु पर्नेछ। तर यसलाई छलफल र पारित हुने प्रस्तावको रूपमा समावेश गरिने छैन।
- (६) सभा शुरु हुने भनी तोकिएको दिनभन्दा कम्तीमा ४ (चार) दिन अर्थात ९६ घण्टा अगावै बैंकको कम्पनी सचिवालयमा कार्यालय समयभित्र प्रतिनिधिपत्र (प्रोक्सी) फारम दर्ता गरी सक्नु पर्नेछ। एकै शेयरधनीले एक भन्दा बढी प्रतिनिधिपत्र (प्रोक्सी) नियुक्त गरेको अवस्थामा मैले यस अघि दिएको सबै प्रतिनिधि पत्र (प्रोक्सी) बदर गरी यो प्रतिनिधि पत्र (प्रोक्सी) लाई मान्यता दिईयोस भनी छुट्टै पत्र समेत लेखी पठाइएको रहेछ भने अरु सबै प्रतिनिधि पत्र (प्रोक्सी) बदर भई सोही पत्र साथ दर्ता भएको प्रतिनिधिपत्र (प्रोक्सी) मात्र मान्य हुनेछ। तर एक शेयरधनीले एकभन्दा बढी व्यक्तिलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरी पठाइएको पाईएमा त्यस्ता प्रतिनिधिपत्र (प्रोक्सी) समयमै प्राप्त भएता पनि सबै प्रतिनिधि पत्र (प्रोक्सी) बदर हुनेछ। एक भन्दा बढी व्यक्तिलाई आफ्नो शेयर विभाजन गरी वा अन्य किसिमबाट छुट्टयाई प्रतिनिधि पत्र (प्रोक्सी) दिन पाईने छैन।
- (७) नाबालक वा विक्षिप्त अवस्थाका शेयरधनीका तर्फबाट कम्पनीको शेयर लगत कितावमा संरक्षकको रूपमा नाम दर्ता भई रहेको व्यक्तिले सभामा भाग लिन वा प्रतिनिधि तोकन पाउँनेछन्।
- (८) प्रतिनिधि (प्रोक्सी) मुकरर गरी सक्नु भएका शेयरधनी आफै सभामा उपस्थित भई हाजिरी कितावमा दस्तखत गरेमा प्रतिनिधि मुकरर गरिसकेको भएतापनि प्रोक्सी स्वतः बदर हुनेछ।
- (९) कुनै बैंक, वित्त कम्पनी, गुठी, संघ संस्था वा कम्पनीले यस बैंकको शेयर खरीद गरेको अवस्थामा बैंकको प्रवन्धपत्र तथा नियमावलीको अधिनमा रही त्यस्तो संगठित संस्थाको आधिकारीक पदाधिकारीले खटाएको वा मनोनित गरेको प्रतिनिधिले सभामा भाग लिन पाउने छ।
- (१०) शेयरधनी महानुभावहरूको सुविधाको लागि हाजिरी पुस्तिका सभास्थलमा सभा हुने दिन विहान १०:०० बजे देखि खुला रहने छ। शेयरधनी नम्बरको आधारमा हाजिरी जनाउने व्यवस्था गरिएको हुँदा शेयरधनी महानुभावहरूले आफ्नो शेयरधनी नम्बर वा यस बैंकको शेयर अभौतिकीकरण गरेको देखिने BOID नम्बर अनिवार्य रूपमा प्रस्तुत गरी दिनु हुन समेत अनुरोध छ।
- (११) यस सम्बन्धमा अन्य कुनै जानकारी आवश्यक परेमा कार्यालय समय भित्र बैंकको मुख्य कार्यालय रामशाहपथ, काठमाडौं स्थित कम्पनी सचिवालयमा सम्पर्क राख्न समेत अनुरोध गरिन्छ।

सञ्चालक समितिको आज्ञाले
कम्पनी सचिव
कृषि विकास बैंक लि.
मुख्य कार्यालय, रामशाहपथ, काठमाडौं ।
फोन नं. ०१-४२६२६२०

(कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७१ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

कृषि विकास बैंक लिमिटेड प्रोक्सी फारम

श्री सञ्चालक समिति
कृषि विकास बैंक लि.
मुख्य कार्यालय, रामशाहपथ, काठमाण्डौ ।

विषय: प्रतिनिधि नियुक्त गरेको बारे ।

.....जिल्लाउ.म.न.पा./न.पा./गा.वि.स. वडा नं..... बस्ने म/हामी.....ले त्यस कम्पनीको शेयरधनीको हैसियतले संवत् २०७३ साल वैशाख १४ गतेका दिन हुने नवौं वार्षिक साधारणसभामा म/हामी स्वयं उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकाले उक्त सभामा मेरा/हाम्रो तर्फबाट भाग लिन तथा मतदान गर्नका लागि..... जिल्ला..... उ.म.न.पा./न.पा./गा.वि.स. वडा नं..... बस्ने श्री.....लाई मेरो /हाम्रो प्रतिनिधि नियुक्त गरी पठाएको छु / पठाएका छौं ।

प्रतिनिधि नियुक्त भएको व्यक्तिको
हस्ताक्षरको नमुना :
शेयर प्रमाणपत्र नं. / BOID No. :
शेयरधनी नभए नागरिकताको प्रमाणपत्र नं. :
मिति :

निव

सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

यस बैंकको नवौं वार्षिक साधारणसभामा उपस्थित सम्पूर्ण आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु, विभिन्न नियमनकारी निकायबाट पाल्नुभएका प्रतिनिधिज्यूहरु, पर्यवेक्षकज्यूहरु, अन्य आमन्त्रित महानुभावहरु तथा उपस्थित सबैलाई बैंक सञ्चालक समितिको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन गर्दछु।

आजको यस सम्मानित साधारण सभामा बैंक सञ्चालक समितिको तर्फबाट म यहाँहरु समक्ष सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नाफा नोक्सान बाँडफाँड हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र सोसँग सम्बन्धित अनुसूचीहरु तथा यस अवधिमा बैंकले सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरुको समीक्षा एवं भावी कार्यक्रमहरु सहितको वार्षिक प्रतिवेदन स्वीकृतिका लागि प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

१. देशको आर्थिक तथा बैकिङ्ग क्षेत्रको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा मुलुकको समष्टिगत आर्थिक स्थिति मिश्रित प्रकृतिको रह्यो। २०७२ साल वैशाख १२ को विनाशकारी भूकम्पका कारण संकुचित हुन पुगेको देशको आर्थिक वृद्धिलाई तीब्रता दिँदै पुनर्निर्माण एवम् पुनर्स्थापनको कार्यलाई प्रभावकारीरूपमा संचालन गर्नुपर्ने दायित्व प्रमुख चुनौतीको रूपमा रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा नेपाल सरकारले समयमै बजेट जारी गरेतापनि पूँजीगत खर्च अपेक्षित रूपमा बढन नसकेको तथा ऊर्जा संकट लगायत अन्य समस्याका कारण समीक्षा अवधिमा निजी क्षेत्रको लगानी भने संकुचित रह्यो। विप्रेषण आप्रवाहमा भएको उल्लेख्य वृद्धिका कारण बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको कर्जा प्रवाहको तुलनामा निक्षेप परिचालनमा तिब्र विस्तार भएकोले बैकिङ्ग क्षेत्रमा उच्च तरलताको स्थिति कायमै रह्यो जसको कारण शेयर कारोवारमा वृद्धिको साथसाथै घरजग्गा कारोवारमा पनि वृद्धि भएको देखियो।

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर आधारभूत मूल्यमा ३.० प्रतिशत र उत्पादकको मूल्यमा ३.४ प्रतिशत रहेको केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको प्रारम्भिक अनुमान छ। अघिल्लो वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ५.१ प्रतिशत र ५.४ प्रतिशत रहेको थियो। समीक्षा वर्षमा कृषि तथा गैर-कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः १.९ प्रतिशत र ३.६ प्रतिशत रहेको अनुमान छ जुन अघिल्लो वर्ष क्रमशः २.९ प्रतिशत र ६.३ प्रतिशत रहेको थियो।

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा मूल्य स्थिति, कर्जा प्रवाह, निक्षेप संकलन लगायतका परिसूचकहरुको अवस्था सन्तोषजनक नै रहेतापनि भूकम्पबाट भएको क्षति लगायतका कारण चौथो त्रयमासको आर्थिक गतिविधिमा आएको संकुचनले आर्थिक वृद्धिदर लक्षित स्तरभन्दा कम रहन गएको छ।

२. बैंकको कारोवार तथा वित्तीय स्थिति

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु, अब म बैंकको आर्थिक वर्ष २०७१/७२ र चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्मको कार्यसम्पादनको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्दछु।

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को आषाढ मसान्तमा शेयरधनी कोष ४८.३६ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ९ अर्ब ७८ करोड कायम रहेको

छ। त्यसैगरी कुल संचालन आम्दानी गत आर्थिक वर्षको तुलनामा २१.९८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६ अर्ब ६६ करोड पुगेको छ भने खुद मुनाफा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा १३७.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.३ अर्ब ५९ करोड (स्थगन कर आम्दानी रु. १.२५ करोड बाहेक) पुगेको छ।

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को आषाढ मसान्तमा बैंकको निक्षेप रकम १६.९० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७७ अर्ब ४ करोड पुगेको छ। त्यसैगरी कर्जा तथा सापटमा १५.६४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७२ अर्ब २४ करोड पुगेको छ भने बैंकको लगानी रकममा १.२० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १३ अर्ब ५४ करोड कायम भएको छ। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटमा निष्कृत कर्जाको अनुपात गत आर्थिक वर्षको ५.४६ प्रतिशतमा सुधार भई आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को वर्षान्तमा ५.३५ प्रतिशत कायम हुन पुगेको छ। त्यसैगरी समीक्षा वर्षमा जोखिम भारित सम्पत्तिमा कुल पूँजी कोष अनुपात १३.९९ प्रतिशत कायम रहेको छ।

राजनीतिक संक्रमणकालीन अवस्थाको अन्त्य संगसंगै देशको समग्र आर्थिक गतिविधि सुधारोन्मुख हुने अनुमान गरिएको अवस्थामा २०७२ वैशाख १२ को विनाशकारी भूकम्प, प्रतिकूल मौसमका कारण कृषि उत्पादनमा देखिएको ह्रास तथा तराई क्षेत्रमा देखिएको असहज परिस्थितिले सृजना गरेको समस्याका कारण आर्थिक गतिविधिहरूमा शिथिलता आई मुलुकको आर्थिक वृद्धि दरमा नकारात्मक असर पर्न गएको छ। यस परिस्थितिमा समग्र बैंकिंग क्षेत्र नै प्रभावित भईरहेको परिप्रेक्ष्यमा यो बैंक समेत अछुतो रहन सक्ने अवस्था थिएन। यस बैंकको आर्थिक कारोवारको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा रहेका काठमाडौं उपत्यकास्थित कार्यालय तथा तराईस्थित कार्यालयहरूमा उल्लेखित कारणहरूबाट पर्न गएको असरले निश्चयनै बैंकको चालु आर्थिक वर्षको कार्यक्रमको लक्ष्य प्राप्त गर्ने कार्यमा कठिनाई पर्न गएको छ। निरन्तररूपमा जारी आन्दोलनको कारण बैंकको समग्र कारोवारमा प्रत्यक्ष असर पर्नु, चरम इन्धन संकटको कारण देशका अन्य क्षेत्रका कार्यालयहरूको नियमित कारोवार संचालन प्रभावित हुनु, बजारमा अत्यधिक तरलता कायम रही निक्षेप वृद्धिको तुलनामा बैंकको कर्जा कारोवार विस्तार हुन नसक्नु, अन्य लगानीको सम्भावना समेत न्यून रहनु, नियमित रूपमा कर्जाको किस्ता र व्याज बुझाउने बैंकका कतिपय असल ग्राहकहरू समेत कार्यालयमा सम्पर्क गरी कारोवार गर्न नसक्नु आदि कारणले बैंकको सम्पूर्ण प्रगतिमा केही हदसम्म प्रभाव परेको छ।

उल्लेखित चुनौतीहरूको बावजुद बैंकले चालु आर्थिक वर्षमा निक्षेप, कर्जा तथा सापट, कुल आम्दानी लगायतका अधिकांश सूचकांकहरूमा प्रगति हांसिल गर्नुको साथै कार्यालय पुनस्थापन, थप कार्यालयबाट बैंकिंग सेवा विस्तार गर्न समेत सफल भएको छ। त्यसैगरी यस अवधिमा जनशक्ति व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता ल्याउने उद्देश्यले लोक सेवा आयोगको प्रत्यक्ष सहभागितामा नयाँ कर्मचारी भर्ना तथा पदोन्नतीका कार्यहरू सुचारुरूपमा संचालन गरी उक्त कर्मचारीहरू बैंकको फिल्डस्थित कार्यालयहरूमा परिचालन गर्ने कार्य सम्पन्न भैसकेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा यस कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निर्धारित समय सीमाभित्र नयाँ कर्मचारी भर्ना तथा वृत्ति विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने कार्य सुरु भइसकेको छ।

२०७२ आषाढ मसान्तको तुलनामा २०७२ फागुन मसान्तसम्ममा बैंकको निक्षेप रकममा ८.२९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ८३ अर्ब ४३ करोड पुगेको छ। त्यसैगरी बैंकको कर्जा तथा सापटमा ४.८० प्रतिशतले वृद्धि भई रु.७५ अर्ब ७१ करोड पुगेको छ। २०७२ फागुन मसान्तसम्मको आयकर पछिको बैंकको नाफा ६० करोड ९० लाख कायम रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा केन्द्रीयस्तरबाट नै अनुगमन र सुपरिवेक्षणमा विशेष जोड दिई वार्षिक लक्ष्य प्राप्तिको लागि अत्यन्त कडाईका साथ सम्पूर्ण कार्यालयलाई निर्देशित गर्ने कार्य जारी रहेको छ। पछिल्लो समयमा आएर उल्लेखित समस्याहरू समाधान भई निर्वाधरूपमा कारोवार संचालनको अवस्था रहेकोले चालु वर्षको बाँकी अवधिमा देशभर नै प्रभावकारी रूपमा कार्यक्रम संचालन गरी तोकिएको वार्षिक लक्ष्यहरू पूरा हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बैंक प्रतिवद्ध रहेको व्यहोरा समेत सहर्ष जानकारी गराउन चाहन्छु।

३. नाफा/ नोक्सान विवरण

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को आषाढ मसान्तमा बैंकको कुल संचालन आमदानी गत आर्थिक वर्षको तुलनामा २१.९८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६ अर्ब ६६ करोड पुगेको छ भने खुद मुनाफा १३७.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३ अर्ब ५९ करोड (स्थगन कर आमदानी रु. १.२५ करोड बाहेक) पुगेको छ ।

४. आयकर दायित्व चुक्ता सम्बन्धी विवरण

बैंकले आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा ऐतिहासिक रूपमा आयकर दायित्व चुक्ता गर्न सफल भएको छ । बैंकको लामो समयदेखि विभिन्न निकायमा विचाराधीन रहेको आ.व. २०४४/४५ र आ.व. २०६२/६३ देखि २०६८/६९ सम्मको आयकर दायित्व सम्बन्धी सम्पूर्ण विषयहरु नेपा जडद्वारबाट गठन गरिए

द. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०९ बमोजिमको विवरण यसै वार्षिक प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ। साथै बैंकको पूँजी वृद्धि लगायत प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा समसामयिक संशोधनका लागि यस प्रतिवेदनमा विशेष प्रस्ताव प्रस्तुत गरिएको छ।

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

यस बैंकको उत्तरोत्तर प्रगति तथा विकासको लागि प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपले बैंकलाई महत्वपूर्ण सहयोग तथा सुभावा दिई बैंकको कार्यक्षमता तथा सेवा वृद्धि गर्न मद्दत पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरु, यस बैंकप्रति निरन्तर सहयोग, सहभागिता तथा अनवरत विश्वास राख्नुहुने समस्त सेवाग्राही महानुभावहरु, बैंकको हित तथा प्रगतिको लागि मार्ग निर्देशन दिने नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड, एशियाली विकास बैंक लगायत अन्य दातृ निकायहरु तथा सम्बद्ध निकायहरु र बैंकको लेखापरीक्षक लगायतलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरुमा पनि सबैबाट सदा भै सहयोग र सद्भाव पाउने विश्वास लिएको छु। साथै विभिन्न असहज परिस्थितिहरुमा पनि धैर्यतापूर्वक बैंकको क्रियाकलापहरुमा साथ दिई आउनुहुने प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई समेत धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। आज यहाँहरुबाट प्राप्त हुने सल्लाह, सुभावा तथा मार्ग निर्देशनले बैंकको कार्ययोजना कार्यान्वयन तथा लक्ष्य प्राप्तिमा थप सहयोग मिल्ने समेत विश्वास लिएको छु। आगामी दिनमा बैंकको विकास एवं प्रगतीको निमित्त सञ्चालक समिति लगायत बैंक व्यवस्थापन यहाँहरु समक्ष आफ्नो प्रतिवद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छौं। बैंकका सञ्चालक समितिका पूर्व सञ्चालकहरुले यस बैंकको प्रगतिमा पुऱ्याउनु भएको महत्वपूर्ण योगदान प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

अन्त्यमा, सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदनको साथै आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र सोसँग सम्बन्धित अनुसूचीहरु तथा उक्त वर्षमा बैंकले सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरुको समीक्षा र भावी कार्यक्रमहरु सहितको वार्षिक प्रतिवेदनमा छलफल गरी अनुमोदन तथा स्वीकृत गरी दिनु हुन उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरु समक्ष हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

धन्यवाद।

मिति : २०७३/०१/१४

सञ्चालक समितिको तर्फबाट

प्रमोद कुमार कार्की

अध्यक्ष

आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को कारोबारको अवस्था

वार्षिक परिणामाहरु	इकाई	आ.व. २०७०/७१	आ.व. २०७१/७२	फरक/वृद्धि %
कुल संचालन आम्दानीमा स्थगन कर अधिको खुद मुनाफा	प्रतिशत	२७.७०	५३.९२	९४.६५
कुल संचालन आम्दानी	रु. हजारमा	५,४६३,३६६	६,६५९,९०७	२१.९०
स्थगन कर अधिको खुद मुनाफा	रु. हजारमा	१,५१३,३४२	३,५९०,८२३	१३७.२८
वर्षान्तको अवस्था				
शेयरधनी कोष #	रु. हजारमा	६,५९७,१८३	९,७८७,३१५	४८.३६
निक्षेप	रु. हजारमा	६५,८९८,४१३	७७,०३५,०५६	१६.९०
कुल कर्जा तथा सापट	रु. हजारमा	६२,४७२,९३०	७२,२३८,५१५	१५.६३
कुल लगानी	रु. हजारमा	१३,३८०,७४३	१३,५३७,८१३	१.१७
कुल सम्पत्ति	रु. हजारमा	८६,५१२,०९०	१००,९२८,५१४	१६.६६
प्रति शेयर सूचना				
प्रति शेयर आम्दानी	रु. मा	४७.१७	१११.७७	१३६.९५
वर्षान्तमा प्रति शेयर किताबी मूल्य	रु. मा	२०६.१६	२८५.८४	३८.६५
वित्तीय अनुपातहरु				
खुद औसत स्थिर सम्पत्तिमा स्थगन कर अधिको प्रतिफल	प्रतिशत	१०८.०९	२९३.९३	१७१.९३
औसत कर्जाको अनुपातमा स्थगन कर अधिको खुद मुनाफा	प्रतिशत	२.५८	४.९७	९२.६४
कुल औसत सम्पत्तिको अनुपातमा स्थगन कर अधिको खुद मुनाफा	प्रतिशत	१.८३	३.५६	९४.५४
पूँजी कोष अनुपात (जोखिम भारित सम्पत्तिमा पूँजी कोषको पर्याप्तता)				
जोखिम भारित सम्पत्तिमा प्राथमिक पूँजीको अनुपात (न्यूनतम ६ प्रतिशत हुनुपर्ने)	प्रतिशत	१२.६२	१२.०५	(४.५२)
जोखिम भारित सम्पत्तिमा कुल पूँजीको अनुपात (न्यूनतम १० प्रतिशत हुनुपर्ने)	प्रतिशत	१५.०९	१३.९९	(७.२९)
निष्कृय कर्जाको कुल कर्जासँगको अनुपात	प्रतिशत	५.४६	५.३५	(२.०१)
कुल निष्कृय कर्जासँग कुल कर्जा नोक्सानी सम्बन्धी व्यवस्थाको अनुपात	प्रतिशत	१५५.०८	९४.७५	(३८.९०)

शेयरधनी कोष गणनामा अग्राधिकार शेयर पूँजी समावेश गरिएको छैन ।

आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को फागुन मसान्त सम्मको कारोबारको अवस्था

फागुन मसान्तसम्मको परिणाम	इकाई	२०७२ साल फागुन मसान्त
कुल संचालन आम्दानीमा खुद मुनाफा	प्रतिशतमा	९.७६
कुल संचालन आम्दानी	रु. हजारमा	६,२३९,१७०
खुद मुनाफा	रु. हजारमा	६०९,०००
फागुन मसान्तसम्मको अवस्था		
शेयरधनी कोष #	रु. हजारमा	९,२७३,७१०
निक्षेप	रु. हजारमा	८३,४३४,४००
कुल कर्जा तथा सापट	रु. हजारमा	७५,७१२,५००
कुल लगानी	रु. हजारमा	१७,२०९,९५०
कुल सम्पत्ति	रु. हजारमा	११२,८५१,०७०
प्रति शेयर सूचना		
प्रति शेयर आम्दानी (Annualized)	रु. मा	२६.६८
फागुन मसान्तमा प्रति शेयर किताबी मूल्य	रु. मा	२७०.८४
वित्तीय अनुपातहरू		
खुद औसत स्थिर सम्पत्तिमा प्रतिफल (Annualized)	प्रतिशत	७१.७०
औसत कर्जाको अनुपातमा खुद मुनाफा (Annualized)	प्रतिशत	१.२१
कुल औसत सम्पत्तिको अनुपातमा खुद मुनाफा (Annualized)	प्रतिशत	०.८१
पूँजी कोष अनुपात (जोखिम भारित सम्पत्तिमा पूँजी कोषको पर्याप्तता)		
जोखिम भारित सम्पत्तिमा प्राथमिक पूँजीको अनुपात (न्यूनतम ६ प्रतिशत हुनुपर्ने)	प्रतिशत	१०.९१
जोखिम भारित सम्पत्तिमा कुल पूँजीको अनुपात (न्यूनतम १० प्रतिशत हुनुपर्ने)	प्रतिशत	१२.९७
निष्कृत्य कर्जाको कुल कर्जासँगको अनुपात	प्रतिशत	६.०९
कुल निष्कृत्य कर्जामा कुल कजा		

कार्यालय संजाल

यस बैंकको हाल २४६ कार्यालयहरू भएको कार्य संजाल देशको ७५ वटै जिल्लामा रहेको र सो मध्ये १७९ कार्यालयहरूबाट पूर्ण बाणिज्य बैंकिङ्ग सेवा प्रदान भइरहेको छ । कर्जा प्रवाह गर्ने ग्रामीण क्षेत्रका बाँकी कार्यालयहरूलाई समेत सम्भाव्यताको आधारमा क्रमशः पूर्ण बाणिज्य बैंकिङ्ग कार्यालयमा रुपान्तरण गर्ने कार्य भइरहेको छ । विगतमा बिस्थापित भएका कार्यालयहरूलाई पुनर्स्थापना गर्ने कार्य समेत गरिएको छ । बैंकका १२२ कार्यालयहरूमा Core Banking System जडान भई कारोवार संचालन भैरहेको, २३ कार्यालयबाट लकर सुविधा प्रदान गरिएको, २१ कार्यालयबाट ATM सुविधा प्रदान भएको, १९९ कार्यालयहरूबाट Online बैंकिंग सेवा प्रदान हुँदै आएको ५२ कार्यालयहरूबाट सरकारी कारोवार संचालन हुँदै आएको छ ।

निक्षेप, कर्जा सेवा तथा गैर कोषमा आधारित कारोवार

यस बैंकले निक्षेप कारोवार अन्तर्गत चल्ती खाता, कल डिपोजिट, मुद्धती निक्षेप तथा अक्षयकोष निक्षेप खाता, साधारण बचत, समृद्धि बचत, बा-आमा बचत, चेतनशील नारी बचत, कृषक बचत लगायतका बचत खाताहरू संचालनमा ल्याएको छ । त्यसैगरी कर्जा कारोवार अन्तर्गत नियमित कर्जा कारोवारको साथसाथै सरल कृषि कर्जा, नेपाल सरकारको व्याज अनुदान सहितको व्यवसायिक कृषि कर्जा, सुनचाँदी कर्जा लगायतका शीर्षकमा कर्जा प्रदान गर्दै आइरहेको छ भने बैंक जमानत, वैदेशिक मुद्रा कारोवार, प्रतीतपत्र कारोवार, विप्रेषण कारोवार, थोक सुन खरीद बिक्री लगायतका गैर कोषमा आधारित कारोवार समेत संचालन गर्दै आइरहेको छ ।

साना तथा लघु उद्यम कार्यक्रम

यस बैंकले आफ्ना शाखा कार्यालयहरू, साना किसान विकास बैंक र सहकारी संस्थाहरू मार्फत् साना किसान तथा लघु उद्यमीहरूलाई थोक तथा खुद्रा कर्जा प्रवाह गर्दै आइरहेको छ भने राहत कार्यक्रम अन्तर्गत न्यून आय भएका किसानहरूलाई नगदेवाली, तरकारी, फलफूलखेती र पशुपंक्षी पालनको लागि रु.३० हजारसम्म लघु कर्जा प्रदान गर्ने गरिएको छ । त्यसैगरी युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कार्यक्रम, नेपाल सरकारको अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत पशुपालन, तरकारी तथा फलफूलखेती गर्ने कृषकहरूको जोखिमलाई न्यूनीकरण गरी उक्त व्यवसायमा आकर्षित गराउन बाली तथा पशु विमा मार्फत सुरक्षण कार्यक्रम समेत संचालन गर्दै आइरहेको छ । साथै यस बैंकको केन्द्रीय तालिम प्रतिष्ठान र क्षेत्रीय तालिम केन्द्रहरूबाट व्यावसायिक रुपमा व्यवसाय संचालन गर्ने उद्यमीहरूलाई सिप विकास सम्बन्धी तालिम र स्थानीय आवश्यकता अनुसार अन्य तालिम समेत संचालन गरिएको छ ।

प्रविधि विकास

यस बैंकले विगतमा एशियाली विकास बैंकको अनुदान सहयोगमा अत्याधुनिक प्रविधि सहितको Core Banking System जडान गर्दै आएको र हाल आफ्नै साधन स्रोतमा थप कार्यालयहरूमा यो प्रविधि जडान गर्दै आएको छ । हालसम्म बैंकका १२५ वटा कार्यालयहरूमा Core Banking System जडान गरी करिब दुई तिहाई भन्दा बढी कारोवारमा Online सेवा उपलब्ध गराउन सफल भएको छ । यसले बैंकबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तरमा अभिवृद्धि भएको छ । बैंकको सम्पूर्ण शाखाहरूमा उक्त प्रविधि जडान कार्य सम्पन्न भइसकेपछि अत्याधुनिक बैंकिङ्ग सुविधा ग्रामीण क्षेत्रसम्म पुऱ्याउन बैंक सफल हुनेछ । कारोवार सन्चालनको सन्दर्भमा उत्पन्न हुनसक्ने सम्भावित प्रविधिजन्य जोखिमहरूको पहिचान गरी सोको निराकरणको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।

जनशक्ति व्यवस्थापन तथा विकास

बैंकले कर्मचारी उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने, आधुनिक बैंकिङ्ग सेवाको लागि उपयुक्त नयाँ जनशक्ति प्रवेश गराउने र कार्यरत कर्मचारीहरूलाई आधुनिक बैंकिङ्ग तथा प्रविधि सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्न आन्तरिक र बाह्य तालिम प्रदान गर्ने नीति अनुरूप जनशक्ति विकाससंग सम्बन्धित विभिन्न कार्य सम्पन्न गर्दै आइरहेको छ । बैंकबाट जनशक्ति व्यवस्थापनलाई समय सापेक्ष एवं प्रभावकारी बनाउन कर्मचारी सेवा सम्बन्धी विनियमावली, कार्यविधि र निर्देशिकाहरूको आवश्यकता अनुसार तर्जुमा/परिमार्जन गरिएको छ । जनशक्ति व्यवस्थापनको कार्यलाई थप सुदृढीकरण गर्न कर्मचारी भर्ना, पदोन्नति लगायतका कार्यमा लोक सेवा आयोगको प्रत्यक्ष संलग्नतामा कार्य हुँदै आएको छ । त्यसैगरी गैर कार्यकारी सञ्चालकको संयोजकत्वमा पाँच सदस्यीय कर्मचारी व्यवस्थापन तथा सेवा सुविधा समितिले सञ्चालक समितिलाई आवश्यक सहयोग पुऱ्याइरहेको छ ।

३. भविष्यका योजनाहरु

यस बैंकको भविष्यका योजनाहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

- (१) बैंकको दूरदृष्टि, ध्येय र उद्देश्य हासिल गर्नका लागि स्वीकृत व्यावसायिक योजनालाई मुख्य आधार मानी विस्तारित, सघन, दिगो एवं प्रुडेन्ट बैँकिङ तथा सामाजिक अभिमुखीकरण सहितको बैँकिङ सेवालाई आधारभूत सिद्धान्तको रूपमा ग्रहण गर्दै बैंकका कार्यक्रमहरु तदनुरूप अधि बढाइने ।
- (२) विगत वर्षहरुदेखि कर्जा प्रवाह गर्दै आएका क्षेत्रहरुमा अतिरिक्त पूर्वाधारको राम्रो विकास भई बजार विस्तार भएका स्थानहरुमा ग्राहकको आवश्यकता अनुसार व्यावसायिक कर्जामा विस्तार गरिने ।
- (३) प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम अन्तरगत आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने कृषिजन्य उत्पादन र बजार व्यवस्थापनका लागि व्यक्तिगत तथा संस्थागत कर्जा प्रवाह गरिने ।
- (४) गरिवी निवारण तथा युवा स्वरोजगार लगायतका नेपाल सरकारका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट व्याज अनुदान प्राप्त हुने व्यावसायिक कृषि कर्जा प्रदान गर्ने कार्यलाई थप प्राथमिकताका साथ अधि बढाइने ।
- (५) भूकम्पबाट प्रभावित जिल्लाहरुमा भूकम्प पीडितको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण कर्जामा विशेष जोड दिइने ।
- (६) ग्रामीण क्षेत्रमा क्षेत्रगत अवधारणा अनुरूप ग्राहकहरुलाई सहज र सरल कर्जा सेवा विस्तार गरिने ।
- (७) ग्रामीण क्षेत्रमा सेवा विस्तार गर्न सम्भाव्यताको आधारमा मुख्यतः कर्जा प्रवाह गर्ने कार्यालयहरुलाई पूर्ण बाणिज्य बैँकिङ कार्यालयमा परिणत गर्दै लगिने ।
- (८) सम्भाव्यताको आधारमा कमशः ग्रामीण क्षेत्रका शाखाहरुमा समेत Core Banking System कार्यान्वयन गर्दै लगिने । साथै Core Banking System मा समसामयिक सुधारका साथै यस प्रविधिमा कर्मचारीहरुलाई पर्याप्त तालिम दिई ग्राहक सेवालाई प्रभावकारी बनाइने ।
- (९) बैंकले ATM सेवाको विस्तार गर्नुका साथै यथाशक्य छिटो Internet Banking, SMS Banking मार्फत सेवा विस्तार गरिने ।
- (१०) जनशक्ति व्यवस्थापन योजना र विकासको माध्यमबाट कर्मचारी व्यवस्थापनलाई उत्पादकत्व एवं कार्यकुशलता वृद्धि तर्फ निर्देशित गरिने ।
- (११) बैंकको कर्जा, तरलता, संचालन तथा बजार सम्वन्धी जोखिमहरुलाई न्यून गर्न जोखिम व्यवस्थापन पद्धतिहरुको विकास गर्दै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाइने ।
- (१२) बैंकको विद्यमान कर्जाको गुणस्तरमा निरन्तर सुधार गरी आमदानी वृद्धि गर्ने र लगानीको उचित व्यवस्थापन गर्दै बैंकको मुनाफामा उत्साहजनक वृद्धि गरी शेयरधनीहरुलाई उचित प्रतिफल उपलब्ध गराइने ।
- (१३) बैंकलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बैंकमा रुपान्तरण गर्न अन्तर्राष्ट्रियस्तरको रणनीतिक साभेदारलाई पूँजी लगानी र व्यवस्थापनमा समेत सहभागी गराउने नीति रहेको ।
- (१४) सम्भाव्यताको आधारमा कृषि, जलविद्युत, पर्यटन तथा अन्य क्षेत्रका ठूला परियोजनाहरुमा लगानी विस्तार गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने ।
- (१५) कर्जा तथा निक्षेप ग्राहक संख्याको विस्तार र निक्षेपको मिश्रणलाई भरपर्दो तथा दिगो बनाउने नीति लिई कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- (१६) साना तथा लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने ।
- (१७) बैंकको आमदानीका श्रोतहरुको विस्तार गर्न गैर कोषमा आधारित बैँकिङ सेवाहरु विस्तार गरिने ।

४. संस्थागत सुशासन, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तथा जोखिम व्यवस्थापन

संस्थागत सुशासन

संस्थागत सुशासनको स्तर निरन्तर कायम राख्दै आफ्ना बैंकिंग कृयाकलापहरूलाई सक्रिय र पारदर्शी रूपमा संचालन गर्ने तर्फ बैंक सदैव सजग रहेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विवेकशील नियमनको परिपालनामा बैंकले सचेतताका साथ कार्य गर्दै आएको छ। त्यसैगरी नेपाल धितोपत्र बोर्ड, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय लगायतका नियमनकारी निकायहरूबाट जारी भएका नीति नियम र निर्देशनहरूको पूर्ण कार्यान्वयन गरिएको छ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

बैंक सञ्चालनको सिलसिलामा उत्पन्न हुनसक्ने सम्भावित जोखिम न्यूनीकरणको लागि विभिन्न क्षेत्रमा आन्तरिक नियन्त्रणका उपायहरू अवलम्बन गर्न पर्याप्त संयन्त्रको व्यवस्था गरिएको छ। बैंकमा गैर कार्यकारी सञ्चालकको संयोजकत्वमा लेखापरीक्षण समिति रहेको छ। यस समितिले बैंकको वित्तीय अवस्था, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको पर्याप्तता तथा प्रभावकारिता, आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण प्रतिवेदनबाट प्राप्त सुझावहरूको समीक्षा, नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनहरूको पालना भए/नभएको सम्बन्धमा समीक्षा, लेखापरीक्षकको नियुक्तिको लागि सिफारिस तथा आवश्यक सुधारका लागि मार्गनिर्देशन गर्ने कार्यहरू गर्दै आएको छ। उल्लेखित विषयहरूको समीक्षाबाट प्राप्त नतिजालाई विश्लेषण गरी सञ्चालक समितिमा आवश्यक राय पेश गर्ने र व्यवस्थापनलाई आवश्यक निर्देशन दिने गरिएको छ।

जोखिम व्यवस्थापन

बैंकले कर्जा, तरलता, सञ्चालन र बजार सम्बन्धी जोखिमहरूलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले बैंकको नीति, नियम, कार्यविधि, परिपत्र, पद्धति, सीमा आदिलाई समय समयमा पुनरावलोकन गरी आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्ने गरी उपयुक्त संयन्त्रको व्यवस्था गरिएको छ। जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा सञ्चालक समितिलाई सुझाव दिन गैर कार्यकारी सञ्चालकको संयोजकत्वमा जोखिम व्यवस्थापन समिति रहेको छ। यस समितिले विद्यमान जोखिम पहिचान तथा व्यवस्थापन प्रणालीको पर्याप्तता, उपयुक्तता, उपयुक्त प्रणालीको विकास र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी गरिएका निर्देशन अनुरूप जोखिम सम्बन्धी आवश्यक नीति एवं संरचना विकास गर्नका लागि सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने र व्यवस्थापनलाई आवश्यक मार्ग निर्देशन दिने कार्यहरू गर्दै आएको छ। जोखिम विश्लेषण तथा व्यवस्थापनलाई अभ्र सशक्त बनाउने, नियमनकारी निकायको निर्देशनहरूको पूर्ण परिपालनातर्फ थप सजगता अपनाईने छ।

५. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण (AML) र ग्राहक पहिचान (KYC)

यस बैंकले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ र सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण नियमावली, २०६६ अनुरूप सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न र जोखिम नियन्त्रण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिदै आएको छ। सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनको हुवहु पालना गर्ने सन्दर्भमा ग्राहक पहिचान सम्बन्धी कार्यविधि र सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण नीति कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। साथै, नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको वित्तीय जानकारी इकाईसँग आवश्यक समन्वय गरी यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने गरिएको छ।

६. संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व

यस बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility) लाई आफ्नो प्रमुख जिम्मेवारीको रूपमा अगीकार गर्दै आएको छ। २०७२ सालको भूकम्प पीडितहरूलाई रु २ करोड ५ लाख ८१ हजार भन्दा बढी सहयोग प्रदान गरेको छ। बैंकले बाढी, पहिरो आदिजस्ता प्राकृतिक विपत्तिका समयमा आर्थिक सहयोग, वृद्ध/वृद्धाका लागि लत्ता कपडा

कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०८ बमोजिमको थप विवरण

(क) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिबाट बैंकको कारोवारलाई कुनै असर परेको भए सो असर

अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोषले जुलाई २०१५ मा जारी गरेको World Economic Outlook का अनुसार विश्वको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१४ मा ३.४ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०१५ मा ३.३ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। संयुक्त राज्य अमेरिकाको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१४ मा २.४ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०१५ मा २.५ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। त्यसैगरी, सन् २०१५ मा युरो क्षेत्र र जापानको अर्थतन्त्र क्रमशः १.५ प्रतिशत र ०.८ प्रतिशतले वृद्धि हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०१४ मा युरो क्षेत्रको अर्थतन्त्र ०.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो भने जापानको आर्थिक वृद्धिदर ०.१ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको थियो। अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषका अनुसार सन् २०१४ मा उदीयमान एवम् विकासशील मुलुकहरूको अर्थतन्त्र ४.६ प्रतिशतले विस्तार भएकोमा सन् २०१५ मा त्यसमा केही संकुचन आई ४.२ प्रतिशतले वृद्धि हुने प्रक्षेपण रहेको छ। त्यसैगरी, न्यून आय भएका मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१४ मा ६.० प्रतिशत रहेकोमा सन् २०१५ मा ५.१ प्रतिशत रहने कोषले जनाएको छ। छिमेकी मुलुकहरू भारत र चीनको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१४ मा क्रमशः ७.३ प्रतिशत र ७.४ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०१५ मा क्रमशः ७.५ प्रतिशत र ६.८ प्रतिशत रहने कोषको प्रक्षेपण छ।

पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा आएको गिरावटका साथै आन्तरिक माग कमजोर रहेकोले सन् २०१५ मा विकसित मुलुकहरूको मुद्रास्फीति घट्ने देखिन्छ। यी मुलुकहरूमा सन् २०१४ मा १.४ प्रतिशत कायम रहेको मुद्रास्फीति दर सन् २०१५ मा शून्य प्रतिशत रहने कोषको प्रक्षेपण छ। सन् २०१४ मा उदीयमान एवम् विकासशील मुलुकहरूको मुद्रास्फीति ५.१ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०१५ मा ५.५ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण छ। अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोषको अप्रिल २०१५ को प्रक्षेपण अनुसार सन् २०१५ मा छिमेकी मुलुक भारतको मुद्रास्फीति दर ६.१ प्रतिशत र चीनको मुद्रास्फीति दर १.२ प्रतिशत रहने देखिन्छ। ठूला अर्थतन्त्र भएका मुलुकका आर्थिक चलहरूमा भएको उतार चढावले समस्त बैकिङ्ग क्षेत्रमा प्रभाव पर्नु स्वाभाविक भएतापनि प्रत्यक्ष प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्दै व्यवसायको आकार, प्रकृति एवं प्रवृत्तिलाई तदनुरूप व्यवस्थापन गर्न रणनीतिक योजनाका साथ बैंक अगाडी बढेको छ।

(ख) बैंकको औद्योगिक वा व्यावसायिक सम्बन्ध

बैंकले व्यवसाय संचालनमा सबै सरोकारवाला शेयरधनीहरू, नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक लगायतका विभिन्न नियमनकारी निकायहरू, ग्राहकहरू, दातृ निकायहरू, अन्य सम्बन्धित पक्षहरूसँग व्यावसायिक, पारदर्शी र असल सम्बन्ध कायम गर्दै व्यावसायिक वातावरण कायम गर्ने प्रयास गर्दै आएको छ। बैंकको औद्योगिक वा व्यावसायिक सम्बन्धले बैंकको समग्र कारोवारलाई चुस्त, दुरुस्त, प्रतिस्पर्धी एवं नाफामूलक बनाउन सकारात्मक भूमिका निर्वाह गरिरहेको र आगामी दिनमा समेत यस दिशा तर्फ थप सुधार आउने विश्वास गरिएको छ।

(ग) सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर र सोको कारण

१. आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को सञ्चालक समितिको विवरण

संस्थापक शेयरधनी नेपाल सरकारको प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालकहरू समय समयमा परिवर्तन हुने गरेको र बैंकको मिति २०७२।०२।३० मा सम्पन्न आठौं वार्षिक साधारण सभाबाट सर्वसाधारण समूह अन्तर्गत प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालकहरू क्रमशः श्री रमेश कुमार महत, श्री मनोज बस्नेत, श्री गोविन्द प्रसाद भट्टराई र श्री घनश्याम अवस्थी निर्वाचित हुनुभएको छ। आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा रहेका सञ्चालकहरूको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

क्र.सं.	नाम	पद	प्रतिनिधि	पदावधि
१.	श्री प्रमोद कुमार कार्की	अध्यक्ष	नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय	२०७०/०१/३० देखि हालसम्म
२.	श्री शिशिर कुमार ढुंगाना	सञ्चालक	नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय	२०७०/०५/३१ देखि हालसम्म
३.	श्री लिला प्रकाश सिटौला	सञ्चालक	नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय	२०७१/०३/१२ देखि २०७१/०८/१५ सम्म
४.	श्री राम प्रसाद पुलामी	सञ्चालक	नेपाल सरकार,कृषि विकास मन्त्रालय	२०७०/०१/१० देखि २०७१/०४/२१ सम्म
	श्री उत्तम कुमार भट्टराई	सञ्चालक	नेपाल सरकार,कृषि विकास मन्त्रालय	२०७१/०४/२२ देखि २०७१/०५/१९ सम्म
	डा. राजेन्द्र प्रसाद अधिकारी	सञ्चालक	नेपाल सरकार,कृषि विकास मन्त्रालय	२०७१/०५/२० देखि २०७२/०९/१२ सम्म
	डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी	सञ्चालक	नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय	२०७१/०९/२३ देखि हालसम्म
५.	श्री लक्ष्मीदेवी मानन्धर	सञ्चालक	व्यावसायिक विशेषज्ञ	२०६३/०४/२६ देखि हालसम्म
६.	श्रीमती मीरा धोंजु	सञ्चालक	सर्वसाधारण	२०६८/०१/१० देखि २०७२/०२/३० सम्म
	श्री रमेश कुमार महत	सञ्चालक	सर्वसाधारण	२०७०/०४/२८ देखि हालसम्म
७.	श्री जनक राज शाह	सञ्चालक	सर्वसाधारण	२०६८/०१/१० देखि २०७२/०२/३० सम्म
	श्री मनोज बस्नेत	सञ्चालक	सर्वसाधारण	२०७२/०२/३० देखि हालसम्म
८.	श्री गोविन्द प्रसाद भट्टराई	सञ्चालक	सर्वसाधारण	२०७२/०२/३० देखि हालसम्म
९.	श्री क्षेत्र बहादुर सेंजुवाल	सञ्चालक	सर्वसाधारण	२०६८/०१/१० देखि २०७२/०२/३० सम्म
	श्री घनश्याम अवस्थी	सञ्चालक	सर्वसाधारण	२०७२/०२/३० देखि हालसम्म

२. बहालवाला सञ्चालक समितिको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	प्रतिनिधि
१.	श्री प्रमोद कुमार कार्की	अध्यक्ष	नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय
२.	श्री शिशिर कुमार ढुंगाना	सञ्चालक	नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय
३.	श्री योगेन्द्र कुमार कार्की	सञ्चालक	नेपाल सरकार, कृषि विकास मन्त्रालय
४.	डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी	सञ्चालक	नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय
५.	श्री लक्ष्मीदेवी मानन्धर	सञ्चालक	व्यावसायिक विशेषज्ञ
६.	श्री रमेश कुमार महत	सञ्चालक	सर्वसाधारण
७.	श्री मनोज बस्नेत	सञ्चालक	सर्वसाधारण
८.	श्री गोविन्द प्रसाद भट्टराई	सञ्चालक	सर्वसाधारण
९.	श्री घनश्याम अवस्थी	सञ्चालक	सर्वसाधारण

(घ) बैंकको कारोवारलाई असर पार्ने मुख्य कुराहरु

बैंकको कारोवारलाई असर पार्न सक्ने विभिन्न किसिमका जोखिमहरूलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

- देशको आर्थिक अवस्थामा आउने परिवर्तनबाट पर्न सक्ने जोखिमहरू ।
- राजनैतिक संक्रमणकालीन अवस्थाबाट पर्न सक्ने सम्भावित जोखिमहरू ।
- मुद्रा वजारको उतार चढावबाट पर्न सक्ने सम्भावित जोखिमहरू ।
- विदेशी विनिमय कारोवार गर्दा विनिमय दरमा हुने परिवर्तनबाट हुन सक्ने जोखिमहरू ।
- निक्षेप तथा कर्जा लगानीको व्याजदरमा हुने परिवर्तनबाट हुन सक्ने जोखिमहरू ।

- नेपाल राष्ट्र बैंकले वाणिज्य बैंक सम्बन्धी नीति निर्देशनमा परिवर्तन गर्दा श्रृजना हुन सक्ने सम्भावित जोखिमहरू
- बैकिङ्ग व्यवसायमा हुने प्रतिस्पर्धाको कारण हुन सक्ने जोखिमहरू ।
- निर्धारित समयमा कर्जा असुली नभई उत्पन्न हुन सक्ने जोखिमहरू ।
- प्रतीतपत्र र जमानतपत्र जारी गर्ने जस्ता गैरकोष सेवा प्रदान गर्दा हुन सक्ने सम्भावित जोखिमहरू ।
- अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा हुने मन्दीको असरबाट पर्न सक्ने आर्थिक जोखिमहरू ।
- मुद्रास्फीतिबाट पर्न सक्ने जोखिमहरू ।
- ऊर्जा संकट, वन्द, हडताल तथा व्यावसायिक अवरोधबाट हुन सक्ने जोखिमहरू ।
- प्रकृतिक प्रकोपबाट हुन सक्ने आर्थिक तथा भौतिक जोखिमहरू ।

(ड) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित कैफियतहरू तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनहरू सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको निर्णय यस बैंकको आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को लाभांश घोषणा/वितरण तथा वित्तीय विवरण प्रकाशन सम्बन्धमा मिति २०७२।१२।११ मा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त निर्देशन र लेखा परीक्षकको अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित कैफियतका सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिक्रिया देहाय बमोजिम रहेको छ :

- (१) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका कैफियतहरूको क्रमशः सुधार गर्दै यसप्रकारका कैफियतहरू पूर्णरूपमा सुधार गरी पुनः दोहोरिन नदिनको लागि लेखापरीक्षण समिति मार्फत आवश्यक निर्देशन दिने गरिएको र सोही बमोजिम प्रभावकारीरूपमा अनुगमन तथा कार्यान्वयनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- (२) बैंकको २०७२ आषाढ मसान्तको व्याजदर अन्तर नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेभन्दा बढी रहेको सन्दर्भमा, आवास कर्जा, डिमाण्ड कर्जा, निर्माण कर्जा र व्यावसायिक कर्जा लगायतका शीर्षकमा मिति २०७२/०९/०१ देखि लागू हुनेगरी व्याजदर कटौती गरी व्याजदर अन्तर कम गर्ने प्रयास गरिएको छ । व्याजदर अन्तर तोकिएको सीमाभित्र कायम राख्न व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिइएको छ ।
- (३) अन्य सम्पत्ति शीर्षक अन्तर्गत शाखा हिसाब मिलान उप शीर्षकमा अन्तर शाखा हिसाब मिलान हुन बांकी खुद डेबिट रकम रु ४३.२७ करोडको हिसाब सन्दर्भमा नियमित कारोवारहरूको भिडानको Reconciliation को लागि Software बनाइ चालु वर्षको श्रावण महिनादेखिनै कार्यान्वयनमा आईसकेको छ । त्यसैगरी पुरानो बांकी पेण्डिंग हिसाब फछ्यौटको लागि मुख्य कार्यालयमा सम्बन्धित कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूलाई जिम्मेवारी तोकिएका कार्य विभाजन भैसकेको र फिल्ड कार्यालयमा समेत हिसाब भिडानको कार्यलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखी कार्य गर्न आवश्यक निर्देशन गरिएकोले उल्लेखित हिसाब फछ्यौटको क्रममा रहेको छ ।

(च) लाभांश बाँडफाँड गर्न सिफारिस सम्बन्धमा

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ सम्मको संचित मुनाफाबाट साधारण शेयरधनीहरूलाई चुक्ता पूँजीको १५ प्रतिशतले हुने बोनस शेयर रकम रु. ५१३,६००,०००।- र ०.७९ प्रतिशतले हुने नगद लाभांश रकम (कर प्रयोजनको लागि) रु. २७,०३१,५७९। तथा अग्राधिकार शेयर पूँजीमा तोकिए बमोजिम वार्षिक ६ प्रतिशतले हुने नगद लाभांश रकम रु. ३८६,२०८,०००।- घोषणा गरिएको छ ।

- (छ) समीक्षा वर्षमा बैंकद्वारा कुनै शेयरहरु जफत भएको छैन जानकारी । डेटा क्लिअर हुनुमा कुनै बाधा छैन ।
(ज) समीक्षा वर्षमा कम्पनी र यसको सहायक कम्पनीको कारोवारको प्रगति र सो आर्थिक वर्षको अन्त्यमा रहेको स्थितिको पुनरावलोकन

(रकम रु. हजारमा)

विवरण	साना किसान विकास बैंक लि.		कोष व्यवस्थापन कम्पनी लि.		गोबर ग्याँस तथा कृ.य.वि. प्रा.लि.	
	२०७१/७२	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७०/७१
शेयर पूँजी	२८८,३५३	२३०,६८२	३१,०४८	३१,०४८	--	३,८६०
कुल सम्पत्ति	८,८७५,१०५	६,६०६,६४९	३७,७८६	४०,९१०	--	१३,५४५
खुद नाफा/नोक्सान	१५४,०६४	११४,०७७	५०२	३	--	(६८३)
संचित नाफा/नोक्सान	१४६,२९४	११२,४३२	३,७८८	३,२८५	--	(२५,३२४)
अन्तिम लेखापरीक्षण भएको	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन

- (झ) सहायक कम्पनीले समीक्षा वर्षमा सम्पन्न गरेका प्रमुख कारोवारहरु र त्यस अवधिमा कम्पनीको कारोवारमा आएको कुनै महत्वपूर्ण परिवर्तन कुनै महत्वपूर्ण परिवर्तन नभएको ।
(ञ) बैंकले समीक्षा वर्षमा सम्पन्न गरेका प्रमुख कारोवारहरु र त्यस अवधिमा कम्पनीको कारोवारमा आएको कुनै महत्वपूर्ण परिवर्तन, बैंकले आफ्नो प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा उल्लेखित उद्देश्य एवं कार्यहरु अनुरूप नै आफ्नो कारोवार संचालन गरेको छ । बैंकको कार्यप्रगतिको भ्रूलक सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिसकिएको छ ।
(ट) समीक्षा वर्षमा कम्पनीका आधारभूत शेयरधनीहरुबाट कुनै जानकारी प्राप्त भएको छैन ।
(ठ) समीक्षा वर्षमा कम्पनीका सञ्चालक तथा प्रमुख पदाधिकारीहरुले बैंकको कुनै शेयर लिएको जानकारी बैंकलाई प्राप्त भएको छैन । साथै प्रचलित कानूनको विपरीत हुने गरी निजहरुबाट बैंकको शेयर सम्बन्धमा कुनै कारोवारको बारेमा समेत जानकारी प्राप्त भएको छैन ।
(ड) समीक्षा वर्षमा बैंकसँग सम्बद्ध सम्झौताहरुमा कुनै सञ्चालक तथा निजको नजिकको नातेदारको व्यक्तिगत स्वार्थ रहेको बारेमा कुनै जानकारी प्राप्त भएका

(त) लेखापरीक्षण समिति

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा रहेको लेखापरीक्षण समितिको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	प्रतिनिधि	कार्य अवधि
१.	श्री क्षेत्र बहादुर सेजुवाल	संयोजक	सञ्चालक	२०६९/०३/१२ देखि २०७२/०२/३० सम्म
२.	श्री गोविन्द प्रसाद भट्टराई	संयोजक	सञ्चालक	२०७२/०३/११ देखि हालसम्म
३.	श्री रमेश कुमार महत	सदस्य	सञ्चालक	२०७१/०३/१९ देखि हालसम्म
४.	श्रीमती मीरा ध्वोंजु	सदस्य	सञ्चालक	२०७०/१०/२६ देखि २०७२/०२/३० सम्म
५.	श्री घनश्याम अवस्थी	सदस्य	सञ्चालक	२०७२/०३/११ देखि हालसम्म
६.	श्री लक्ष्मी देवी मानन्धर	सदस्य	सञ्चालक	२०६८/०४/२१ देखि हालसम्म
७.	श्री हेमलाल शर्मा	सदस्य सचिव	विभागीय प्रमुख आ.ले.प. तथा नि. विभाग	२०७०/०८/१७ देखि २०७२/०२/२७ सम्म
८.	श्री मुकुन्द प्रसाद शर्मा	सदस्य सचिव	विभागीय प्रमुख आ.ले.प. तथा नि. विभाग	२०७२/०३/०६ देखि हालसम्म

वर्तमान लेखापरीक्षण समितिको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	प्रतिनिधि
१.	श्री गोविन्द प्रसाद भट्टराई	संयोजक	सञ्चालक
२.	श्री रमेश कुमार महत	सदस्य	सञ्चालक
३.	श्री घनश्याम अवस्थी	सदस्य	सञ्चालक
४.	श्री लक्ष्मी देवी मानन्धर	सदस्य	सञ्चालक
५.	श्री मुकुन्द प्रसाद शर्मा	सदस्य सचिव	विभागीय प्रमुख आ.ले.प. तथा नि. विभाग

आ.व.२०७१/७२ मा लेखापरीक्षण समितिको ४५ वटा बैठक भएका छन् । लेखापरीक्षण समितिका पदाधिकारीहरूलाई पारिश्रमिकस्वरूप प्रतिबैठक रु. ३,०००/- बैठक भत्ता उपलब्ध गराउने गरिएको र आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा निरीक्षण विभागको विभागीय प्रमुख सदस्य सचिव रहने व्यवस्था रहेको र निजलाई पारिश्रमिक स्वरूप रु. २,३००/- उपलब्ध गराइने गरिएको छ ।

लेखापरीक्षण समितिले गरेका प्रमुख कार्यहरू

- (१) बैंकको काम कारवाहीमा नियमितता, मितव्ययिता, औचित्यता, प्रभावकारिता जस्ता कुराहरू अवलम्बन भए/नभएको बारे समीक्षा गरी सञ्चालक समितिलाई आवश्यक राय पेश गर्ने गरेको ।
- (२) आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभागबाट पेश भएको आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण सम्बन्धी वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गरेको ।
- (३) नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभागबाट यस बैंकको समष्टिगत स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको विषय तथा कैफियतहरूको सम्बन्धमा व्यवस्थापनबाट जवाफ माग गरी आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयहरूका सम्बन्धमा सम्बन्धित उपसमितिहरूमा छलफल गराई राय सहितको प्रतिवेदन तयार गरी सञ्चालक समितिमा पेश गरेको ।

(ध) शेयरधनीहरूले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांश रकम

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ आषाढ मसान्तमा रु. ९५५,१६०,६३२ ।- बुझिलिन बाँकी लाभांश रहेको छ ।

(न) कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १४१ मा व्यवस्था भए अनुरूप बैंकले समीक्षा वर्षमा खरीद गरेको सम्पत्तिको मूल्य गत आर्थिक वर्षको सम्पत्तिको मूल्यमा पन्ध्र प्रतिशतले वृद्धि भएको छैन ।

(प) कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १७५ मा व्यवस्था भए अनुरूप बैंकले समीक्षा वर्षमा आफ्ना सम्बद्ध कम्पनीसँग कुनै कारोवार गरेको छैन ।

(फ) यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा खुलाउन पर्ने अन्य कुराहरु :
 यस प्रतिवेदनमा आवश्यक ठाउँमा खुलाइएको छ ।

(ब) अन्य आवश्यक विषय

नेपाल राष्ट्र बैंकको ई.प्रा.नि. नं. ६ (द) (ख) बमोजिम सञ्चालकको आफू वा आफ्नो परिवारका सदस्य तथा आफ्नो वा आफ्नो परिवारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको फर्म/कम्पनीको नाममा विभिन्न बैंक वा वित्तीय संस्थाहरुबाट लिएको कर्जा सम्बन्धी स्वघोषणा विवरण :

क. सं.	विवरण	यस बैंकबाट लिएको कर्जा			अन्य बैंकबाट लिएको कर्जा		
		आफ्नो नाममा	परिवारको नाममा	आफ्नो परिवारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको फर्म/कम्पनीको नाममा	आफ्नो नाममा	परिवारको नाममा	आफ्नो परिवारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको फर्म/कम्पनीको नाममा
१.	श्री प्रमोद कुमार कार्की	-	-	-	-	-	-
२.	श्री शिशिर कुमार ढुङ्गाना	-	-	-	-	-	-
३.	श्री योगेन्द्र कुमार कार्की	-	-	-	-	-	-
४.	डा.चन्द्र बहादुर अधिकारी	-	-	-	-	-	-
५.	श्री लक्ष्मीदेवी मानन्धर	-	-	-	-	-	-
६.	श्री रमेश कुमार महत	-	-	-	-	-	-
७.	श्री मनोज बस्नेत	-	-	-	भएको	-	-
८.	श्री गोविन्द प्रसाद भट्टराई	-	-	-	-	-	-
९.	श्री घनश्याम अवस्थी	-	-	-	-	-	-

धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली २०६५ को नियम २२ उपनियम (१) संग सम्बन्धित विवरणहरू

१. सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन
 वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन
 लेखापरीक्षण प्रतिवेदन संलग्न छ ।

३. लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण
 वार्षिक वित्तीय विवरण संलग्न छ ।

४. कानूनी कार्यवाही सम्बन्धी विवरण

बैंकको तर्फबाट तथा बैंक विरुद्ध परेका मुद्दाहरू

(क) बैंकले विगत वर्षहरूमा प्रवाह गरेको कर्जा मध्ये कर्जाग्राही संख्या २७ को रु.१ करोड १८ लाख ३८ हजार सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा, कर्जाग्राही संख्या ४ को रु. १५ लाख ६४ हजार अन्य अदालतमा र कर्जाग्राही संख्या १३ को रु. ५० करोड ५३ लाख ८९ हजार ऋण असुली न्यायाधिकरणमा गरी जम्मा ४४ कर्जाग्राहीको रु. ५१ करोड ८७ लाख ९१ हजार विचाराधीन रहेको छ ।

(ख) बैंकको संस्थापक वा सञ्चालकले वा संस्थापक वा सञ्चालक विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर गरेको भएको भए :
 - नभएको ।

(ग) कुनै संस्थापक वा सञ्चालक विरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको भए :
 - नभएको ।

५. बैंकको शेयर कारोवार तथा प्रगतिको विश्लेषण

(क) धितोपत्र बजारमा भएको बैंकको शेयरको कारोवार सम्बन्धमा व्यवस्थापनको धारणा :

धितोपत्र बजारमा संगठित संस्थाको शेयर कारोवारमा उतार चढाव भैरहेको अवस्थामा पनि यस बैंकको शेयर कारोवार सन्तोषजनक रहेको छ ।

(ख) यस आ.व. २०७१/७२ को शेयरको अधिकतम, न्यूनतम, अन्तिम मूल्य, कारोवार भएको कुल दिन तथा कारोवार संख्या :

विवरण	आश्विन मसान्त	पौष मसान्त	चैत्र मसान्त	आषाढ मसान्त	कैफियत
अधिकतम मूल्य (रु.)	७७०	५२४	५१३	४७५	
न्यूनतम मूल्य (रु.)	४५०	४१५	४४६	३६०	
अन्तिम मूल्य (रु.)	५१२	४८४	४७२	४३२	
कुल कारोवार शेयर संख्या	३७५२	१४५६	१५१८	६३७	
कुल कारोवार दिन	५९	५८	५७	४७	

६. समस्या र चुनौतीहरू

(क) आन्तरिक समस्या तथा चुनौतीहरू :

- कारोवार बढी भएका कार्यालयहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा CBS जडान गर्ने कार्य गर्दै आइरहेकोले सम्पूर्ण कार्यालयहरूमा CBS जडान भइनसकेको ।
- जोखिम व्यवस्थापन थप प्रभावकारी बनाउनु पर्ने ।
- जनशक्ति आपूर्ति र परिचालनमा सुधार ल्याई जनशक्ति व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउनु पर्ने ।
- अन्तरशाखा हिसाब भिडान कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउनुपर्ने ।

(ख) वाह्य समस्या तथा चुनौतीहरू

- देशको राजनैतिक संक्रमणकालीन अवस्था ।
- बन्द/हडताल, ऊर्जा संकट ।
- विश्वव्यापी आर्थिक मन्दी ।
- नयाँ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको आगमन ।
- बैंकिङ्ग व्यवसायमा विद्यमान अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा ।
- भूकम्प तथा नाकाबन्दीका कारण व्यवसायमा भएको आर्थिक तथा भौतिक जोखिम ।

७. संस्थागत सुशासन

संस्थागत सुशासनको उच्चस्तर कायम राख्न नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी गरिएको सुशासन सम्बन्धी व्यवस्थालाई पूर्ण पालना गरिएको छ । बैंक सञ्चालक तथा व्यवस्थापनले आफ्ना शेयरधनीहरू, सर्वसाधारण, निक्षेपकर्ता तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको हित संरक्षण गर्नका लागि बैंकले सदैब संस्थागत सुशासन कायम गर्ने तर्फ प्रतिबद्ध रहेको छ । साथै बैंकका सम्पूर्ण क्रियाकलापहरू तथा प्रगतिको नियमित पुनरावलोकन गर्ने गरेको छ । बैंकको आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभागलाई प्रभावकारी बनाइएको छ । विभिन्न जोखिमहरूको व्यवस्थापन गर्नको लागि सम्पत्ति तथा दायित्व व्यवस्थापन उपसमिति (ALCO) र कर्जा प्रभाग व्यवस्थापन उपसमिति (LPMC) को बैठकहरू नियमित रूपमा बसी सोही अनुसार जोखिमहरूको व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरणको कार्य भइरहेको छ । बैंकले पूँजी पर्याप्तताको मूल्यांकन गर्न ICAAP Cell गठन गरी जोखिम पहिचान तथा व्यवस्थापनको कार्य भइरहेको छ । साथै, सञ्चालक समितिको बैठक नियमित रूपमा बसी समितिका सम्पूर्ण काम कार्यवाहीहरू पारदर्शी रूपमा संचालन गर्ने गरिएको छ ।

८. विवरणपत्रमा प्रक्षेपण गरिएका र लेखापरीक्षण भएका विवरणहरूमा बीस प्रतिशत वा सो भन्दा बढी फरक सम्बन्धी विवरण बैंकले यस आर्थिक वर्षमा सर्वसाधारणलाई शेयर निष्काशन नगरेकोले विवरणपत्र प्रस्तुत नगरिएको हुँदा वित्तीय विवरणमा फरक परेको छैन ।

९. आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा भएका विशेष घटना तथा परिस्थितिको विवरण आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा बैंकमा कुनै विशेष घटना तथा परिस्थिति नभएको ।

कृषि विकास बैंक लिमिटेडका
शेयरधनी महानुभावहरुसमक्ष
बाह्य लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

१. वार्षिक वित्तीय विवरण उपर प्रतिवेदन

हामीले यसैसाथ संलग्न कृषि विकास बैंक लिमिटेडको आषाढ ३१, २०७२ (तदनुसार जुलाई १६, २०१५) को वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको आय विवरण, नगद प्रवाह विवरण तथा इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखानीति तथा लेखा टिप्पणी समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

२. वित्तीय विवरणमाथि व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

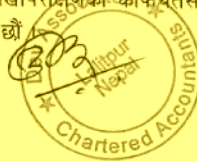
नेपाल लेखामान, सम्बन्धित ऐन र अन्य नियम, कानून, अभ्यास अनुरूप वित्तीय विवरणहरु तयार पार्ने तथा यथोचित प्रस्तुतीकरण गर्ने जिम्मेवारी कृषि विकास बैंक लिमिटेडको व्यवस्थापनमा रहेको छ । उक्त जिम्मेवारीमा वित्तीय विवरणहरु तयार पार्ने तथा वित्तीय विवरणहरुको प्रस्तुतीकरणसँग सम्बन्धित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको खाका तयार गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने तथा त्यसको प्रभावकारिता कायम राख्ने कार्यहरु पढ्छन् जसमा वित्तीय विवरणहरु त्रुटि तथा जालसाजीको कारणले सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित छैनन् भन्ने कुरामा विश्वस्त हुने, उपयुक्त लेखा नीतिहरुको छनौट र कार्यान्वयन गर्ने, आवश्यकतानुसार लेखा अनुमानहरु गर्ने कार्यहरु समेत पर्दछन् ।

३. लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो जिम्मेवारी प्रस्तुत वित्तीय विवरणउपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु हो । लेखापरीक्षण नेपालको लेखापरीक्षणमान तथा सामान्य लेखापरीक्षण अभ्यासको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । ती लेखापरीक्षणमान तथा अभ्यासअनुसार व्यवसायिक आचार संहिताको पालना गर्ने र वित्तीय विवरणहरु सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुति गर्ने कुरामा यथोचित आश्वस्तता प्रदान गर्ने लेखापरीक्षण योजना तर्जुमा गरी तदनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्ने कार्यहरु पर्दछन् ।

वित्तीय विवरणमा उल्लिखित रकम र खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारेमा पुष्ट्याई गर्ने यथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छुट्टाके परीक्षण गर्ने कार्यविधि, लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ । यसरी, अर्थ गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटिको कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुनसक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्याङ्कनसहितको व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ । लेखापरीक्षणबाट जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा निकायको वित्तीय विवरण तयारी यथार्थ प्रस्तुतीकरणको लागि आवश्यक पर्ने आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तताबारे परीक्षण गरिएको छ, तापनि त्यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिताबारे लेखापरीक्षणबाट राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको छैन । व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेको लेखा नीतिको सान्दर्भिकता, विश्लेषण र लेखा अनुमानको उपयुक्तता साथै वित्तीय विवरणको समग्र स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने कार्य समेत लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी अन्तर्गत पर्दछ ।

हामीले प्राप्त गरेका प्रमाणहरुले लेखापरीक्षणको कोषियतसहितको राय व्यक्त गर्ने सन्दर्भमा पर्याप्त र उपयुक्त आधार प्रदान गर्दछ भन्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं ।

४. कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

४.१. प्रस्तुत वित्तीय विवरणको अनुसूची ४.१६ “अन्य सम्पत्ति” शीर्षक अन्तर्गत “शाखा मिलान हिसाब उपशीर्षक”मा अन्तरशाखा हिसाब मिलान हुन बाँकी खुद डेबिट रकम रु. ४३,२७,२६,२२२ रहेको छ। अन्तरशाखा हिसाब मिलानको अवस्था कमजोर रहेको, हिसाब मिलान/समायोजन हुन विगत वर्षहरू देखि बाँकी रहेका रकमहरू समावेश भइरहेको र त्यस्ता रकमको प्रकृति र आयु विश्लेषण अवस्थाको विस्तृत विवरण तयार पारी चारित्रीकरण गरी वित्तीय विवरणमा हिसाब मिलान नगरेसम्म सोबाट बैंकको सम्पत्ति, दायित्व, आम्दानी तथा खर्चमा पर्न जाने असर परिभाषीकरण गर्न सकिएन।

४.२. बैंकको रु. ५,००० भन्दा कम मूल्य भएको फुटकर सम्पत्तिलाई खरीद गरेको वर्ष खर्च लेखाइनु गर्ने नीति रहेकोमा बैंकका शाखाहरूको लेखापरीक्षणको क्रममा त्यस्ता सम्पत्तिलाई सम्पत्तिअन्तर्गत लेखाइनु गरिएको र यसरी लेखाइनु गरिएको कूल रकमको परिमाण यकिन गर्न सक्ने तथ्याङ्कको सीमितता तथा बैंकको लेखानीतिमा उल्लिखित ह्रासकट्टि दरअनुरूप शाखाहरूमा ह्रासकट्टि नभएको र नयाँ खरीद गरिएको सम्पत्तिमा नेपाल लेखामान अनुरूप प्रयोगको लागि उपलब्ध भएको समयदेखि ह्रासकट्टि नगरी पूरा वर्षको ह्रासकट्टि खर्च लेख्ने अभ्यास रहेको शाखाहरूको लेखापरीक्षण गर्ने क्रममा औल्याइएकोमा त्यस्तै अभ्यास अन्य शाखाहरूमा भएको/नभएको सन्दर्भमा यकिन गर्ने तथ्याङ्कको सीमितताको कारण त्यस्तो अभ्यासले बैंकको मुनाफा र सम्पत्तिको व्जारिङ्ग भ्यालु (खुद मूल्य) मा पार्न सक्ने प्रभाव यकिन गर्न सकिएन।

४.३. बैंकले विगत वर्षमा अपलेखन गरेको कर्जाहरूको असुलीबाट भएको आम्दानीलाई समर्थन गर्ने कागजात सम्बन्धित शाखाले नै अभिलेख गर्ने व्यवस्था भएको र शाखाहरूले मुख्य कार्यालयमा असुलीको एकमुष्ट विवरणमात्र पठाउने कारण बैंकको संलग्न वित्तीय विवरणको अनुसूचि ४.२८ “असामान्य कारोबारहरूबाट भएको आम्दानी/(खर्च)” शीर्षकको “अपलेखन भएको कर्जा असुली” उपशीर्षकसँग सम्बन्धित आम्दानी रु. ३८१,५९४,९८० लाई समर्थन गर्ने ऋणीको नामनामेसी सहितको एकीकृत विवरण उपलब्ध हुन सकेन।

५. लेखापरीक्षकको राय

लेखापरीक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध गराइएका स्पष्टीकरण तथा सूचनाहरूको आधारमा, हाम्रो रायमा उल्लिखित अनुच्छेद ४.१ ले वित्तीय विवरणको सम्पत्ति, दायित्व, तथा मुनाफामा पार्ने प्रभाव, अनुच्छेद ४.२ ले वित्तीय विवरणको सम्पत्तिमा तथा मुनाफामा पार्ने प्रभाव तथा अनुच्छेद ४.३ ले वित्तीय विवरणमा पार्ने प्रभावबाहेक संलग्न वित्तीय विवरण तथा बैंकको लेखानीति र लेखासम्बन्धी टिप्पणी साथै अध्ययन गर्दा संलग्न वासलातले कृषि विकास बैंक लिमिटेडको आषाढ ३१, २०७२ को वित्तीय स्थिति, तथा सोही मितिमा समाप्त भएको वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र इक्विटीमा भएको परिवर्तनसम्बन्धी विवरणले क्रमशः बैंकको नाफा नोक्सान, नगद प्रवाह र इक्विटीमा भएको परिवर्तनको कृषि विकास बैंक लिमिटेडले पालना गर्ने ऐन, नियमबमोजिम पालना गर्न सकिने हदसम्म नेपाल लेखामानबमोजिम सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

६. अन्य व्यहोरा

६.१. बोनस ऐन २०३० अनुसार बैंकले विभिन्न आर्थिक वर्षहरूको मुनाफाबाट कर्मचारी बोनस बापत छुट्याइएको रकम मध्ये आ.व. २०६५/६६ र २०६६/६७ का लागि छुट्याइएको रकम रु. २७,०८,२७,३०९/- नेपाल सरकारबाट समर्थन भई आए पश्चात् हिसाब मिलान गर्ने गरी कर्मचारीहरूलाई रु. २५,९०,४०,५३९/- पेशकी उपलब्ध गराएको छ। तथापि सो भन्दा पछिल्ला आर्थिक वर्षहरूमा छुट्याइएका बोनस व्यवस्था रकम वितरण/फर्छौट गर्न नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त भइसकेको छ।

६.२. बैंकको कारोबारको प्रकृति र आकार सुहाउँदो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा थप सुधार गर्नुपर्ने भनी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिका सुधारका क्षेत्रहरूबारे बैंक व्यवस्थापनलाई छुट्टै प्रतिवेदन दिएका छन्।

- ६.३. नेपाल वित्तीय परीक्षणमान लागू गर्ने सम्बन्धमा नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस् संस्था तथा नेपाल लेखामान बोर्डले मार्गचित्र प्रस्तुत गरेको सन्दर्भमा आवश्यक अध्ययन गरी बैकमा नेपाल वित्तीय परीक्षणमान लागू गर्ने कार्य थालनी गर्न हाम्रो राय रहेको छ ।
७. कम्पनी ऐन २०६३ तथा बैक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी ऐन २०६३ बमोजिमको थप व्यवहारा कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम देहायका व्यवहाराहरू प्रमाणित गर्दछौं:
- क) हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक सूचना र स्पष्टीकरण प्राप्त गर्नुभयो ।
- ख) बैकले कम्पनी ऐन २०६३ अनुरूप आफ्नो कारोबारको यथार्थ स्थिति स्पष्ट हुने गरी लेखा राखेको छ ।
- ग) संलग्न वासलात, नाफा नोक्सानीको हिसाब र नगद प्रवाह विवरण सारभूतरूपमा प्रचलित कानूनबमोजिम निर्धारण गरिएको लेखामान अनुरूप तयार भएको छ र वित्तीय विवरण राष्ट्र बैङ्कले तोकेको ढाँचा र तरिका अनुसार तयार भएको र त्यस्ता विवरणहरू सारभूतरूपमा बैकले राखेको हिसाब किताब, बही खाता, श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेको छ ।
- घ) लेखापरीक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध गराइएका स्पष्टीकरण तथा सूचनाहरूको आधारमा बैक व्यवस्थापन वा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट कारवाही गरिरहेका विषयहरूबाहेक तथा बैक व्यवस्थापनबाट उपलब्ध गराइएको Management Representation Letter समेतको आधारमा, सञ्चालक समिति वा प्रतिनिधि वा कुनै कर्मचारीले कानूनविरुद्ध लेखासँग सम्बन्धित कुनै काम काज गरेको तथा बैकको सम्पत्ति हिनामिना गरेको वा बैकलाई जानाजान हानि नोक्सानी गराएको वा निक्षेपकर्ताहरूको हितविपरित हुने काम गरेको व्यहोरा हाम्रो जानकारीमा आएन ।
- ङ) लेखापरीक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध गराइएका स्पष्टीकरण तथा सूचनाहरूको आधारमा, बैक व्यवस्थापनको जानकारीमा आई बैक व्यवस्थापन तथा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट कार्यवाही प्रकृया चलिरहेको बाहेक सञ्चालक समिति वा प्रतिनिधि वा कुनै कर्मचारीले बैकमा लेखासम्बन्धी कुनै जालसाजी गरेको व्यहोरा हाम्रो जानकारीमा आएन ।
- च) हामीले नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस् संस्थाको निर्देशनअनुसार बैकको कूल कर्जा वा निक्षेपको २ प्रतिशतभन्दा बढि कर्जा वा निक्षेप भएका शाखाहरूको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं तथा अन्य शाखाहरूको हकमा कार्यालयहरूबाट प्राप्त विवरणमाथि अनुशूचि ४.३ र अनुशूचि ६.२ मा उल्लेख भएदेखि बाहेक पर्याप्त रहेको छ ।
- छ) बैकले जोखिम भारत सम्पत्ति गणना गर्दा सम्पूर्ण कर्जा रकमलाई १५० प्रतिशत जोखिम भार प्रदान गरेको भए पनि नेपाल राष्ट्र बैकले तोकेको मापदण्डबमोजिम पर्याप्त पूँजिकोष कायम गरेको छ ।

सिए उमेशप्रसाद ढकाल,
 साभेदार,
 देव एसोसिएट्स,
 चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस्

मिति: २०७२ फागुन ३०

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

२०७२ आषाढ मसान्त

वासलात

पूँजी तथा दायित्व	अनुसूची	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
शेयर पूँजी	४.१	१०,३७४,४००,०००	९,८६०,८००,०००
जगेडा तथा कोषहरु	४.२	५,८४९,७१४,६९७	३,१७३,१८३,३८८
ऋणपत्र तथा बण्ड	४.३	१,८४०,०००,०००	२,३००,०००,०००
तिर्न बाँकी कर्जा सापट	४.४	६७८,९७५,४८६	६९५,३१८,००८
निक्षेप दायित्व	४.५	७७,०३५,०५६,१८६	६५,८९८,४१२,६४६
भुक्तानी दिनुपर्ने विलहरु	४.६	-	-
प्रस्तावित नगद लाभांश		६६२,२०८,०००	९४३,४७१,१५८
आयकर दायित्व		-	१०९,८९८,७१४
अन्य दायित्व	४.७	४,४८८,१६०,१९२	३,५३१,००५,७६५
कुल पूँजी तथा दायित्व		१००,९२८,५१४,४८१	८६,५१२,०८९,६७९

सम्पत्ति	अनुसूची	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
नगद मौज्जात	४.८	२,९२७,३३८,४८७	२,६७१,९५५,७१५
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्जात	४.९	५,९१८,९६७,०३६	४,१७१,५३६,११२
बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्जात	४.१०	२,५८२,३३४,९६४	२,०२१,९५०,७४०
माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम लगानी	४.११	१४२,१६४,९९७	१३४,८८९,९९८
कर्जा सापट तथा विल खरीद	४.१२	१३,५०१,०७७,६०७	१३,३४४,००७,५१३
स्थिर सम्पत्ति	४.१३	६८,५७८,३६०,४११	५७,१८६,२५३,२०६
गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति	४.१४	१,२२१,६४८,३३८	१,३४७,२६३,५५८
अन्य सम्पत्ति	४.१५	-	-
अन्य सम्पत्ति	४.१६	६,०५६,६२३,२४१	५,६३४,२३२,८३७
कुल सम्पत्ति		१००,९२८,५१४,४८१	८६,५१२,०८९,६७९

संभावित दायित्व	अनुसूची ४.१७
सञ्चालकहरुको घोषणा	अनुसूची ४.२९
पूँजीकोष तालिका	अनुसूची ४.३०
जोखिम भारत सम्पत्ति विवरण तालिका	अनुसूची ४.३० (क)
प्रमुख सूचकाङ्कहरु	अनुसूची ४.३१
प्रमुख लेखा नीतिहरु	अनुसूची ४.३२
लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु	अनुसूची ४.३३

४.१ देखि ४.१७ सम्मका अनुसूचीहरु वासलातका अभिन्न अंग हुन् ।

प्रमोद कुमार कार्की अध्यक्ष	शिशिर कुमार हुंगाना सञ्चालक	योगेन्द्र कुमार कार्की सञ्चालक	डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी सञ्चालक	हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
लक्ष्मीदेवी मानन्धर सञ्चालक	रमेश कुमार महत सञ्चालक	मनोज बस्नेत सञ्चालक	गोविन्द्र प्रसाद भट्टराई सञ्चालक	उमेश प्रसाद ढकाल साभेदार
घनश्याम अवस्थी सञ्चालक	लिला प्रकाश सिटौला प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	भविन्द्र खत्री उप-महाप्रबन्धक	यज्ञ प्रकाश न्यौपाने नि.विभागीय प्रमुख वित्त तथा लेखा विभाग	देव एसोसीएट्स चाटर्ड एकाउण्टेन्टस काठमाडौं

मिति: २०७२/११/२८

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म
नाफा/नोक्सान हिसाब

विवरण	अनुसूची	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
व्याज आम्दानी	४.१८	८,७६५,४२५,३९२	८,४६१,९३५,७९०
व्याज खर्च	४.१९	३,१२०,५३२,२२२	३,८३९,७२६,४४९
खुद व्याज आम्दानी		५,६४४,८९३,१७०	४,६२२,२०९,३४१
कमिशन तथा डिष्काउण्ट	४.२०	१९८,१६७,११९	१७५,४२७,४०२
अन्य सञ्चालन आम्दानी	४.२१	५९२,९०२,७२८	५३४,५२६,६३२
सटही घटबढ आम्दानी	४.२२	२२३,९४४,०८०	१३१,२०२,५८२
कुल सञ्चालन आम्दानी		६,६५९,९०७,०९७	५,४६३,३६५,९५७
कर्मचारी खर्च	४.२३	२,८७३,०२२,४८३	३,३२०,३१६,४१६
अन्य सञ्चालन खर्च	४.२४	७६१,६२२,८९८	७०९,९१४,३४७
सटही घटबढ नोक्सानी	४.२२	-	-
सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था अधिको सञ्चालन मुनाफा		३,०२५,२६१,७१६	१,४३३,१३५,१९४
सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाहरु	४.२५	२,४४१,५५०,७२५	८७७,६४३,३२३
सञ्चालन मुनाफा		५८३,७१०,९९१	५५५,४९१,८७१
गैर सञ्चालन आम्दानी/खर्च	४.२६	१७४,६६१,७८६	७३,८२९,६२४
सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	४.२७	३,५१७,६१५,६४८	९०१,४८३,९१७
नियमित कारोबारबाट भएको मुनाफा		४,२७५,९८८,४२५	१,५३०,८०५,४१२
असामान्य कारोबारहरुबाट भएको आम्दानी/(खर्च)	४.२८	३८२,६५९,२१८	६२३,७००,८२१
सम्पूर्ण कारोबार समावेश पछिको खुद मुनाफा		४,६५८,६४७,६४३	२,१५४,५०६,२३३
कर्मचारी बोनस व्यवस्था		३४५,०८५,०११	१५९,५९३,०५४
आयकर व्यवस्था :		७१०,१९१,८२४	४७४,१०६,८९०
यस वर्षको		७२२,७३९,५३९	४८१,५७१,२३१
बिगत वर्षसम्मको		-	-
यस वर्षको स्थगन कर (आम्दानी)/खर्च		(१२,५४७,७१५)	(७,४६४,३४१)
खुद नाफा/नोक्सान		३,६०३,३७०,८०८	१,५२०,८०६,२८९

४.१८ देखि ४.२८ सम्मका अनुसूचीहरू नाफा/नोक्सान हिसाबका अभिन्न अंग हुन् ।

प्रमोद कुमार कार्की अध्यक्ष	शिशिर कुमार हुंगाना सञ्चालक	योगेन्द्र कुमार कार्की सञ्चालक	डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी सञ्चालक	हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
लक्ष्मीदेवी मानन्धर सञ्चालक	रमेश कुमार महत सञ्चालक	मनोज बस्नेत सञ्चालक	गोविन्द्र प्रसाद भट्टराई सञ्चालक	उमेश प्रसाद ढकाल साभेदार
घनश्याम अवस्थी सञ्चालक	लिला प्रकाश सिटौला प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	भविन्द्र खत्री उप-महाप्रबन्धक	यज्ञ प्रकाश न्यौपाने नि.विभागीय प्रमुख वित्त तथा लेखा विभाग	देव एसोसीएट्स चाटर्ड एकाउण्टेन्ट्स काठमाडौं

मिति: २०७२/११/२८

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

नाफा/नोक्सान बाँडफाँड हिसाब

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

विवरण	यस वर्ष रु.	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
आम्दानी			
गत वर्षसम्मको संचित मुनाफा	-		१,१९२,४३२,५६६
यस वर्षको मुनाफा	३,६०३,३७०,८०८		१,५२०,८०६,२८९
सटही घटबढ कोष	-		-
स्थगन आय समायोजन बाट (NAS 02)			७५,२२९,४२४
जम्मा	३,६०३,३७०,८०८		२,७८८,४६८,२७९
खर्च			
बैंक आयकर समायोजन बाट (NAS 02)	-		२,११७,४९४,७४७
गत वर्षसम्मको संचित नोक्सान	१,००४,०११,८७३		-
यस वर्षको नोक्सान	-		-
साधारण जगेडा कोष	७२०,६७४,१६२		३०४,१६१,२५८
भैपरी आउने जगेडा	-		-
संस्था विकास कोष	-		-
लाभांश समीकरण कोष	-		-
कर्मचारी सम्बन्धी जगेडाहरू	-		-
प्रस्तावित लाभांश : अग्रधिकार शेयर	३६६,२०८,०००		३६६,२०८,०००
प्रस्तावित नगद लाभांश : साधारण शेयर	२७,०३१,५७९		२८१,२६३,१५८
प्रस्तावित बोनस शेयर	५१३,६००,०००		२२४,०००,०००
विशेष जगेडा कोष	-		-
सटही घटबढ कोष	२९,९८३,८०३		१८,४७१,९२३
पूँजी फिर्ता जगेडा कोष	-		-
पूँजी समायोजन कोष	-		-
स्थगन कर कोष	४,०५१,९६४		-
लगानी समायोजन कोष	८६९,६५१		८८१,०६६
कर्मचारी कल्याण कोष व्यवस्था	-		-
ऋणपत्र चुक्ता कोष	४६०,०००,०००		४६०,०००,०००
जम्मा	३,१४६,४३१,०३२		३,७९२,४८०,१५२
सञ्चित मुनाफा/(नोक्सान)	४५६,९३९,७७६		(१,००४,०११,८७३)

प्रमोद कुमार कार्की अध्यक्ष	शिशिर कुमार ढुंगाना सञ्चालक	योगेन्द्र कुमार कार्की सञ्चालक	डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी सञ्चालक	हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
लक्ष्मीदेवी मानन्धर सञ्चालक	रमेश कुमार महत सञ्चालक	मनोज बस्नेत सञ्चालक	गोविन्द्र प्रसाद भट्टराई सञ्चालक	उमेश प्रसाद ढकाल साभेदार
घनश्याम अवस्थी सञ्चालक	लिला प्रकाश सिटौला प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	भविन्द्र खत्री उप-महाप्रबन्धक	यज्ञ प्रकाश न्यौपाने नि.विभागीय प्रमुख वित्त तथा लेखा विभाग	देव एसोसीएट्स चाटर्ड एकाउण्टेन्टस काठमाडौं

मिति: २०७२/११/२८

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण
मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

विवरण	शेयर पूँजी रु.	संचित नाफा नोक्सान रु.	साधारणजगोडा कोष रु.	पूँजीगत जगोडा कोष रु.	शेयर प्रिमियम रु.	सटही घटबढ कोष रु.	स्थान कर जगोडा	ऋणपत्र चुक्ता कोष	अन्य जगोडा तथा कोष रु.	कुल जम्मा रकम रु.
शुरु मौज्जात	१,६६०,६००,०००	१,०४६,२३३,४४० (२,११७,४९४,७४७)	३,६६६,१०२,२३४	२२९,२७७	-	२७,६३७,४३४	-	४६०,०००,०००	१,०२६,३१६ (२,११७,४९४,७४७)	१५,०४६,२३६,७११ (२,११७,४९४,७४७)
आयकर समायोजन (NAS 02)										
स्थान आय समायोजन (NAS 02)										
समायोजित शुरु मौज्जात	१,६६०,६००,०००	(१,०७४,०११,६७३)	३,६६६,१०२,२३४	२२९,२७७	-	२७,६३७,४३४	-	४६०,०००,०००	१,०२६,३१६	१३,०३३,९६६,३६६
साधारण शेयर पूँजीको निष्काशन										
अग्राधिकार शेयर पूँजी डिबेन्चरमा परिणत										
यस वर्षको खुद नाफा										
साधारण जगोडा कोषमा सारिएको										
प्रस्तावित लाभांश : अग्राधिकार शेयर										
प्रस्तावित नगद लाभांश : साधारण शेयर										
प्रस्तावित बोनस शेयर										
सटही घटबढ कोष	४१३,६००,०००									
लगानी समायोजन कोष										
कमचारी कल्याण कोष व्यवस्था										
ऋणपत्र चुक्ता कोष								४६०,०००,०००		
स्थान कर कोष							४,०४१,९३४			
अन्तिम मौज्जात	१०,३७४,४००,०००	४४६,९३९,७७६ (४,०४१,९३४)	४,४०६,७७६,३९६	२२९,२७७	-	४७,६३९,६६७	४,०४१,९३४	९२०,०००,०००	१,६९५,९६७	१६,२२४,११४,६१७

प्रमोद कुमार कार्की
अध्यक्ष

शिशिर कुमार ढुंगाना
सञ्चालक

योगेन्द्र कुमार कार्की
सञ्चालक

डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी
सञ्चालक

लक्ष्मीदेवी मानन्धर
सञ्चालक

रमेश कुमार महत
सञ्चालक

मनोज बस्नेत
सञ्चालक

गोविन्द्र प्रसाद भट्टराई
सञ्चालक

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
उमेश प्रसाद ढकाल
साम्फेदार

घनश्याम अवस्थी
सञ्चालक

लिला प्रकाश सिटौला
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

भविन्द्र खत्री
उप-महाप्रबन्धक

यज्ञ प्रकाश त्योंपाने
नि.विभागीय प्रमुख
वित्त तथा लेखा विभाग

देव एसोसीएट्स
चाटर्ड एकाउण्टेन्ट्स
काठमाडौं

मिति: २०७२/११/२८

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

नगद प्रवाह विवरण

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
(क) कारोबार संचालनबाट नगद प्रवाह		
१. नगद प्राप्ति	९,९७४,०५४,०२३	९,७४४,५१०,०८६
१.१ व्याज आम्दानी	८,६९७,३८१,१३१	८,५५३,२०७,८४५
१.२ कमिशन तथा डिस्काउन्ट आम्दानी	१९८,१६७,११९	१७५,४२७,४०२
१.३ विदेशी विनिमय कारोबारबाट आम्दानी	१०४,००८,८६४	५७,३१४,८८९
१.४ अपलेखित कर्जाको असुली	३८१,५९४,१८०	६२४,०३३,३१९
१.५ अन्य आम्दानी	५९२,९०२,७२८	५३४,५२६,६३२
जम्मा	९,९७४,०५४,०२३	९,८५३,२३८,०३२
२. नगद भुक्तानी	९,००९,४६७,४४२	८,५१५,४८१,६४०
२.१ व्याज खर्च	३,२१५,३०८,२६३	३,६५२,९१३,३५४
२.२ कर्मचारी खर्च	२,८७३,०२२,४८३	३,३१८,७९२,३३०
२.३ कार्यालय संचालन खर्च	५४३,६१४,९१४	४८८,०३२,१५१
२.४ आयकर भुक्तानी	२,३७७,५२१,७८२	१,०५५,७४३,८०५
२.५ अन्य खर्च	-	-
जम्मा	९,००९,४६७,४४२	८,५१५,४८१,६४०
कार्यगत पूँजी गतिविधि अधिको नगद प्रवाह	९६४,५८६,५८२	१,३३७,७५६,३९२
सञ्चालन सम्बन्धी चालु सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)	(१०,४९६,९०२,२८८)	(१३,१८२,५४६,६६४)
१. माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकममा कमी/(वृद्धि)	-	(३,३६५,७४६)
२. अन्य अल्पकालीन लगानीमा कमी/(वृद्धि)	(३०८,९२६,२७४)	(४,५८१,५२१,०५६)
३. कर्जा तथा विल्स खरीदमा कमी/(वृद्धि)	(९,७६५,५८५,६०९)	(७,५५४,४२१,८७८)
४. अन्य सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)	(४२२,३९०,४०४)	(१,०४३,२३७,९८४)
सञ्चालन सम्बन्धी चालु दायित्वमा (कमी)/वृद्धि	१२,१८७,२५२,३२०	११,६२५,९८६,५४३
१. निक्षेप दायित्वमा (कमी)/वृद्धि	११,१३६,६४३,५४०	११,४२०,७६१,११६
२. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिटमा (कमी)/वृद्धि	(१०७,७०१,७६०)	३४,३०१,५५७
३. अल्पकालीन सापटीमा (कमी)/वृद्धि	-	-
४. अन्य दायित्वमा (कमी)/वृद्धि	१,१५०,३१०,५४०	१७०,९२३,८७०
जम्मा (क)	२,६५४,९३६,६१३	(२१८,८०३,७२९)
(ख) लगानी कारोबारमा नगद प्रवाह		
१. दीर्घकालीन लगानीमा कमी/(वृद्धि)	३००,०००,०००	-
२. स्थिर सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)	(११३,१०२,०४४)	(१२९,२३७,९२६)
३. दीर्घकालीन लगानीमा व्याज आम्दानी	६८,०४४,२६०	१०८,७२७,९४५
४. लाभांश आम्दानी	९,७२५,७९६	६,२०५,०२६
जम्मा (ख)	२६४,६६८,०१२	(१४,३०४,९५५)
(ग) वित्तीय स्रोत कारोबारबाट नगद प्रवाह		
१. दीर्घकालीन ऋणमा वृद्धि/(कमी)	(४६१,७७०,४३२)	(१४४,३७०,४३२)
२. शेयर पूँजीमा वृद्धि/(कमी)	-	-
३. अन्य दायित्वमा वृद्धि/(कमी)	-	(१२४,८६५,०००)
४. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त सहलियत/पुनरर्जामा वृद्धि/(कमी)	(१४,५७२,०९०)	(२४,१८४,६५५)
जम्मा (ग)	(४७६,३४२,५२२)	(२९३,४२०,०८७)
(घ) नगद तथा बैंक मौज्जातको विनिमय दरमा भएको फरकबाट आम्दानी/(खर्च)	११९,९३५,२१६	७३,८८७,६९४
(ङ) यस वर्षको सम्पूर्ण गतिविधिबाट नगद प्रवाह (क+ख+ग+घ)	२,५६३,१९७,३२०	(४५२,६४१,०७८)
(च) नगद तथा बैंकमा रहेको शुरु मौज्जात	८,८६५,४४२,५६७	९,४६१,११३,१४७
(छ) नगद तथा बैंकमा रहेको अन्तिम मौज्जात (ङ+च)	११,४२८,६३९,८८७	८,८६५,४४२,५६७

प्रमोद कुमार कार्की
अध्यक्ष

शिशिर कुमार ढुंगाना
सञ्चालक

योगेन्द्र कुमार कार्की
सञ्चालक

डा. चन्द्र बहादुर अधिकारी
सञ्चालक

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

लक्ष्मीदेवी मानन्धर
सञ्चालक

रमेश कुमार महत
सञ्चालक

मनोज बस्नेत
सञ्चालक

गोविन्द्र प्रसाद भट्टराई
सञ्चालक

उमेश प्रसाद ढकाल
साभेदार

घनश्याम अवस्थी
सञ्चालक

लिला प्रकाश सिटौला
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

भविन्द्र खत्री
उप-महाप्रबन्धक

यज्ञ प्रकाश न्यौपाने
नि.विभागीय प्रमुख
वित्त तथा लेखा विभाग

देव एसोसीएट्स
चाटर्ड एकाउण्टेन्ट्स
काठमाडौं

मिति: २०७२/११/२८

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

शेयर पूँजी तथा स्वामित्व

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१

विवरण	यस वर्ष रु	गत वर्ष रु
१. शेयर पूँजी		
१.१ अधिकृत पूँजी	१३,०००,०००,०००	१३,०००,०००,०००
क) ४,००,००,००० साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले	४,०००,०००,०००	४,०००,०००,०००
ख) ६,७०,००,००० नन्निडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले	६,७००,०००,०००	६,७००,०००,०००
ग) २,३०,००,००० रिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले	२,३००,०००,०००	२,३००,०००,०००
१.२ जारी पूँजी	९,६६०,६००,०००	९,६३६,६००,०००
क) ३,४२,४०,००० साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले	३,४२४,०००,०००	३,२००,०००,०००
ख) ६,४३,६६,००० नन्निडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले	६,४३६,६००,०००	६,४३६,६००,०००
ग) रिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रु.ले	-	-
१.३ चुक्ता पूँजी	९,६६०,६००,०००	९,६३६,६००,०००
क) ३,४२,४०,००० साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले	३,४२४,०००,०००	३,२००,०००,०००
ख) ६,४३,६६,००० नन्निडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले	६,४३६,६००,०००	६,४३६,६००,०००
ग) रिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रु.ले	-	-
१.४ प्रस्तावित बोनस शेयर	५१३,६००,०००	२२४,०००,०००
१.५ कलस इन एडभान्स	-	-
जम्मा रकम (१.३+१.४+१.५)	१०,३७४,४००,०००	९,६६०,६००,०००

शेयर स्वामित्व विवरण	यस वर्ष रु.		गत वर्ष रु.	
	प्रतिशत	शेयर पूँजी	प्रतिशत	शेयर पूँजी
१ स्वदेशी स्वामित्व	१००	३,४२४,०००,०००	१००	३,२००,०००,०००
१.१ नेपाल सरकार	५१.००	१,७४६,२४०,०००	५१.००	१,६३२,०००,०००
१.२ "क" वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू				
१.३ अन्य इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू				
१.४ अन्य संस्थाहरू				
१.५ सर्वसाधारण	४९.००	१,६७७,७६०,०००	४९.००	१,५६८,०००,०००
१.६ अन्य				
२ बैदेशिक स्वामित्व	-	-	-	-
जम्मा	१००	३,४२४,०००,०००	१००	३,२००,०००,०००

०.५० % वा सो भन्दा बढी शेयर स्वामित्व भएको व्यक्ति/समूह/फर्म/कम्पनीको विवरण

विवरण	यस वर्ष		गत वर्ष	
	प्रतिशत	शेयर पूँजी रु.	प्रतिशत	शेयर पूँजी रु.
नेपाल सरकार	५१.००	१,७४६,२४०,०००	५१.००	१,६३२,०००,०००
कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ	१.३५	४३,०६५,४००	१.३४	४३,००१,४००
दिलिप श्रेष्ठ	०.७१	२२,६३६,९००	०.६४	२०,६२५,४००

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

जगेडा तथा कोषहरू

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.२

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. साधारण/वैधानिक जगेडा कोष	४,४०८,७७६,३९६	३,६८८,१०२,२३४
२. पूँजीगत जगेडा कोष	२२९,२७७	२२९,२७७
३. पूँजी फिर्ता जगेडा कोष (Capital Redemption Reserve)	-	-
४. पूँजी समायोजन कोष	-	-
५. अन्य जगेडा तथा कोष	९२५,९४७,९३१	४६१,०२६,३१६
५.१ भैपरी आउने जगेडा	-	-
५.२ संस्था विकास कोष	-	-
५.३ लाभांश समिकरण कोष	-	-
५.४ विशेष जगेडा कोष (लगानी समायोजन कोष)	१,८९५,९६७	१,०२६,३१६
५.५ सम्पत्ति पुर्नमुल्याङ्कन कोष	-	-
५.६ अन्य स्वतन्त्र कोष	-	-
५.७ ऋणपत्र भुक्तानी कोष	९२०,०००,०००	४६०,०००,०००
५.८ स्थगन कर कोष	४,०५१,९६४	-
६. सञ्चित नाफा/नोक्सान	४५६,९३९,७७६	(१,००४,०११,८७३)
७. सटही घटबढ कोष	५७,८२१,२३७	२७,८३७,४३४
द.जम्मा	५,८४९,७१४,६१७	३,१७३,१८३,३८८

ऋणपत्र तथा वण्ड

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.३

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. ६ प्रतिशत वण्ड/ऋणपत्र प्रति वण्ड/ऋणपत्र १०० रु. ले ४६,००,००० मिति २०६७३१ मा जारी भएको र मिति २०७२३१ मा चुक्ता हुने हाल सम्मको Redemption Reserve रकम रु. ४६०,०००,०००।००	-	४६०,०००,०००
२. ६ प्रतिशत वण्ड/ऋणपत्र प्रति वण्ड/ऋणपत्र १०० रु. ले ४६,००,००० मिति २०६७३१ मा जारी भएको र मिति २०७३३१ मा चुक्ता हुने हाल सम्मको Redemption Reserve रकम रु. ४६०,०००,०००।००	४६०,०००,०००	४६०,०००,०००
३. ६ प्रतिशत वण्ड/ऋणपत्र प्रति वण्ड/ऋणपत्र १०० रु. ले ४६,००,००० मिति २०६७०३१० मा जारी भएको र मिति २०७४१०३१ मा चुक्ता हुने हाल सम्मको Redemption Reserve रकम रु. ४६०,०००,०००।००	४६०,०००,०००	४६०,०००,०००
४. ६ प्रतिशत वण्ड/ऋणपत्र प्रति वण्ड/ऋणपत्र १०० रु. ले ४६,००,००० मिति २०६७३१ मा जारी भएको र मिति २०७५३१ मा चुक्ता हुने हाल सम्मको Redemption Reserve रकम रु.	४६०,०००,०००	४६०,०००,०००
५. ६ प्रतिशत वण्ड/ऋणपत्र प्रति वण्ड/ऋणपत्र १०० रु. ले ४६,००,००० मिति २०६७३१ मा जारी भएको र मिति २०७६३१ मा चुक्ता हुने हाल सम्मको Redemption Reserve रकम रु.	४६०,०००,०००	४६०,०००,०००
जम्मा (१+२+३)	१,८४०,०००,०००	२,३००,०००,०००

तिर्न बाकी कर्जा (सापटी)

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.४

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
क. स्वदेशी		
१. नेपाल सरकार	६१७,९९९,५३६	६१९,७६९,९६८
२. नेपाल राष्ट्र बैंक	६०,९७५,९५०	७५,५४८,०४०
३. रिपो दायित्व	-	-
४. अन्तर बैंक तथा वित्तीय संस्था	-	-
५. अन्य संगठित संस्थाहरू	-	-
६. अन्य	-	-
जम्मा	६७८,९७५,४८६	६९५,३१८,००८
ख. विदेशी		
१. बैंकहरू	-	-
२. अन्य	-	-
जम्मा	-	-
ग. जम्मा (क + ख)	६७८,९७५,४८६	६९५,३१८,००८

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

निक्षेप हिसाब

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.५

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. व्याज तिर्नु नपर्ने खाताहरू		
क. चलती हिसाब	१०,२६८,४९६,८४९	८,५८०,४८९,९४३
१. स्वदेशी मुद्रामा	१०,२२६,१५३,०४०	८,५६६,७३४,१९२
१.१ नेपाल सरकार	१२१,२७८,७०४	-
१.२ "क" वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू	-	-
१.३ अन्य इजाजतपत्र प्राप्त वित्तीय संस्थाहरू	२५३,५५८,८९२	१६६,२३७,५४८
१.४ अन्य संगठित संस्थाहरू	४,७५४,८४१,०७१	४,४९४,७६४,४८४
१.५ व्यक्तिगत	५,०९६,४७४,३७३	३,९०५,७३२,१६०
१.६ अन्य	-	-
२. विदेशी मुद्रामा	४२,३४३,८०९	१३,७५५,७५१
२.१ नेपाल सरकार	-	-
२.२ "क" वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू	-	-
२.३ अन्य इजाजतपत्र प्राप्त वित्तीय संस्थाहरू	-	-
२.४ अन्य संगठित संस्थाहरू	४२,३३३,६५४	१३,७०२,४९२
२.५ व्यक्तिगत	१०,१५५	५३,२५९
२.६ अन्य	-	-
ख. मार्जिन	८२,६७०,४७१	७५,१५४,२७८
१. कर्मचारी जमानत	-	-
२. जमानत मार्जिन	६७,०८३,९२५	५०,९९६,१३०
३. प्रतितपत्र मार्जिन	१५,५८६,५४६	२४,१५८,१४८
ग. अन्य	-	-
१. स्वदेशी मुद्रामा	-	-
१.१ वित्तीय संस्थाहरू	-	-
१.२ अन्य संगठित संस्थाहरू	-	-
१.३ व्यक्तिगत	-	-
२. विदेशी मुद्रामा	-	-
२.१ वित्तीय संस्थाहरू	-	-
२.२ अन्य संगठित संस्थाहरू	-	-
२.३ व्यक्तिगत	-	-
व्याज तिर्नु नपर्ने खाताहरू जम्मा	१०,३५१,१६७,३२०	८,६५५,६४४,२२१
२. व्याज तिर्नु पर्ने खाताहरू		
क. बचत हिसाब	३३,७१३,४०४,८१६	२८,८२९,४९१,४३०
१. स्वदेशी मुद्रामा	३३,७११,६५८,०५८	२८,८२०,४६७,८२६
१.१ संघ / संस्थाहरू	३८९,७६९,७३२	१०१,०९९,३५४
१.२ व्यक्तिगत	३२,३३९,६८४,३२६	२७,९७५,५३९,३३६
१.३ अन्य	९८२,२०३,९३६	७४३,८२९,१३६

२. विदेशी मुद्रामा	१,७४६,७५८	९,०२३,६०४
२.१ संघ/संस्थाहरू	-	-
२.२ व्यक्तिगत	१,७४६,७५८	९,०२३,६०४
२.३ अन्य	-	-
ख. मुद्दती हिसाब	३२,१३३,५५०,८४०	२६,१५९,७६९,१३९
१. स्वदेशी मुद्रामा	३२,१२९,६४७,९९१	२६,१५९,७६९,१३९
१.१ संघ/संस्थाहरू	२१,२१७,७९६,०७२	१३,८४१,४५०,८८९
१.२ व्यक्तिगत	१०,९११,८५१,९१९	१२,३१८,३१८,२५०
१.३ अन्य	-	-
२. विदेशी मुद्रामा	३,९०२,८४९	-
२.१ संघ/संस्थाहरू	२,४४१,७०१	-
२.२ व्यक्तिगत	१,४६१,१४८	-
२.३ अन्य	-	-
ग. मागेको बखत तिर्नु पर्ने हिसाब	६९,८६८,९६६	१,३७४,९४८,२५३
१. स्वदेशी मुद्रामा	६९,८६८,९६६	१,३७४,९४८,२५३
१.१ "क" वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू	-	-
१.२ अन्य इ.प्रा.वित्तीय संस्थाहरू	-	-
१.३ अन्य संगठित संस्थाहरू	६९,८६८,९६६	१,३७४,९४८,२५३
१.४ व्यक्तिगत	-	-
१.५ अन्य	-	-
२. विदेशी मुद्रामा	-	-
२.१ "क" वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू	-	-
२.२ अन्य इ.प्रा.वित्तीय संस्थाहरू	-	-
२.३ अन्य संगठित संस्थाहरू	-	-
२.४ व्यक्तिगत	-	-
२.५ अन्य	-	-
घ. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट	६७,८९२,४२२	१७५,५९४,१८२
१. संगठित संस्था	५,८०९,७५४	२९,८९४,१८२
२. व्यक्तिगत	६२,०८२,६६८	१४५,७००,०००
३. अन्य	-	-
ड. ग्राहक सुरक्षण कोष	६९९,०१९,८०३	६९७,८५२,५८५
च. अनिवार्य बचत तथा हदबन्दी	१५२,०१९	५,११२,८३६
व्याज तिर्नु पर्ने खाताहरू जम्मा	६६,६८३,८८८,८६६	५७,२४२,७६८,४२५
जम्मा निक्षेप (१+२)	७७,०३५,०५६,१८६	६५,८९८,४१२,६४६

भुक्तानी दिनुपर्ने विलहरू

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.६

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. स्वदेशी मुद्रा	-	-
२. विदेशी मुद्रा	-	-
जम्मा	-	-

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

अन्य दायित्व
 २०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.७

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. पेन्सन/उपदान कोष	-	-
२. कर्मचारी सञ्चय कोष	-	-
३. कर्मचारी कल्याण कोष	४१,७४६,८००	४२,०९८,३०२
४. कर्मचारी बोनस व्यवस्था	८८५,३११,९७९	१,०२४,११५,५९२
५. निक्षेपमा भुक्तानी दिन बाँकी ब्याज	२२०,१९२,४६४	३१४,९६८,५०५
६. सापटीमा भुक्तानी दिन बाँकी ब्याज	-	-
७. पाकी नसकेको डिस्काउण्ट र कमिशन	-	३१,०१७
८. सन्डी क्रेडिटर्स	५७०,७७६,६१७	४८२,५११,९३७
९. शाखा मिलान हिसाव	-	-
१०. स्थगन कर दायित्व	-	८,०३९,३४०
११. भुक्तानी दिन बाँकी लाभांश	९५५,१६०,६३२	२६०,६५७,८९५
१२. अन्य	१,८१४,९७१,७००	१,३९८,५८३,१७७
क. भुक्तानी दिन बाँकी मुद्दती निक्षेप (अवधि सकिएको)	५९९,९१३,५११	४८५,३८९,१०६
ख. रिभल्वींग फण्ड	१९५,९४८,८५३	१९७,९६१,६४७
ग. विशेष कोष	९३,६४५,५४२	९३,६४५,५४२
घ. धितोसकार नपुग व्यवस्था कोष	१३७,१२९,६९३	१,१०६,७४२
ङ. असुली व्यवस्था कोष	-	-
च. भुक्तानी पाउनुपर्ने हिसाबमा व्यवस्था	१२८,६२०,३९७	१२५,८४१,९३३
छ. धरौटी हिसाबमा व्यवस्था	६५७,९१०	६५७,९१०
ज. मसलन्द मौज्जात हिसाबमा व्यवस्था	३,९७५,३६४	३,९७५,३६४
झ. अन्य सम्पत्ति मौज्जात हिसाबमा व्यवस्था	१३५,१७९,२२५	१३६,८८२,३७१
ञ. शेयर हिसाव	७९,३३२,१५४	७९,४९६,३८१
ट. स्थगन आय	१९४,३००,७४१	२७३,६२६,१८१
ठ. कर्मचारी अवकाशकोष कार्यालय लाई भुक्तानी दिनु पर्ने (अवकाश योगदान बाहेक)	२४६,२६८,३१०	-
जम्मा	४,४८८,१६०,१९२	३,५३१,००५,७६५

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

नगद मौज्जात
 २०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.८

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. स्वदेशी मुद्रा (सिक्का समेत)	२,९१७,४१४,६६६	२,६६९,०१९,२५१
२. विदेशी मुद्रा	९,९२३,८२१	२,९३६,४६४
जम्मा	२,९२७,३३८,४८७	२,६७५,९५५,७१५

नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्जात २०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.९

विवरण	स्वदेशी मुद्रा	विदेशी मुद्रा			यस वर्ष कुल रु.	गत वर्ष रु.
		भा.रु.	परिवर्त्य वि.मु.	जम्मा		
१. नेपाल राष्ट्र बैंक	५,५७६,२१९,७४०	-	३४२,७४७,२९६	५,९१८,९६७,०३६	५,९१८,९६७,०३६	४,१७५,५३६,११२
क. चल्ती खाता	५,५७६,२१९,७४०	-	३४२,७४७,२९६	५,९१८,९६७,०३६	५,९१८,९६७,०३६	४,१७५,५३६,११२
ख. अन्य खाता	-	-	-	-	-	-

बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्जात २०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१०

विवरण	स्वदेशी मुद्रा	विदेशी मुद्रा			यस वर्ष कुल रु.	गत वर्ष रु.
		भा.रु.	परिवर्त्य वि.मु.	जम्मा		
१. स्वदेशी ईजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरु	१,२६९,०७४,७५०	-	-	१,२६९,०७४,७५०	१,२६९,०७४,७५०	१,३५५,१८०,३३४
क. चल्ती खाता	१,२६९,०७४,७५०	-	-	१,२६९,०७४,७५०	१,२६९,०७४,७५०	१,३५५,१८०,३३४
ख. अन्य खाता	-	-	-	-	-	-
२. विदेशी बैंकहरु	-	-	१,३१३,२५९,६१४	१,३१३,२५९,६१४	१,३१३,२५९,६१४	६६६,७७०,४०६
क. चल्ती खाता	-	-	१,३१३,२५९,६१४	१,३१३,२५९,६१४	१,३१३,२५९,६१४	६६६,७७०,४०६
ख. अन्य खाता	-	-	-	-	-	-
जम्मा	१,२६९,०७४,७५०	-	१,३१३,२५९,६१४	२,५८२,३३४,३६४	२,५८२,३३४,३६४	२,०२१,९५०,७४०

माग तथा अल्पसूचनामा प्राप्त हुने रकमहरु २०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.११

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. स्वदेशी मुद्रामा	-	-
२. विदेशी मुद्रामा	१४२,१६४,९९७	१३४,८८९,९९८
जम्मा	१४२,१६४,९९७	१३४,८८९,९९८

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

लगानी

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१२

विवरण	प्रयोजन		यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
	व्यापारिक	अन्य		
१. नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल		अन्य	९,९८४,६१०,०००	१०,१६९,०२८,६२४
२. नेपाल सरकारको वचत पत्र		अन्य	५८५,०००,०००	८८५,०००,०००
३. नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र			-	-
४. ने.रा. बैंक ऋणपत्र			-	-
५. विदेशी ऋणपत्र			-	-
६. स्वदेशी ईजाजतपत्र प्राप्त संस्था		अन्य	२,८३१,८५०,०००	२,२३२,४५३,५०६
७. विदेशी बैंक			-	-
८. संगठित संस्थाहरुको शेयर		अन्य	१३३,०४४,१३०	८९,५६१,६००
९. संगठित संस्थाहरुको डिभेन्चर तथा बन्ड			-	-
१०. अन्य लगानी		अन्य	३,३०८,४७७	४,६९८,७८३
कुल लगानी			१३,५३७,८१२,६०७	१३,३८०,७४२,५१३
व्यवस्था			३६,७३५,०००	३६,७३५,०००
खुद लगानी			१३,५०१,०७७,६०७	१३,३४४,००७,५१३

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

शेयर, डिभेन्चर तथा बण्डमा लगानी

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१२(क)

विवरण	परल मोल रु.	बजार मूल्य रु.	व्यवस्था रकम रु.	यस वर्ष रु	गत वर्ष रु.
				खुद	
१. शेयर लगानी					
१.१ डिप्रोस विकास बैंक (१२२,८५० साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले चुक्ता (बोनस शेयर समेत)	७,२६२,५००	१६४,६१९,०००	-	७,२६२,५००	७,२६२,५००
१.२ साना किसान विकास बैंक लि. (५०६,६१३ साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले चुक्ता)	४४,०५३,३००	७८१,१९७,२४६	-	४४,०५३,३००	४४,०५३,३००
१.३ नेपाल ग्रामीण विकास बैंक (६९८ साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले चुक्ता)	३,०००,०००		३,०००,०००	-	३,०००,०००
१.४ धान चामल कम्पनीहरु (विघटनमा) (२,८८० साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले चुक्ता)	२८८,०००		२८८,०००	-	२८८,०००
१.५ गोवरग्यांस तथा कृ.वि.प्रा.लि. (३,२४१ साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १,००० ले चुक्ता)	३,२४१,०००		३,२४१,०००	-	३,२४१,०००
१.६ कृषि आयोजना सेवा केन्द्र (२५० साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १,००० ले चुक्ता)	२५०,०००		२५०,०००	-	२५०,०००
१.७ जडीबुटी उत्पादन तथा प्रसोधन कम्पनी (१११६ साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १००० ले चुक्ता)	१,११६,०००		१,११६,०००	-	१,११६,०००
१.८ कोष व्यवस्थापन कम्पनी (२,८८,४०० साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले चुक्ता)	२८,८४०,०००		२८,८४०,०००	-	२८,८४०,०००
१.९ कर्जा सूचना केन्द्र (३१,१०४ साधारण शेयर प्रति शेयर रु. १०० ले चुक्ता (बोनस शेयर समेत)	१,०५०,०००		-	१,०५०,०००	१,०५०,०००
१.१० नेपाल क्लियरीङ हाउस (४६०८)	४६०,८००		-	४६०,८००	४६०,८००
२.० डिभेन्चर, वण्ड तथा अन्य लगानी	४३,४८२,५३०		-	४३,४८२,५३०	-
२.१ सामुहिक कोष लगानी एन. एम. बी.	१५,६५९,९८०	१५,६५९,९८०	-	१५,६५९,९८०	-
२.२ सामुहिक कोष लगानी एन. आई. बी. एल. प्रतिशत डिभेन्चर/वण्ड प्रति डिभेन्चर/वण्ड ... रु. ले ...	२७,८२२,५५०	२८,१००,७७६	-	२७,८२२,५५०	-
कुल लगानी	१३३,०४४,१३०	९८९,५७७,००२	३६,७३५,०००	१११,९६९,११०	८९,५६१,६००
३. जोखिम सम्बन्धी व्यवस्था					
३.१ गत वर्ष सम्मको व्यवस्था				३६,७३५,०००	३६,७३५,०००
३.२ यस वर्षको थप/(घट)				-	-
कुल व्यवस्था				३६,७३५,०००	३६,७३५,०००
खुद लगानी				७५,२३४,११०	५२,८२६,६००

कृषि विकास बैंक लिमिटेड व्यापारिक लगानी (Held for Trading)

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची- ४.१२.१

	विवरण	परल मुल्य	पछिल्लो बजार मूल्य (क)	हालको बजार मूल्य (ख)	यस वर्ष नाफा/नोक्सान रकम (ख-क)	गत वर्ष नाफा/नोक्सान रकम	कैफियत
१	नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल	-					
२	नेपाल सरकारको बचत पत्र	-					
३	नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र	-					
४	ने.रा. बैंक ऋणपत्र	-					
५	विदेशी ऋणपत्र	-					
६	स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको शेयर	-					
७	स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको डिबेन्चर तथा बण्ड	-					
८	स्वदेशी संगठीत संस्थाको शेयर, डिबेन्चर तथा बण्ड	-					
९	विदेशी बैंक लगानी (Placement)	-					
१०	Interbank lending	-					
११	अन्य लगानी	-					
	कुल लगानी	-					

भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held to Maturity)

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची- ४.१२.२

	विवरण	परल मुल्य (क)	हालसम्मको क्षति रकम(ख)	यसवर्षको क्षति रकम (ग)	यस वर्ष नाफा/नोक्सान रकम (क-ख-ग)	गत वर्ष नाफा/नोक्सान रकम	कैफियत
१	नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल	९,९८४,६९०,०००					
२	नेपाल सरकारको बचत पत्र	५८५,०००,०००					
३	नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र	-					
४	ने.रा. बैंक ऋणपत्र	-					
५	विदेशी ऋणपत्र	-					
६	स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको शेयर	-					
७	स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको डिबेन्चर तथा बण्ड	-					
८	स्वदेशी संगठीत संस्थाको शेयर, डिबेन्चर तथा बण्ड	-					
९	विदेशी बैंक लगानी (Placement)	-					
१०	अन्य लगानी	२,८३५,९५८,४७७					
	कुल लगानी	१३,४०४,७६८,४७७					

बिक्रिको लागी उपलब्ध लगानी (Available for Sale)

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची- ४.१२.३

	विवरण	परल मुल्य	पछिल्लो बजार मूल्य (क)	हालको बजार मूल्य (ख)	कोष समायोजन रकम (ख-क)	गत वर्ष नाफा/नोक्सान रकम	कैफियत
१	नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल						
२	नेपाल सरकारको बचत पत्र						
३	नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र						
४	ने.रा. बैंक ऋणपत्र						
५	विदेशी ऋणपत्र						
६	स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको शेयर	५४,३९५,८००					
७	स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको डिबेन्चर तथा बण्ड						
८	स्वदेशी संगठीत संस्थाको शेयर, डिबेन्चर तथा बण्ड	३५,२४५,८००					
९	विदेशी बैंक लगानी (Placement)						
१०	अन्य लगानी						
	कुल लगानी	८९,६४१,६००					

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

कर्जा तथा विल खरीदको वर्गीकरण र सोको लागि व्यवस्था

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१३

विवरण	कर्जा				खरीद तथा डिस्काउन्ट गरिएका विल			गत वर्ष रू.
	स्वदेशी		विदेशी	जम्मा	स्वदेशी	विदेशी	जम्मा	
	विपन्न वर्ग	अन्य						
	विमित	अविमित						
१. सक्रिय कर्जा सापट								
१.१ असल		६८,३७७,६९१,९८९		६८,३७७,६९१,९८९			६८,३७७,६९१,९८९	
		६८,३७७,६९१,९८९		६८,३७७,६९१,९८९			६८,३७७,६९१,९८९	
२. निष्क्रिय कर्जा सापट								
२.१ पुनर्संरचना/पुनर्तालीकीकरण गरिएका		३,८६२,८२३,३३१		३,८६२,८२३,३३१			३,८६२,८२३,३३१	
		४,८६,४७६,४०९		४,८६,४७६,४०९			४,८६,४७६,४०९	
२.२ कमसल		८९,८६,६८९,६९४		८९,८६,६८९,६९४			८९,८६,६८९,६९४	
२.३ शंकास्पद		८१,२६,४१,७०१		८१,२६,४१,७०१			८१,२६,४१,७०१	
२.४ खराब		१,६६,४,९१९,३२७		१,६६,४,९१९,३२७			१,६६,४,९१९,३२७	
३. कर्जा नोक्सानी व्यवस्था								
(क) कुल कर्जा								
३.१ असल		६८,३९६,९६३,२१४		६८,३९६,९६३,२१४			६८,३९६,९६३,२१४	
३.२ पुनर्संरचना/पुनर्तालीकीकरण गरिएका		१,३७,७९९,६२०		१,३७,७९९,६२०			१,३७,७९९,६२०	
३.३ कमसल		२२४,६७०,७८३		२२४,६७०,७८३			२२४,६७०,७८३	
३.४ शंकास्पद		४०६,३२०,८४०		४०६,३२०,८४०			४०६,३२०,८४०	
३.५ खराब		१,६६,४,९१९,३२७		१,६६,४,९१९,३२७			१,६६,४,९१९,३२७	
३.६ अतिरिक्त		४४३,२४८,१७४		४४३,२४८,१७४			४४३,२४८,१७४	
४. गत वर्षसम्मको व्यवस्था								
(ख) कुल व्यवस्था								
४.१ असल		३,६६०,१४४,९१०		३,६६०,१४४,९१०			३,६६०,१४४,९१०	
४.२ पुनर्संरचना/पुनर्तालीकीकरण गरिएका		४९४,४२०,१०६		४९४,४२०,१०६			४९४,४२०,१०६	
४.३ कमसल		१,७३,२६६,२८४		१,७३,२६६,२८४			१,७३,२६६,२८४	
४.४ शंकास्पद		१,८४,७९९,३९९		१,८४,७९९,३९९			१,८४,७९९,३९९	
४.५ खराब		२,४३,३७०,९७९		२,४३,३७०,९७९			२,४३,३७०,९७९	
४.६ अतिरिक्त		१,४८३,४२९,४४४		१,४८३,४२९,४४४			१,४८३,४२९,४४४	
		२,४०६,२९०,२९३		२,४०६,२९०,२९३			२,४०६,२९०,२९३	
(ग) गत वर्षसम्मको कुल व्यवस्था		४,२८६,६७६,४०४		४,२८६,६७६,४०४			४,२८६,६७६,४०४	
(घ) गत वर्षको व्यवस्थाबाट फिर्ता								
(ङ) यस वर्षको थप व्यवस्था								
यस वर्षको खुद थपघट)								
खुद कर्जा (क-ख)								
							६८,४७८,३६०,४११	

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

कर्जा, सापट र विल्स खरीदको सुरक्षण

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१३(क)

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
(क) सुरक्षित	७२,२३८,५१५,३२१	६२,४७२,९२९,७११
१. चल/अचल सम्पत्तिको सुरक्षणमा	७१,९३८,६९०,६३९	६२,१५३,०७८,४०६
२. स्वदेशी इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाको जमानतमा		
३. सरकारी जमानतमा		
४. अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत बैंकको जमानतमा		
५. निर्यात कागजात (Export Document) को सुरक्षणमा		
६. मुद्दती रसिदको सुरक्षणमा	२९९,८२४,६८२	३१९,८५१,३०५
(क) संस्थाको आफ्नै मुद्दती रसिदको सुरक्षण	२९९,८२४,६८२	३१९,८५१,३०५
(ख) अन्य इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाको मुद्दती रसिदको सुरक्षण		
७. सरकारी ऋणपत्रको सुरक्षणमा		
८. काउण्टर जमानतमा		
९. व्यक्तिगत जमानतमा		
१०. अन्य सुरक्षणमा		
(ख) असुरक्षित		
जम्मा	७२,२३८,५१५,३२१	६२,४७२,९२९,७११

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

स्थिर सम्पत्ति

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१४

विवरण	सम्पत्ति				यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
	भवन	परिवहन साधन	मेशिनरी	कार्यालय सामान		
१. परलमोल						
(क) गत वर्षको मौज्दात	७४५,८२३,३५०	२३८,२५१,१७०		१,२३४,६०८,२२१	९३,६२२,२३०	२,२११,३५१,५१०
(ख) यस वर्ष थप/समायोजन	१५,७२७,०९३	८,१७७,११८		८०,३३४,८८०	११९,९३३,९९२	१२८,९९८,८०९
(ग) यस वर्ष पुनर्मुल्याङ्कन/ पुनर्लेखन	-	-		-	-	-
(घ) यस वर्षको विक्री/समायोजन	-	(७,४०९,२४५)		(२३,९५१,१५६)	(१,२२९,१४५)	(२५,२०८,०५१)
(ङ) यस वर्षको अपलेखन	-	(६०९,२६१)		(३,३१३,२६०)	(१,६०५,०९२)	(२,०३७,२९७)
कुल परलमोल (क+ख+ग+घ+ङ)	७६१,५५०,४४३	२३९,२०९,७८२		१,२८७,६७९,६८५	१०४,७८१,९८५	२,३१२,३०४,९७१
२. हासकट्टी						
(क) गत वर्षसम्मको	२२४,९४१,६५१	१६५,०२५,६६२		७३९,११९,८८१	५९,१११,३५०	९८१,७२७,१०५
(ख) यस वर्षको	१४,९९१,००६	२३,५८१,४२६		१६४,०१२,२८०	११,२११,६०५	२१४,५९०,२७५
(ग) हासकट्टी पुनर्मुल्याङ्कन/ पुनर्लेखन	-	-		-	-	-
(घ) हासकट्टी रकम समायोजन/ फिर्ता	-	(२,२३१,७२४)		(३,८६०,२८९)	(१,१७२,१६०)	(८,११८,८३६)
कुल हासकट्टी (क+ख+ग+घ)	२३९,९३२,६५७	१८६,३७५,३६४		८९९,२७१,८७२	६९,१५०,७९५	१,१८८,१९६,४४४
३. नेट बुक भ्यालु (१-२)	५२१,६१७,७८६	५२,८३४,४१८		३८८,४०७,८१३	३५,६३१,१९०	१,१२४,१०६,३२७
४. जग्गा						
५. पूँजीगत निर्माण (पूँजीकरण गरिनु पर्ने)						
६. लीजहोल्ड सम्पत्ति						
जम्मा (३+४+५+६)	५२१,६१७,७८६	५२,८३४,४१८		३८८,४०७,८१३	३५,६३१,१९०	१,३४७,२६३,५५८

गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१५

ऋणी वा पार्टीको नाम ठेगाना	गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति सकार गरेको मिति	कुल गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति रकम रु.	नोक्सानी व्यवस्था		यस वर्ष	गत वर्ष
			प्रतिशत	रकम रु.		
		१४५,८०४,०३६	१००	१४५,८०४,०३६		७५,९६४,३४४
कुल ठेगाना		१४५,८०४,०३६	१००	१४५,८०४,०३६		७५,९६४,३४४

नोट - ग्राहक अनुसारको विवरण धेरै संख्यामा भएकोले उल्लेख गरिएको छैन। विवरण कार्यालयमा सुरक्षित रहेको छ।

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

अन्य सम्पत्ति
 २०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१६

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. मसलन्द मौज्दात	२०,३१०,७१०	१५,६२१,०१५
२. लगानीमा असुल गर्न बाँकी आम्दानी	-	-
३. कर्जामा असुल गर्न बाँकी ब्याज	१,७३४,८३२,४४७	१,६३५,६०५,१३२
न्यून ब्याज मुलतवी रकम	-१,७३४,८३२,४४७	-१,६३५,६०५,१३२
४. असुल गर्न बाँकी कमिशन	-	-
५. सन्डी डेटर्स	८८२,१७६,८४१	१,०२५,५४६,५०५
६. कर्मचारी सापटी र पेशकी	४,१३३,५६९,५६४	३,८४०,०२४,३३४
७. अग्रीम भुक्तानी	२१२,३७९,८६३	१४,७५७,२२२
८. मार्गस्थ नगद	३५,०००,०००	१८,६८९,९५६
९. मार्गस्थ अन्य (चेक समेत)	-	-
१०. विना सूचना ड्राफ्टको भुक्तानी	-	-
११. अपलेखन हुन बाँकी खर्च	२१०,४४८	४,४२२,११६
१२. शाखा मिलान हिसाव	४३२,७२६,२२२	२९१,२१७,३०३
१३. अन्य	३३५,७४१,२१८	४२३,९५४,३८६
क) कर्मचारी विमा	३५,८७०,३२६	३२,२७४,७७६
ख) अन्य सम्पत्ति मौज्दात	२,४५९,९८६	१,९७३,०४५
ग) धरौटी	१३,२८८,८८८	४,०२७,१४९
घ) नेपाल सरकार संग पाउनुपर्ने	५,१६४,४१२	५,६२९,३८९
ङ) अग्रीम आयकर	१४४,५५९,२२४	-
च) धितो सकार नपूग पाउनुपर्ने	१३४,३९८,३८२	२१८,४६८
छ) कर्मचारी कल्याण कोष	-	३२,५००,०००
ज) अन्य	-	३७,९८६,९४१
झ) कर्मचारी अवकाशकोष कार्यालय संग पाउनु पर्ने (अवकाश योगदान बाहेक)	-	३०९,३४४,६१८
१४. स्थगन कर सम्पत्ति	४,५०८,३७५	-
जम्मा	६,०५६,६२३,२४१	५,६३४,२३२,८३७

अन्य सम्पत्ति (थप विवरण)

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१६ (क)

विवरण	यस वर्ष रु.				गत वर्ष रु.
	१ वर्ष सम्म	१ वर्षदेखि माथि ३ वर्ष सम्म	३ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा	
१. कर्जामा असुल गर्न बाँकी ब्याज	३२०,१६८,४९६	१,२६६,४९९,९५८	११०,३१०,५८७	१,६९६,९७९,०४१	१,६३५,६०५,१३२
२. विना सूचना ड्राफ्टको भुक्तानी				-	-
३. शाखा मिलान हिसाव				४३२,७२६,२२२	२९१,२१७,३०३
४. स्वदेशी विदेशी एजेन्सी हिसाव				-	-

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

सम्भावित दायित्वहरू

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.१७

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. संस्था उपर दावी परेको तर संस्थाले दायित्व स्वीकार नगरेको	-	-
२. प्रतीतपत्रहरू (पूरा रकम)	७१८,०३१,८४०	१२१,३२०,७७७
(क) ६ महिना भन्दा कम अवधिको	७१८,०३१,८४०	१२१,३२०,७७७
(ख) ६ महिना भन्दा बढी अवधिको	-	-
३. पुनः डिस्काउन्ट गरिएका विलहरू	-	-
४. म्याद नाघी नसकेको ग्यारेन्टी/बण्ड	१०,१३४,९७२,२९२	७,५९०,७२१,१७५
(क) बिड बण्ड	४,९४४,९५६,६७७	३,६९६,८७८,०५३
(ख) परफरमेन्स बण्ड	४,३१५,२६१,६४३	३,२२८,८७३,३४३
(ग) अन्य ग्यारेन्टी/बण्ड	८७४,७५३,९७२	६६४,९६९,७७९
५. चुक्ता वा भुक्तान हुन बाँकी शेयर लगानी	-	-
६. फरवार्ड एक्स्चेञ्ज कन्ट्राक्टको बाँकी दायित्वहरू	-	-
७. कलेक्सनमा रहेका बिलहरू	८,१४७,३५८	१३८,४३३,३७७
८. मञ्जुरी तथा समर्थन	-	-
९. प्रत्याभुती प्रतिवद्धता	-	-
१०. अपरिवर्त्य कर्जा प्रतिवद्धता	-	-
११. अन्तराष्ट्रिय श्रेणीकृत बैंकको काउण्टर ग्यारेण्टीमा दिएको ग्यारेण्टी	-	-
१२. अग्रीम भुक्तानी ग्यारेण्टी	३,५४२,७७४,३५२	३,१०८,९३४,१९६
१३. कर्जा प्रवाहको लागि वित्तीय जमानत	-	-
१४. आयकर वापत सम्भावित दायित्व	-	३,११६,६०१,४८४
१५. अन्य	-	-
जम्मा	१४,४०३,९२५,८४२	१४,०७६,०११,००९

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

व्याज आम्दानी

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.१८

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
क. कर्जा सापट र अधिविकर्षणमा	८,५६५,९१४,०३१	८,१४८,९८९,५२३
१. कर्जा सापट	८,५६५,९१४,०३१	८,१४८,९८९,५२३
२. अधिविकर्षण	-	-
ख. लगानीमा	१४३,९५२,६९३	२४५,१५७,११५
१. नेपाल सरकारको ऋणपत्र	१०६,५६१,४३६	२३०,१६०,३८८
(क) ट्रेजरी बिल्स	३३,९८९,३९५	१२१,४३२,४४३
(ख) विकास ऋणपत्र	७२,५७२,०४१	१०८,७२७,९४५
(ग) राष्ट्रिय बचत पत्र	-	-
२. विदेशी ऋणपत्र	-	-
३. नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-
४. डिभेन्चर तथा बण्ड	-	-
५. अन्तर बैंक लगानीमा व्याज	३७,३९१,२५७	१४,९९६,७२६
(क) बैंक/वित्तीय संस्थाहरू	३७,३९१,२५७	१४,९९६,७२६
(ख) अन्य संस्थाहरू	-	-
ग. एजेन्सी मौज्दातमा	-	-
१. स्वदेशी बैंक/वित्तीय संस्थाहरू	-	-
२. विदेशी बैंकहरू	-	-
घ. माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने मौज्दातमा	११३,५२९	-
१. स्वदेशी बैंक/वित्तीय संस्थाहरू	११३,५२९	-
२. विदेशी बैंकहरू	-	-
ङ. अन्यमा	५५,४४५,१३९	६७,७८९,१५२
१. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट	-	-
२. अन्तर बैंक/वित्तीय संस्था कर्जा	-	-
३. कर्मचारी सापटी	५५,४४५,१३९	६७,७८९,१५२
४. अन्य	-	-
जम्मा	८,७६५,४२५,३९२	८,४६१,९३५,७९०

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

व्याज खर्च

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.१९

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
क. निक्षेप दायित्वमा	२,९४७,६२७,४३४	३,६६३,०५१,१६६
१. मुद्दती निक्षेप	१,६७२,९८५,७७६	२,४११,९९८,७९६
१.१ स्वदेशी मुद्रा	१,६७२,९८५,७७६	२,४११,९९८,७९६
१.२ विदेशी मुद्रा	-	-
२. बचत निक्षेप	१,११३,१३२,०५६	१,०४५,२४४,१३०
२.१ स्वदेशी मुद्रा	१,११३,०९७,१२१	१,०४५,१३१,३३५
२.२ विदेशी मुद्रा	३४,९३५	११२,७९५
३. मागेको बखत तिर्नु पर्ने निक्षेप	१२१,७९४,२१७	१३९,१४३,४०३
३.१ स्वदेशी मुद्रा	१२१,७९४,२१७	१३९,१४३,४०३
३.२ विदेशी मुद्रा	-	-
४. सर्तिफिकेट अफ डिपोजिट	२१,८४७,३७६	४६,३०५,९०४
५. ग्राहक सुरक्षण कोष	१७,८२३,२६२	२०,०९५,९६९
६. अनिवार्य बचत	४४,७४७	२६२,९६४
ख. कर्जा सापटमा	१७२,९०४,७८८	१७६,६७५,२८३
१. ऋणपत्र तथा बण्ड	१३५,७००,०००	१३८,०००,०००
२. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त कर्जा	१,७२३,६६२	२,१५२,९०३
३. अन्तर बैंक/वित्तीय संस्था कर्जा	२,०२५,१४५	३५१,९३६
४. अन्य संगठित संस्था	-	-
५. नेपाल सरकारबाट प्राप्त कर्जा	३३,४५५,९८१	३६,१७०,४४४
६. अन्य कर्जा	-	-
ग. अन्यमा	-	-
१. व्याज छूट	-	-
२. अन्य	-	-
जम्मा	३,१२०,५३२,२२२	३,८३९,७२६,४४९

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

कमिशन तथा डिष्काउण्ट

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२०

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
क. बिल्स खरीद तथा डिष्काउण्ट	-	-
१. स्वदेशी	-	-
२. विदेशी	-	-
ख. कमिशन	१७१,६८४,७३८	१५१,९७७,७५६
१. प्रतीतपत्र	१,५३२,५८०	१,६०६,२६६
२. जमानत पत्र	१४७,३७५,८१३	१२९,२५२,३४५
३. कलेक्सन फी	५६९,७२७	८९२,५५४
४. रेमिटेन्स फी	२२,२०६,६१८	२०,२२६,५९१
५. क्रेडिट कार्ड	-	-
६. शेयर प्रत्याभूति/निष्काशन	-	-
७. सरकारी कारोबार वापत	-	-
८. इ.प्रा. कमीशन वापत	-	-
९. बट्टा आमदानी	-	-
ग. अन्य	२६,४८२,३८१	२३,४४९,६४६
जम्मा	१९८,१६७,११९	१७५,४२७,४०२

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

अन्य संचालन आमदानी

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२१

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. सेफ डिपोजिट भल्टको भाडा	५,६०६,९३९	४,५७२,६९६
२. क्रेडिट कार्ड निष्काशन तथा नवीकरण	-	-
३. ATM कार्ड निष्काशन तथा नवीकरण	७६६,६०९	४३०,०३९
४. टेलिक्स/टि.टि.	-	-
५. सेवा शुल्क	४५२,०६०,०२८	४१०,९२२,६४६
६. नवीकरण शुल्क	-	-
७. अन्य	१३४,४६७,१५२	११८,६०१,३४०
जम्मा	५९२,९०२,७२८	५३४,५२६,६३२

सटही घटबढ आमदानी/नोक्सानी

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२२

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. विनिमय दरमा भएको फरकबाट	११९,९३५,२१६	७३,८८७,६९४
२. विदेशी मुद्रा कारोबारबाट (बट्टा बाहेक)	१०४,००८,८६४	५७,३१४,८८९
जम्मा आमदानी/(नोक्सान)	२२३,९४४,०८०	१३१,२०२,५८३

कर्मचारी खर्च

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२३

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. तलव	९६८,४२२,५४०	९१३,६३२,५१४
२. भत्ता	४६४,८११,६४७	५२५,८८८,८४८
३. सञ्चयकोषमा थप	१६४,१३२,३४८	१४९,६३१,३२८
४. तालिम खर्च	१९,५०४,९३८	११,७९३,१२३
५. पोशाक	३६,४९९,६८०	३१,७६८,८१०
६. औषधोपचार	१३२,०९२,११६	१२४,३६५,५६८
७. बीमा	१,१०५,४०१	१,६७४,५८३
८. पेन्सन तथा उपदान व्यवस्था खर्च	१,०८६,४५३,८१२	१,५६१,५६१,६४२
९. अन्य	-	-
जम्मा	२,८७३,०२२,४८३	३,३२०,३१६,४१६

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

अन्य संचालन खर्च

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२४

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. घरभाडा	१०९,७३०,७४६	१००,९५९,५३८
२. बत्ती, विजुली र पानी	४१,३५७,५९३	४१,०४४,३९५
३. मर्मत तथा सम्भार	१६,९८९,८६२	१४,९९१,२४९
(क) भवन	३,४८४,६४०	३,५५५,०१४
(ख) सवारी साधन	१०,९७०,१७०	९,६९२,८४१
(ग) अन्य	२,५३५,०५२	१,७४३,३९३
४. बीमा	१५,८०३,३८२	२१,६०६,३७८
५. पोष्टेज, टेलिक्स, टेलिफोन, फ्याक्स	४०,०७७,४४५	३२,६१९,०३४
६. कार्यालय उपकरण फर्निचर र सम्भार	९,४५३,७४६	८,८७७,२१०
७. भ्रमण भत्ता र खर्च	२७,०५३,६९४	२८,७४७,२१३
८. मसलन्द र छपाई	२६,५६३,४५०	२७,५३२,९४४
९. पत्रपत्रिका तथा पुस्तक	९,९९४,९५३	१०,३६१,७९४
१०. विज्ञापन	९,४७३,९६१	९,३९६,७३२
११. कानूनी खर्च	१,४५७,१७८	५२९,९६१
१२. चन्दा	२१,६३२,००९	-
१३. सञ्चालक समिति सम्बन्धी खर्च	३,३२९,३४२	२,०६५,०३९
(क) बैठक भत्ता	१,८६६,०३०	१,१२६,४३०
(ख) अन्य खर्च	१,४६३,३१२	९३८,६०९
१४. साधारण सभा सम्बन्धी खर्च	४,३८१,९८३	२,०७४,१८६
१५. लेखा परीक्षण सम्बन्धी	२,४८१,००१	२,३६८,८१२
(क) लेखा परीक्षण शुल्क	१,१५७,०७५	६६०,०००
(ख) अन्य खर्च (करलेखा परीक्षण शुल्क समेत)	१,३२३,९२६	१,७०८,८१२
१६. रकम स्थानान्तरण कमिशन	९९४,२०५	१,२३५,९२८
१७. स्थीर सम्पत्तिमा हासकट्टी	२१३,७९६,३१७	२१४,५९०,२७५
१८. पूर्व सञ्चालन खर्च अपलेखन	-	-
१९. शेयर निष्काशन खर्च	-	-
२०. प्राविधिक सेवा सोधभर्ना	-	-
२१. अतिथि सत्कार	९,१९३,१५८	९,०६०,४७६
२२. अपलेखन खर्च	४,२११,६६८	७,२९१,९२२
२३. सुरक्षा खर्च	६३,५९५,४५२	६४,५४४,५४६
२४. कर्जा सुरक्षण प्रिमियम	-	-
२५. कमिशन र डिस्काउण्ट	-	-
२६. अन्य	१३०,०५१,७५४	११०,०१६,७१६
(क) उप समिति खर्च	३,५१३,६६७	३,८७९,५२७
(ख) लगानी असुली खर्च	-	-
(ग) लिलामीमा नोक्सानी	-	-
(घ) पेट्रोल/मोविल	२६,०८२,८१५	२७,८२४,०२३
(ङ) कर खर्च (भवन/जग्गा/सवारी)	१२,५९४,२८०	२५,६४९,८८०
(च) अन्य	८७,८६०,९९२	५२,६६३,२८७
जम्मा	७६१,६२२,८९८	७०९,९१४,३४७

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२५

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. कर्जा नोक्सानी व्यवस्थामा भएको वृद्धि	१,८८१,३५०,११५	८५८,०६८,०१८
२. लगानी नोक्सानी व्यवस्थामा भएको वृद्धि	-	-
३. गैर बैकिंग सम्पत्ति नोक्सानी व्यवस्थामा भएको वृद्धि	८५,५८५,३२५	१९,२२९,०३७
४. अन्य सम्पत्तिमा गरिएको व्यवस्थामा भएको वृद्धि	४७४,६१५,२८५	३४६,२६८
क. सकार धितो नपुगमा गरिएको व्यवस्थामा भएको वृद्धि	१३४,१७९,९१४	७८,०९०
ख. अन्य	३४०,४३५,३७१	२६८,१७८
जम्मा	२,४४१,५५०,७२५	८७७,६४३,३२३

गैर संचालन आम्दानी/नोक्सान

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२६

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. लगानी बिक्रीबाट आम्दानी/(नोक्सान)	-	-
२. सम्पत्ति बिक्रीबाट आम्दानी/(नोक्सान)	१६,१६४	२,३६०,१३०
३. लाभांश	९,७२५,७९६	६,२०५,०२६
४. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त सहूलियत	-	-
क. तोकिएको शाखाहरूको नोक्सान वापत क्षतिपूर्ति	-	-
ख. ब्याज क्षतिपूर्ति	-	-
ग. सटही काउन्टर	-	-
५. अन्य	१६४,९१९,८२६	६५,२६४,४६८
क. टेण्डरबाट आम्दानी	२५८,५५०	५५५,२७४
ख अन्य	१६४,६६१,२७६	६४,७०९,१९४
खुद गैर संचालन आम्दानी/(नोक्सान)	१७४,६६१,७८६	७३,८२९,६२४

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२७

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	३,५०७,८७१,७११	८०४,०७२,१३७
२. गैर बैंकिंग सम्पत्ति नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	८,०२६,६७५	२६,२२४,०८२
३. लगानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	-	४४,०५३,३००
४. अन्य सम्पत्तिको व्यवस्थाबाट फिर्ता	१,७१७,२६२	२७,१३४,३९९
क. सकार धितो नपुग व्यवस्थामा फिर्ता	१,५२६,२५६	२७,०९३,१२०
ख. अन्य	१९१,००६	४१,२७९
जम्मा	३,५१७,६१५,६४८	९०१,४८३,९१७

असामान्य कारोवारहरूबाट भएको आम्दानी/खर्च

मिति २०७१/०४/०१ देखि २०७२/०३/३२ सम्म

अनुसूची - ४.२८

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. अपलेखन भएको कर्जाको असुली	३८१,५९४,१८०	६२४,०३३,३१९
२. स्वेच्छिक अवकाश खर्च	-	-
३. असुली हुन नसक्ने कर्जाको अपलेखन	(१,२०१,२७९)	(६,८०८,७७७)
४. अन्य (खर्च)/आम्दानी	२,२६६,३१७	६,४७६,२७९
जम्मा	३८२,६५९,२१८	६२३,७००,८२१

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

अपलेखित कर्जाको विवरण

आर्थिक वर्ष २०७१/२०७२

अनुसूची - ४.२८(क)

क्र. सं.	कर्जा प्रकार	अपलेखन गरिएको रकम	धितोको प्रकार तथा रकम	धितो मूल्याङ्कनको आधार	कर्जा स्वीकृत गर्ने अधिकारी/ तह	कर्जा असुलीका लागि भए गरेका प्रयास	कैफियत
१	चालू पूँजी कर्जा						
२	परियोजना कर्जा						
३	स्थीर पूँजी कर्जा						
४	व्यक्तिगत कर्जा						
५	अन्य कर्जा						
	कुल कर्जा						

आ. व. २०७१/२०७२ मा रु १,२०१,२७९ कर्जा रकम अपलेखन गरीएको छ। विवरण कार्यालयमा सुरक्षित रहेको छ।

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, संस्थापक, कर्मचारी, शेयरहोल्डरहरूलाई गएको कर्जा सापट विवरण

२०७२ आषाढ मसान्त

खरीद तथा डिस्काउन्ट गरिएका बिलहरू र कर्जा, सापट तथा अधिविकर्षमा प्रवाहित कुल रकम मध्ये सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, संस्थापक, कर्मचारी, शेयरहोल्डरहरू र निजहरूको परिवारका सदस्य वा त्यस्ता व्यक्ति जमानी वसेको वा मैनेजिङ एजेन्ट भएको कुनै संस्था वा कम्पनीलाई गएको रकमको विवरण

संस्थापक/सञ्चालक/ कार्यकारी प्रमुखको नाम	गत वर्षसम्मको बाकी		यस वर्ष असुली		यसवर्ष थप कर्जा	आषाढ मसान्तसम्म बाकी	
	सावा	व्याज	सावा	व्याज		सावा	व्याज
(क) सञ्चालक							
१.							
२.							
(ख) कार्यकारी प्रमुख							
१.							
२.							
(ग) संस्थापक							
१.							
२.							
(घ) कर्मचारी							
१.							
२.							
(ङ) शेयरधनीहरू							
१.							
२.							
जम्मा							

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

पूँजीकोष तालिका
२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.३०(क १)

१.	जोखिम भारित सम्पत्ति	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
	क. कर्जा जोखिम	१२०,७५२,०१०,३९१	१०७,६५६,७४९,२३३
	ख. संचालन जोखिम	७,६९३,३३२,१८१	६,८८७,१४२,७१०
	ग. बजार जोखिम	८३२,९६४,२०५	३३३,३८५,२०३
	Pillar II अन्तर्गतको समायोजन:		
	जोड : ६.४ (क) (७) अनुसार कूल आम्दानीको ३ प्रतिशत	१७०,०१९,४२४	१५३,५०२,१३९
	जोड : ६.४ (क) (५) अनुसार खुद ब्याज आम्दानीको १ प्रतिशत	४६,२२२,०९३	४७,१८८,०४४
	जोड : ६.४ (क) (९) अनुसार कूल जोखिम भारित सम्पत्तिको ३ प्रतिशत	३,८७८,३४९,२०३	३,४४६,३१८,३१४
	कूल समायोजित जोखिम भारित सम्पत्ति (क+ख+ग)	१३३,३७२,८९७,४९८	११८,५२४,२८५,६४३
२.	पूँजी कोष	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
	क. प्राथमिक पूँजी		
	१. चुक्ता पूँजी	३,४२४,०००,०००	३,२००,०००,०००
	२. फिर्ता नहुने अग्राधिकार पूँजी (irredeemable non-cummulative pref. shares)	६,४३६,८००,०००	६,४३६,८००,०००
	३. शेयर प्रिमियम	-	-
	४. प्रस्तावित बोनस शेयर	५१३,३००,०००	२२४,०००,०००
	५. साधारण जगेडा कोष	४,४०८,७७६,३९६	३,६८८,१०२,२३४
	६. सञ्चित नाफा/(नोक्सान) गत आ व सम्मको	-	-
	७. चालू आ.व. को नाफा/(नोक्सान)	४५६,९३९,७७६	१,०३८,२५३,४५०
	८. पूँजी फिर्ता समायोजन कोष	-	-
	९. पूँजी समायोजन कोष	-	-
	१०. लाभांश समिकरण कोष	-	-
	११. ऋणपत्र भुक्तानी कोष	९२०,०००,०००	४६०,०००,०००
	१२. स्थगन कर कोष	-	-
	१३. पूँजीगत जगेडा कोष	२२९,२७७	२२९,२७७
	१४. अन्य स्वतन्त्र कोष	-	-
	घटाउने :	-	-
	१. ख्याति वापतको रकम	-	-
	२. अपलेखन नगरिएको विविध सम्पत्ति	-	-
	३. ईजाजत प्राप्त संस्थामा गरिएको शेयर लगानी	५४,३१५,८००	५४,३१५,८००
	४. वित्तीय स्वार्थ रहेको कम्पनीमा रहेको लगानी	३४,७८५,०००	३४,७८५,०००
	५. सीमा भन्दा बढी लगानी	-	-
	६. प्रत्याभूति अन्तर्गत गरिएको लगानी	-	-
	७. पारस्परिक शेयर लगानी	-	-
	Pillar II अन्तर्गतको समायोजन:	-	-
	घटाउने : ६.४ (क) (१) अनुसार अपर्याप्त व्यवस्था	-	-
	घटाउने : ६.४ (क) (२) अन्तर्गत सम्बन्धित पक्षलाई तथा निषेधित क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा सुविधा	-	-
	कूल प्राथमिक पूँजी	१६,०७१,२४४,६४९	१४,९५८,२८४,१६१
	ख. पूरक पूँजी		
	१. संचित/फिर्ता हुने अग्राधिकार शेयर पूँजी	-	-
	२. सुरक्षण नराखिएको सहायक आर्वाधिक ऋण	१,८४०,०००,०००	२,३००,०००,०००
	३. हाईब्रिड पूँजी उपकरणहरु	-	-
	४. असल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	६८३,१९६,२१५	५९४,४२०,१०६
	५. सटही समिकरण कोष	५७,८२१,२३८	२७,८३७,४३४
	६. लगानी समायोजन कोष	१,८९५,९६७	१,०२६,३९६
	७. सम्पत्ति पुनर्मूल्यांकन कोष	-	-
	८. अन्य कोष (पूरक पूँजीको सीमा भन्दा अधिक पूँजी समायोजन)	-	-
	कूल पूरक पूँजी	२,५८२,९१३,४१९	२,९२३,२८३,८५६
	कूल पूँजी कोष (क+ख)	१८,६५४,१५८,०६८	१७,८८१,५६८,०१७
३.	पूँजी कोष अनुपात	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
	प्राथमिक पूँजी/कूल जोखिम भारित सम्पत्ति	१२.०५	१२.६२
	पूँजी कोष/कूल जोखिम भारित सम्पत्ति	१३.९९	१५.०९

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

कर्जा जोखिम

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.३०(ख)

विवरण	किताबी मूल्य रु.	विशेष व्यवस्था रु.	गणना गर्न योग्य CRM रु.	खुद रकम रु.	जोखिम भार (%)	जोखिम भारित रकम रु.
	(१)	(२)	(३)	(४=१-२-३)	(५)	(६=४X५)
क. बासलात भित्रको कारोबार						
नगद मौज्जात	२,९२७,३३८,४८७			२,९२७,३३८,४८७	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्जात	५,९१८,९६७,०३६			५,९१८,९६७,०३६	-	-
सुनु	९८,४२३,००९			९८,४२३,००९	-	-
नेपाल सरकारको ऋणपत्रमा गरिएको लगानी	१०,५६९,६१०,०००			१०,५६९,६१०,०००	-	-
नेपाल सरकार उपरको सम्पूर्ण दावी					-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्रमा गरिएको लगानी					-	-
नेपाल राष्ट्र बैंक उपरको सम्पूर्ण दावी					-	-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating 0-1)					०	-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating -2)					२०	-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating -3)					५०	-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating 4-6)					१००	-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating -7)					१५०	-
BIS, IMF, ECB, EC र बहुपक्षिय विकास बैंकहरु उपरको दावी					-	-
अन्य बहुपक्षिय विकास बैंकहरु उपरको दावी					-	-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating 0-1)					१००	-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating 0-2)					२०	-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating 3-6)					५०	-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating -7)					१००	-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating -7)					१५०	-
तोकिएको पूँजीकोष कायम गर्ने स्वदेशी बैंक उपरको दावी	१,२६,४,३०७,७७५			१,२६,४,३०७,७७५	२०	२५,२,८६,१,५५५
तोकिएको पूँजीकोष कायम नगर्ने स्वदेशी बैंक उपरको दावी					१००	-
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating 0-1)	१,३०३,१५,४,४९३			१,३०३,१५,४,४९३	२०	२६०,६३०,८९९
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating -2)					५०	-
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating 3-6)	१०,१०२,५००			१०,१०२,५००	१००	१०,१०२,५००
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating -7)					१५०	-
तोकिएको पूँजीकोषमा १% भन्दा बढीले पूँजीकोष कायम गर्ने SAARC					२०	-
क्षेत्र भित्र स्थापना भएका विदेशी बैंक उपरको दावी					१००	-
स्वदेशी संघ संस्थाहरु उपरको दावी					२०	-
विदेशी संघ संस्थाहरु उपरको दावी (ECA Rating 0-1)					५०	-
विदेशी संघ संस्थाहरु उपरको दावी (ECA Rating -2)					१००	-
विदेशी संघ संस्थाहरु उपरको दावी (ECA Rating 3-6)					१५०	-
विदेशी संघ संस्थाहरु उपरको दावी (ECA Rating -7)					-	-

कर्जा जोखिम क्रमश ...

विवरण	किताबी मूल्य रु.	विशेष व्यवस्था रु.	गणना गर्न योग्य CRM रु.	खुद रकम रु.	जोखिम भार (%)	जोखिम भारित रकम रु.
उपभोग्य तथा साना कर्जा (Regulatory Retail Portfolio) (भाखा ननाघेको)				-	७	-
ग्रानुलारिटी सीमाबाहेक अन्य शर्त पालना गरेको उपभोग्य तथा साना कर्जा					१००	-
आवासिय घरजग्गाबाट सुरक्षित दाबी					६०	-
आवासिय घरजग्गाबाट सुरक्षित दाबी (भाखा नाघेको)					१००	-
आवासिय घरजग्गाबाट पूर्ण सुरक्षित नभएका दाबी					१५०	-
व्यापारिक घरजग्गाबाट सुरक्षित दाबी					१००	-
मुक्तानी अविधि समाप्त भईसकेको दाबी (आवासिय घरजग्गाबाट सुरक्षित दाबी बाहेक)					१५०	-
उच्च जोखिमयुक्त दाबी	७२,२३८,५१५,३२०	२,७६,९५८,६९५		६९,२६१,५५६,६२५	१५०	१०३,८८९,३३४,९३८
स्टक एक्सचेंजमा सूचीकृत कम्पनीको शेयर र अन्य पूँजीगत उपकरणमा भएको लगानी					१००	-
स्टक एक्सचेंजमा सूचीकृत नभएका कम्पनीको शेयर र अन्य पूँजीगत उपकरणमा भएको लगानी					१५०	-
अन्य सम्पत्ति	७१,४४,८९६,३४७			७१,४४,८९६,३४७	१००	७१,४४,८९६,३४७
जम्मा				९८,४९८,२९६,५७२		१११,५६०,७६६,५३९
ख. बासलात वाहिरको कारोबार						
जुनसुकै वेला फिर्ता लिन सकिने प्रतिबद्धता					-	-
विलम्ब कलेक्सन	८,१४७,३५८			८,१४७,३५८	-	-
अग्रिम विनिमय सम्झौता					१०	-
६ महिनाभन्दा कम अवधिको प्रतित-पत्र स्वदेशी कारोबार पक्ष					२०	१४३,६०६,३६८
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 0-1)	७१,४४,८९६,३४७				२०	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -2)					५०	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 3-6)					१००	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -7)					१५०	-
६ महिनाभन्दा वढी अवधिको प्रतित-पत्र स्वदेशी कारोबार पक्ष					५०	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 0-1)					२०	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -2)					५०	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 3-6)					१००	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -7)					१५०	-
विड बाण्ड, परफरमेन्स बाण्ड, काउन्टर रयारण्टी स्वदेशी कारोबार पक्ष	९,२६०,२१८,३२०			९,२६०,२१८,३२०	५०	४,६३०,१०९,१६०
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 0-1)					२०	-

कर्जा जोखिम क्रमश ...

विवरण	किताबी मूल्य रु.	विशेष व्यवस्था रु.	गणना गर्न योग्य CRM रु.	खुद रकम रु.	जोखिम भार (%)	जोखिम भारित रकम रु.
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -2)				-	५०	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 3-6)				-	१००	-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -7)				-	१५०	-
प्रत्याभूति (Underwriting) सम्बन्धी प्रतिबद्धता				-	५०	-
बैङ्कबाट सुरक्षणको रूपमा प्रदान गरिएका जमानतहरू (Lending of Bank's Securities or Posting of Securities as collateral)				-	१००	-
दाबी परेको तथा भुक्तान नगरिएका जमानत				-	२००	-
पुनः खरीद सम्झौता अन्तर्गतको कर्जा				-	१००	-
अग्रिम भुक्तानी जमानत	३,५४२,७७४,३५२			३,५४२,७७४,३५२	१००	३,५४२,७७४,३५२
वित्तीय जमानत	८७४,७५३,९७२			८७४,७५३,९७२	१००	८७४,७५३,९७२
स्वीकार तथा दरपिठ (Acceptance and Endorsements)				-	१००	-
भुक्तानी नगरिएको भाग तथा आंशिक भुक्तानी गरिएको शेयर तथा सुरक्षण (Unpaid portion of partly paid shares and securities)				-	१००	-
अपरिवर्त्य कर्जा प्रतिबद्धता छोटो अवधि				-	२०	-
अपरिवर्त्य कर्जा प्रतिबद्धता लामो अवधि				-	५०	-
अन्य सम्भावित दायित्वहरू				-	१००	-
जम्मा				१४,४०३,९२४,८४२		९,९९९,२४३,८४२
कुल कर्जा जोखिम (क + ख)				१९२,९०२,२२२,४९४		१२०,७५२,०९०,३९९
Pillar II अन्तर्गतको समायोजन:						
जोड : ६.४ (क) (३) अन्तर्गत प्रति ग्राहक कर्जा तथा सुविधा सिमा						
भन्दा बढि प्रवाहित कर्जाको १० प्रतिशत						
जोड : ६.४ (क) (४) अन्तर्गत पुनः स्वीकार हुने गरी विक्रि गरिएका कर्जाहरूको १ प्रतिशत						
Pillar II अन्तर्गतको समायोजन पछि				९९,९०२,२२२,४९४		९,९९९,२४३,८४२

कृषि विकास बैंक लिमिटेड Credit Risk Mitigation (CRM) को लागि योग्य रकम

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.३०(ग)

विवरण	आफ्नो बैंकमा रहेको निक्षेप	अन्य बैंकमा रहेको निक्षेप	सुन	नेपाल सरकार र नेपाल राष्ट्र बैंकको सुरक्षण	नेपाल सरकारको जमानत	अन्य देशको सरकारको जमानत	स्वदेशी बैंकको जमानत	विदेशी बहुपक्षिय विकास बैंकहरूको जमानत	विदेशी बैंकको जमानत तथा सुरक्षण	जम्मा
क. वासलात भित्रको कारोबार										
नगद मौज्जात										-
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्जात										-
सुन										-
नेपाल सरकारको ऋणपत्रमा गरिएको लगानी										-
नेपाल सरकार उपरको सम्पूर्ण दावी										-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्रमा गरिएको लगानी										-
नेपाल राष्ट्र बैंक उपरको सम्पूर्ण दावी										-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating 0-1)										-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating -2)										-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating -3)										-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating 4-6)										-
विदेशी सरकार तथा तथा केन्द्रिय बैंक उपरको दावी (ECA Rating -7)										-
BISS, IMF, ECB, EC र बहुपक्षिय विकास बैंकहरू उपरको दावी										-
अन्य बहुपक्षिय विकास बैंकहरू उपरको दावी										-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating 0-1)										-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating 0-2)										-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating 3-6)										-
सार्वजनिक संस्था उपरको दावी (ECA Rating -7)										-
तोकिएको पूँजीकोष कायम गर्ने स्वदेशी बैंक उपरको दावी										-
तोकिएको पूँजीकोष कायम नगर्ने स्वदेशी बैंक उपरको दावी										-
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating 0-1)										-
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating -2)										-
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating 3-6)										-
विदेशी बैंक उपरको दावी (ECA Rating -7)										-

Credit Risk Mitigation (CRM) को लागि योग्य रकम क्रमशः ..

विवरण	आफ्नो बैंकमा रहेको निक्षेप	अन्य बैंकमा रहेको निक्षेप	सुन	नेपाल सरकार र नेपाल राष्ट्र बैंकको सुरक्षण	नेपाल सरकारको जमानत	अन्य देशको सरकारको जमानत	स्वदेशी बैंकको जमानत	विदेशी बहुपक्षिय विकास बैंकहरूको जमानत	विदेशी बैंकको जमानत तथा सुरक्षण	जम्मा
तोकिएको ङ्जीकोषमा १% भन्दा बढीले ङ्जीकोष कायम गर्ने SAARC क्षेत्र भित्र स्थापना भएका विदेशी बैंक उपरको दावी										-
विदेशी संघ संस्थाहरू उपरको दावी (ECA Rating-0-1)										-
विदेशी संघ संस्थाहरू उपरको दावी (ECA Rating-2)										-
विदेशी संघ संस्थाहरू उपरको दावी (ECA Rating-3-6)										-
विदेशी संघ संस्थाहरू उपरको दावी (ECA Rating-7)										-
उपभोग्य तथा साना कर्जा (Regulatory Retail Portfolio) (भाखा ननाघेको)										-
ग्रानुलारिटी सीमाबाहेक अन्य शर्त पालना गरेको उपभोग्य तथा साना कर्जा										-
आवासिय घरजग्गाबाट सुरक्षित दावी										-
आवासिय घरजग्गाबाट सुरक्षित दावी (भाखा नाघेको)										-
आवासिय घरजग्गाबाट पूर्ण सुरक्षित नभएका दावी										-
व्यापारिक घरजग्गाबाट सुरक्षित दावी										-
भुक्तानी अर्बोध समाप्त भईसकेको दावी (आवासिय घरजग्गाबाट सुरक्षित दावी बाहेक)										-
उच्च जोखिमयुक्त दावी										-
स्टक एक्सचेन्जमा सूचीकृत कम्पनीको शेयर र अन्य ङ्जीगत उपकरणमा भएको लगानी										-
स्टक एक्सचेन्जमा सूचीकृत नभएका कम्पनीको शेयर र अन्य ङ्जीगत उपकरणमा भएको लगानी										-
अन्य सम्पत्ति										-
जम्मा										-
ख. बासलात बाहिरको कारोबार										-
जुनसुकै बेला फिर्ता लिन सकिने प्रतिबद्धता										-
विल्स कलेक्सन										-
अग्रिम विनिमय सम्झौता										-
६. मलिनानाभन्दा कम अवधिको प्रतिता-पत्र स्वदेशी कारोबार पक्ष										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 0-1)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -2)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA-3-6)										-

Credit Risk Mitigation (CRM) को लागि योग्य रकम क्रमश ...

विवरण	आफ्नो बैकमा रहेको निक्षेप	अन्य बैकमा रहेको निक्षेप	सुन	नेपाल सरकार र नेपाल राष्ट्र बैकको सुरक्षण	नेपाल सरकारको जमानत	अन्य देशको सरकारको जमानत	स्वदेशी बैकको जमानत	विदेशी बहुपक्षिय विकास बैकहरूको जमानत	विदेशी बैकको जमानत तथा सुरक्षण	जम्मा
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -7)										-
६ महिनाभन्दा बढी अवधिको प्रतित-पत्र स्वदेशी कारोबार पक्ष										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 0-1)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -2)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 3-6)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -7)										-
विड वण्ड, परफरमेन्स वण्ड, काउण्टर ग्यारेण्टी स्वदेशी कारोबार पक्ष										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 0-1)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -2)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA 3-6)										-
विदेशी कारोबार पक्ष (Counter party) (ECA -7)										-
प्रत्याभूति (Underwriting) सम्बन्धी प्रतिबद्धता										-
बैङ्कबाट सुरक्षणको रूपमा प्रदान गरिएका जमानतहरू (Lending of Bank's Securities or Posting of Securities as collateral)										-
दावी परेको तथा भुक्तान नगरिएका जमानत										-
पुनः खरीद सम्भौता अन्तर्गतको कर्जा										-
अग्रिम भुक्तानी जमानत										-
वित्तीय जमानत										-
स्वीकार तथा दरपिठ (Acceptance and Endorsements)										-
भुक्तानी नगरिएको भाग तथा आंशिक भुक्तानी गरिएको शेयर तथा सुरक्षण (Unpaid portion of partly paid shares and securities)										-
अपरिवर्त्य कर्जा प्रतिबद्धता छोटी अवधि										-
अपरिवर्त्य कर्जा प्रतिबद्धता लामो अवधि										-
अन्य सम्भावित दायित्वहरू										-
जम्मा										-
कुल जम्मा (क + ख)										-

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

संचालन जोखिम

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.३०(घ)

विवरण	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष
खुद ब्याज आम्दानी	४,१२०,९११,२७७	४,७१८,८०४,३७४	४,६२२,२०९,३४१
कमिशन तथा डिस्काउण्ट	१९५,०६१,१५१	१३२,५८७,९८७	१७५,४२७,४०२
अन्य संचालन आम्दानी	४६४,२६४,०४९	५१२,९४३,६६१	५३४,५२६,६३२
सटही घटवढ आम्दानी	-	-	१३१,२०२,५८२
यस वर्षको थप/घट ब्याज मुलतवी हिसाव	(१७७,६२४,२३६)	(२४७,५९८,०४२)	२०३,९४८,१८४
कुल आम्दानी (क)	४,६०२,६१२,२४१	५,११६,७३७,९८०	५,६६७,३१४,१४१
तोकिएको प्रतिशत (ख)	१५%	१५%	१५%
तोकिएको प्रतिशतले हुने कुल आम्दानी (ग) = (क)X(ख)	६९०,३९१,८३६	७६७,५१०,६९७	८५०,०९७,१२१
संचालन जोखिमको लागि आवश्यक पूँजी (घ) = (ग) को औसत	७६९,३३३,२१८		
जोखिम भार (Reciprocal of capital requirement) (ङ)	१०		
संचालन जोखिमको लागि जोखिम भारित रकम (च)=(घ)X(ङ)	७,६९३,३३३,१८१		
Pillar II अन्तर्गतको समायोजन:			
६.४ (क) (द) गत ३ वर्षको कुल नाफा ऋणात्मक भएमा		NA	
खुद कर्जा तथा लगानी			
जोखिम भार (Reciprocal of capital requirement of 10%) in times			
जोखिम भारित रकम			
६.४ (क) (७) अनुसारको समायोजन :			
कुल आम्दानी (Gross Income)	५,६६७,३१४,१४१		
कुल आम्दानीको ३ प्रतिशत (जोखिम भारित रकम)	१७०,०१९,४२४		
समायोजन पछिको संचालन जोखिमको लागि जोखिम भारित रकम	७,८६३,३५१,६०५		

पहिलो वर्ष - २०६८/६९, दोस्रो वर्ष - २०६९/७० र तेस्रो वर्ष - २०७०/७१

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

बजार जोखिम

२०७२ आषाढ मसान्त

अनुसूची - ४.३०(ड)

विवरण	बिदेशी मुद्राको खुद अवस्था (बि. मु.)	बिदेशी मुद्राको खुद अवस्था (ने.रु)	बिदेशी मुद्राको सान्दर्भिक खुद अवस्था (ने.रु)
१. भारतीय रुपैयाँ	६,३१४,२५०	१०,१०२,६००	१०,१०२,६००
२. अमेरिकी डलर	१५,६६०,३७३	१,६१०,५४२,६३९	१,६१०,५४२,६३९
३. युरो	१३६,४१४	१५,१०७,१४७	१५,१०७,१४७
४. पाउन्ड स्टेर्लिङ	७,४०५	१,१७४,३६१	१,१७४,३६१
५. स्विस फ्रान्क			
६. अष्ट्रेलियन डलर	३१६,०१०	२३,६९०,४६५	२३,६९०,४६५
७. क्यानडियन डलर			
८. सिगाँपुर डलर	१००	१,६३६	१,६३६
९. जापानी ऐन	२,६१०,०४६	२,१३६,९३४	२,१३६,९३४
१०. चिनिया युआन			
११. साउदी रियाल	४६,२६३	१,२५३,३४४	१,२५३,३४४
१२. कतारी रियाल	२२,४१०	६२५,०१५	६२५,०१५
१३. थाई भाट	१२०	३५६	३५६
१४. यु. ए. ई. दिराम	३,९५०	१०९,२१६	१०९,२१६
१५. मलेसियन रिगीट	३६,४७६	९७३,४१५	९७३,४१५
१६. स्विडिस क्रोनर			
१७. डेनिस क्रोनर	१००,०००	६,६६०	६,६६०
१८. हङकङ डलर			
१९. अन्य			
खुद अवस्था (क)	२५,४५५,६४१	१,६६५,९२६,४१०	१,६६५,९२६,४१०
तोकिएको प्रतिशत (ख)			५%
बजार जोखिमको लागि आवश्यक पूँजी (ग)=(क)X(ख)			६३,२९६,४२०
जोखिम भार (Reciprocal of capital requirement) (घ) (१००/१०)			१०
बजार जोखिमको लागि जोखिम भारित रकम (ङ)=(ग)X(घ)			६३२,९६४,२०५
Pillar II अन्तर्गतको समायोजन:			
६.४ (क) (ख) अनुसारको समायोजन			
खुद ब्याज आम्दानी			४,६२२,२०९,३४१
खुद ब्याज आम्दानीको १ प्रतिशत (जोखिम भारित रकम)			४६,२२२,०९३
समायोजन पछिको बजार जोखिमको लागि जोखिम भारित रकम			६७९,१६६,२९६

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

पूँजी पर्याप्तता सम्बन्धी खुलासा (Disclosure Related to NRB Capital Adequacy Framework)

१. पूँजी संरचना र पूँजी कोष:

	रकम रु. (हजारमा)
क. प्राथमिक पूँजी तथा यसका भागहरु प्राथमिक पूँजी (टायर १)	१६,०७१,२४५
१. चुक्ता पूँजी	३,४२४,०००
२. फिर्ता नहुने अग्राधिकार पूँजी	६,४३६,८००
३. शेयर प्रिमियम	-
४. प्रस्तावित बोनस शेयर	५९३,६००
५. साधारण जगेडा कोष	४,४०८,७७६
६. सञ्चित नाफा/(नोक्सान)	-
७. चालु आ.व. को नाफा/(नोक्सान) सम्पूर्ण बांडफांड पश्चात	४५६,९४०
८. पूँजी फिर्ता जगेडा कोष	-
९. पूँजी समायोजन कोष	-
१०. लाभांश समीकरण कोष	-
११. ऋणपत्र भुक्तानी कोष	९२०,००० -
१२. स्थगन कर कोष	-
१३. पूँजीगत जगेडा कोष	२२९
१४. अन्य स्वतन्त्र कोष	-
घटाउने :	-
१. ख्याति वापतको रकम	-
२. अपलेखन नगरिएका विविध सम्पत्ति	-
३. इजाजत प्राप्त संस्थामा गरिएको शेयर लगानी	५४,३१६
४. वित्तीय स्वार्थ रहेको कम्पनीमा रहेको लगानी	३४,७८५
५. सीमा भन्दा बढी लगानी	-
६. प्रत्याभूति अन्तर्गत गरिएको लगानी	-
७. पारस्परिक शेयर लगानी	-
ख. पूरक पूँजी तथा यसका भागहरु पूरक पूँजी (टायर २)	२,५८२,९१३
१. संचित/फिर्ता हुने अग्राधिकार शेयर पूँजी	-
२. सुरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक ऋण	१,८४०,०००
३. हाईब्रिड पूँजी उपकरणहरु	-
४. असल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	६८३,९१६
५. सटही समीकरण कोष	५७,८२१
६. लगानी समायोजन कोष	१,८९६
७. सम्पत्ति पुनर्मूल्यांकन कोष	-
८. अन्य कोष (पूरक पूँजीको सीमा भन्दा अधिक पूँजी समायोजन)	-
कुल पूँजी कोष (क+ख)	१८,६५४,१५८

पूँजी कोष अनुपात	
प्राथमिक पूँजी/कुल जोखिम भारत सम्पत्ति	१२.०५
पूँजी कोष/कुल जोखिम भारत सम्पत्ति	१३.९९

- अवस्था तथा विशेषताको आधारमा कुल पूँजी रकमको विवरण:

साधारण शेयर पूँजी	३,४२४,००० हजार
ननरिडिमेबल प्रिफरेन्स शेयर पूँजी	६,४३६,८०० हजार
प्रस्तावित बोनस शेयर	५१३,६०० हजार

२. जोखिम सम्बन्धी विवरण:

विवरण	रकम (रु. हजारमा)
क. कर्जा जोखिम	१२०,७५२,०१०
ख. संचालन जोखिम	७,६९३,३३२
ग. बजार जोखिम	८३२,९६४
कुल जोखिम विवरण (क+ख+ग)	१२९,२७८,३०६

- कर्जा जोखिमका एघार वटा वर्गहरूमध्ये प्रत्येक वर्ग अन्तर्गतको जोखिम भारत रकमको विवरण :

विवरण	रकम रु. हजारमा
१. सरकार तथा केन्द्रीय बैंक उपरको दावी	
२. अन्य वित्तीय निकाय उपरको दावी	
३. बैंकहरू उपरको दावी	५२३,५९५
४. कर्पोरेट र धितोपत्र फर्म उपरको दावी	
५. नियमनकारी रिटेल पोर्टफोलियो सम्बन्धी दावी	
६. आवासीय सम्पत्तिबाट सुरक्षित दावी	
७. व्यापारिक रियलस्टेटबाट सुरक्षित दावी	
८. म्याद नाघेको दावी	
९. उच्च जोखिम सम्बन्धी दावी	१०३,८९२,३३५
१०. अन्य सम्पत्ति	७,१४४,८३६
११. बासलात बाहिरका आईटमहरू	९,१९१,२४४
कुल	१२०,७५२,०१०

- कुल जोखिम भारत रकमको विस्तृत विवरण अनुसूची ३० मा रहेको छ ।

- निष्कृत्य कर्जाको विवरण:

कर्जाको विवरण	कुल रकम	कायम व्यवस्था	खुद रकम
१. पुनसंरचना/पुनरतालिकीकरण	४८६,५७९	१३७,७८०	३४८,७८०
२. कमसल	८९८,६८३	२२४,६७१	६७४,०१२
३. शांकास्पद	८१२,६४२	४०६,३२१	४०६,३२१
४ खराब	१,६६४,९१९	१,६६४,९१९	-
कुल	३,८६२,८२३	२,४३३,७११	१,४२९,११३

- निष्कृत्य कर्जा अनुपात :

कुल कर्जा तथा सापटमा कुल निष्कृत्य कर्जा अनुपात ५.३५ प्रतिशत

खुद कर्जा तथा सापटमा खुद निष्कृत्य कर्जा अनुपात २.०८ प्रतिशत

- निष्कृत्य कर्जाको परिवर्तन :

कर्जाको विवरण	रु.हजारमा		
	गत वर्ष रु.	यस वर्ष रु.	परिवर्तन प्रतिशत
१. पुनसंरचना/ पुनरतालीकीकरण	६२०,१२६	४८६,५७९	-२०.४७
२. कमसल	७४३,१९८	८९८,६८३	२०.९२
३. शंकास्पद	४८१,०६२	८१२,६४२	६६.९६
४ खराब	१,५६४,५६९	१,६६४,९९९	५.१४
कुल	३,४०८,९५५	३,८६२,८२३	१३.३१

- आ.व.२०७०/७१ मा रु. १,२०१ हजार कर्जा अपलेखन गरिएको छ ।

- व्याज मुलतवीमा परिवर्तन

विवरण	रकम रु.हजार		
	गत वर्ष रु.	यस वर्ष रु.	परिवर्तन
व्याज मुलतवी	१,६३५,६०५	१,७३४,८३२	९९.२२७

३. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

बैंक सञ्चालनको लागि विभिन्न क्षेत्रमा पर्याप्त रूपमा आन्तरिक नियन्त्रणका उपायहरु अवलम्बन गरिएको छ । बैंकमा लेखापरीक्षण समिति प्रति उत्तरदायी रहने गरी आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग रहेको छ । यस विभाग अन्तरगत प्रत्येक क्षेत्रीय कार्यालयहरुमा आन्तरिक लेखापरीक्षण इकाईहरु समेत रहेका छन् । उक्त विभागले बैंकमा नीति, नियम र कार्यविधि अनुसार कार्य भए नभएको जांच गर्नुको साथै नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनहरुको पालना भए नभएको निगरानी गर्दछ । ग्राहकहरुको गुनासो प्राप्त भए पछि तत्काल छानबिन गरी आवश्यक कार्यवाही गर्न बैंकमा ग्राहक गुनासो शाखाको व्यवस्था रहेको छ ।

बैंकमा एक जना गैर कार्यकारी सञ्चालकको नेतृत्वमा व्यावसायिक विज्ञको प्रतिनिधित्व समेत रहेको लेखापरीक्षण समिति रहेको छ । यस समितिले बैंकको वित्तीय अवस्था सम्बन्धमा समीक्षा, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको पर्याप्तता तथा प्रभावकारिता, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनबाट प्राप्त सुझावहरुको समीक्षा गर्ने, नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनहरुको पालना भए नभएको सम्बन्धमा समीक्षा गर्ने, लेखापरीक्षकको नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्ने कार्य गर्दछ । बैंकको आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्यक्षेत्र निर्धारण, बाह्य लेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको कैफियतहरु सम्बन्धमा समीक्षा गरी आवश्यक सुधारका लागि मार्ग निर्देशन गर्ने कार्यहरु गर्दै आएको छ । उल्लेखित विषयहरुको समीक्षाबाट प्राप्त नतिजालाई विश्लेषण गरी सञ्चालक समितिमा आवश्यक सुझाव पेश गर्ने र व्यवस्थापनलाई आवश्यक निर्देशन दिने लेखापरीक्षण समितिको प्रमुख कार्यहरु रहेका छन् ।

४. जोखिम व्यवस्थापन

बैंकले कर्जा, सञ्चालन र बजार सम्बन्धी जोखिमहरुलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले बैंकको नीति, नियम, कार्यविधि, परिपत्र, पद्धति, सीमा आदिलाई समय समयमा पुनरावलोकन गरी आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै आएको छ ।

वार्षिक रुपमा सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटको आधारमा बैंकले कर्जा प्रवाह, लगानी र अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने क्रममा समय समयमा उपलब्धि, चुनौती तथा अवसर हरुको बारेमा मुख्य कार्यालय, क्षेत्रीय कार्यालय तथा सम्बन्धित कार्यालयमा समीक्षा गर्ने गरिएको छ। बैंकले प्रवाह गर्ने कर्जा तथा सेवामा व्यावसायिक सिद्धान्त अनुरूप सञ्चालन गर्न र कर्जाको गुणस्तर कायम राख्न कर्जा प्रवाह गर्नु पूर्व कर्जा जोखिम विश्लेषण गरी कर्जा प्रवाह गर्ने नीति रहेको छ। क्षेत्रगत अधिकेन्द्रित जोखिम, कर्जा सम्पत्तिको अवस्थाको आवधिक रुपमा विश्लेषण गर्न प्रत्येक कार्यालयमा कर्जा प्रभाग व्यवस्थापन उपसमिति रहेको छ। यस उपसमितिले कर्जा जोखिम व्यवस्थापनमा मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ। केन्द्रीय र क्षेत्रीयस्तरमा कर्जा, बजार र तरलता लगायतका जोखिमहरुको उचित व्यवस्थापन गर्न सम्पत्ति तथा दायित्व व्यवस्थापन उपसमिति रहेको छ। साथै सञ्चालन जोखिमलाई प्रभावकारी ढंगबाट व्यवस्थापन गर्नको लागि समय समयमा नीति, कार्यविधि तथा निर्देशिकामा परिमार्जन गर्ने गरिएको छ। जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा सञ्चालक समितिलाई सुझाव दिन एक जना गैरकार्यकारी सञ्चालकको संयोजकत्वमा जोखिम व्यवस्थापन समिति रहेको छ। यस समितिले विद्यमान जोखिम पहिचान तथा व्यवस्थापन प्रणालीको पर्याप्तता, उपयुक्तता, उपयुक्त प्रणालीको विकास र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी गरिएका निर्देशन तथा उपयुक्त प्रचलन अनुरूप जोखिम सम्बन्धी आवश्यक नीति एवं संरचना विकास गर्नका लागि सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने र व्यवस्थापनलाई आवश्यक मार्ग निर्देशन दिने कार्यहरु गर्दै आएको छ।

४.१ जोखिम व्यवस्थापन कार्य

कर्जा, सञ्चालन तथा बजार जोखिम र बैंकको अन्य कारोवारसंग सम्बन्धित जोखिम समेट्न पर्याप्त पूँजीकोष रहेको छ। **NRB Capital Adequacy Framework** लाई बैंकले आफ्नो जोखिम व्यवस्थापन पद्धतिलाई अझ सुधार गर्ने उपकरणको रुपमा लिएको छ। बैंकले कर्जा, सञ्चालन तथा बजार जोखिमहरुलाई प्रभावकारी ढंगले व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले बैंकको नीति, नियम, परिपत्र, कार्यविधि, पद्धति, सीमा आदिको समय समयमा पुनरावलोकन गरी परिमार्जन गर्दै आएको छ। वार्षिक रुपमा सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटको अधीनमा रही यस बैंकका कार्यालयहरुले आफ्नो कर्जा प्रवाह, लगानी र अन्य कार्यक्रम संचालन गर्दै आएका छन्। उक्त बजेटमा भएको लक्ष्य तथा सीमामा रही अन्तर्गतका कार्यालयहरुले कार्यक्रम संचालन गर्ने क्रममा समय समयमा उपलब्धि, चुनौती तथा अवसरहरुको बारेमा सम्बन्धित कार्यालय, क्षेत्रीय र केन्द्रीय कार्यालयमा समीक्षा गरी आवश्यक रणनीति अवलम्बन गर्ने गरिएको छ। बैंकले जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०६६ तयार गरी लागु गरेको छ। बैंकले आवधिक रुपमा आफ्नो सम्पूर्ण जोखिम तथा पूँजीको बारेमा सञ्चालक समितिलाई जानकारी गराई नियमित रुपमा आवश्यक निर्णय लिने गरेको छ।

(क) कर्जा जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धमा

बैंकले प्रवाह गर्ने कर्जा तथा सेवा गुणात्मक बनाई व्यावसायिक सिद्धान्त अनुरूप संचालन गर्न र कर्जाको गुणस्तर कायम राख्न कर्जा प्रवाह गर्नुपूर्व असल ग्राहक छनौट गरी कर्जा प्रवाह गर्ने व्यवस्था स्थापित गर्न एशियाली विकास बैंकको प्राविधिक सहयोगमा तयार गरिएको नयाँ कर्जा कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। बैंकको यस कर्जा कार्यविधिले सम्पूर्ण कर्जा व्यवस्थापकहरुलाई कर्जा व्यवस्थापनको शुरुदेखि अन्त्य (छानबिन देखि चुक्ता) सम्मको प्रक्रिया वारे मार्ग दर्शन गर्दछ। साथै क्षेत्रगत अधिकेन्द्रित जोखिम, कर्जा सम्पत्तिको नियमित रुपमा अनुगमन तथा अवस्थाको बारेमा विश्लेषण गर्न क्षेत्रीय र केन्द्रीय स्तरमा कर्जा प्रभाग व्यवस्थापन उपसमिति रहेको छ। यस उपसमितिले कर्जा सम्पत्ति जोखिम व्यवस्थापनमा मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ। कर्जा जोखिम न्यूनीकरण गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार आवश्यक कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरीएको छ।

(ख) बजार र तरलता जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धमा

बजार र तरलता जोखिमको सन्दर्भमा, बैंकमा सम्पत्ति तथा दायित्व व्यवस्थापन उपसमिति सक्रिय रहेको छ। तरलता, लगानी तथा बजार जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धमा नियमित रूपमा बैठक बसी छलफल गरी आवश्यक निर्णय लिने गरेको छ। यसै गरी लगानी व्यवस्थापन अन्तर्गत कारोवारको तह देखिनै नीति नियमको परिपालना होस् भन्ने उद्देश्यको लागि अधिकार सम्पन्न Back office र Front office सहित ट्रेजरी विभाग रहेको छ।

(ग) संचालन जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धमा

सञ्चालन जोखिमलाई प्रभावकारी ढंगबाट व्यवस्थापन गर्नको लागि समय समयमा नीति, कार्यविधि तथा म्यानुअलमा पुनरावलोकन तथा परिमार्जन गरिएको छ। आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई सुदृढ र सबल बनाउन एशियाली विकास बैंकको सहयोगमा आन्तरिक लेखापरीक्षण निर्देशिका तयार गरी सो अनुसार आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य गरिदै आएको छ। वाह्य तथा आन्तरिक लेखापरीक्षणका प्रतिवेदनको कैफियतहरु सम्बन्धमा लेखापरीक्षण समितिमा छलफल भई व्यवस्थापनलाई आवश्यक निर्देशन दिने व्यवस्था रहेको छ। एसियाली विकास बैंक, मन्िलाको सहयोगमा बैंकको सूचना प्रविधि तथा लेखा हिसावलाई सबल बनाउन Core Banking System २०७२ साल आषाढ मसान्त सम्ममा ११७ कार्यालयहरुमा लागु भइसकेको तथा अन्यमा लागु हुने क्रममा रहेको छ।

कृषि विकास बैंक लि

प्रमुख सूचकाङ्क

अनुसूची - ४.३१

विवरण	सूचकाङ्क					
		२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२
१. खुद नाफा/कुल आम्दानी	प्रतिशत	२३.३५	१७.७४	२२.३७	१३.९५	२६.०१
२. प्रति शेयर आम्दानी *	रु.	७७.८८	६०.५७	७१.५४	४७.१७	१११.७७
३. प्रति शेयर बजार मूल्य	रु.	१३०.००	१५६.००	२१२.००	७५६.००	४३२.००
४. मूल्य आम्दानी अनुपात	अनुपात	१.६७	२.५८	२.९६	१६.०३	३.८७
५. शेयर पूँजीमा लाभांश (बोनस सहित)	प्रतिशत	-	-	३१.५८	१५.७९	१५.७९
६. शेयर पूँजीमा नगद लाभांश भुक्तानी	प्रतिशत	-	-	३१.५८	८.७९	०.७९
७. व्याज आम्दानी/कर्जा तथा सापट	प्रतिशत	१५.४९	१५.४७	१३.७२	१३.०४	११.८६
८. कर्मचारी खर्च/कुल सञ्चालन खर्च	प्रतिशत	४६.९७	४२.११	४०.४५	४२.१९	४२.५३
९. कुल निक्षेप तथा सापटीमा व्याज खर्च	प्रतिशत	५.८८	६.८१	५.४०	६.०६	४.२०
१०. सटही घटवट आम्दानी/कुल आम्दानी	प्रतिशत	-०.०१	-०.०१	-०.०८	१.२०	१.६२
११. कर्मचारी बोनस/कुल कर्मचारी खर्च	प्रतिशत	७.१५	८.०३	१०.०९	४.८१	१२.०१
१२. खुद नाफा/कर्जा सापट	प्रतिशत	५.८६	४.०९	४.१७	२.४३	४.९९
१३. खुद नाफा/कुल सम्पत्ति	प्रतिशत	३.९९	२.९०	२.९७	१.७६	३.५७
१४. कुल कर्जा/निक्षेप	प्रतिशत	११७.३८	१०४.०६	१००.८१	९४.८०	९३.७७
१५. कुल सञ्चालन खर्च/कुल सम्पत्ति	प्रतिशत	७.९४	९.१४	७.४९	९.१०	६.६९
१६. जोखिम भारित सम्पत्तिमा पूँजीकोषको पर्याप्तता						
(क) प्राथमिक पूँजी	प्रतिशत	१५.४१	१५.७२	१३.६१	१२.६२	१२.०५
(ख) पूरक पूँजी	प्रतिशत	४.०८	३.२८	२.७२	२.४४	१.९४
(ग) कुल पूँजी कोष	प्रतिशत	१९.४९	१९.००	१६.३४	१५.०९	१३.९९
१७. तरलता	अनुपात	२५.७१	३६.६५	३२.२७	३०.४३	२८.७४
१८. निष्कृत्य कर्जा/कुल कर्जा	प्रतिशत	८.९९	८.९८	५.८५	५.४६	५.३५
१९. व्याज दर अन्तर	प्रतिशत	५.७०	४.३६	७.१७	६.२४	७.०९
२०. बूक नेटवर्थ	रु.'०००	१२,४६२,५४७	१३,१७२,८२८	१४,२२२,९१४	१३,०३३,९८३	१६,२२४,११५
२१. कुल शेयर (साधारण शेयर)	संख्या	३०,३७५,०००	३०,३७५,०००	३२,०००,०००	३२,२४०,०००	३२,२४०,०००
२२. कुल कर्मचारी	संख्या	३,३७६	३,३५२	२,९९७	२,९०९	२,७३९

* प्रति शेयर आम्दानी अग्रधिकार शेयर लाभांश व्यवस्था पूर्वको नाफामा साधारण शेयर संख्याको आधारमा निकालिएको ।

पूँजीकोष पर्याप्तता अनुपात ने. रा. बै. Capital Adequacy Framework अनुसार गणना गरिएको ।

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

लेखा सम्बन्धी महत्वपूर्ण नीतिहरू:

१. संगठनात्मक ढाँचा

कृषि विकास बैंक ऐन, २०२४ अन्तर्गत यस बैंकको स्थापना भएकोमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ को प्रावधान अनुसार यो बैंक सो ऐन र कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत २०६३ सालमा कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भई पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रूपमा बैकिङ्ग कारोवार गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त “क” वर्गको वित्तीय संस्था हो। बैंकको बहुमत स्वामित्व नेपाल सरकारमा निहित छ र यसका शेयरहरू नेपाल स्टक एक्सचेंज लिमिटेडमा सूचिकृत गरिएको छ। बैंकको मुख्य कार्यालय रामशाहपथ, काठमाडौंमा अवस्थित छ र यस बैंकले २२५ वटा शाखा कार्यालयहरूमाफत नेपालभरि बैकिङ्ग सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। यसका अतिरिक्त १० वटा क्षेत्रीय कार्यालय र ५ वटा तालिम केन्द्रहरू समेत गरी बैंकको कुल २३९ कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्।

यससँग संलग्न वित्तीय विवरणहरूले २०७१ श्रावण १ देखि २०७२ असार मसान्तसम्मको अवधिलाई समेटेछ।

२. वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व

नेपाल लेखामान १ “वित्तीय विवरणको प्रस्तुतीकरण” को अनुच्छेद ६ तथा कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०८ (२) अनुसार बैंकको वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व बैंकको व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ। संलग्न वित्तीय विवरणहरू बैंकको सञ्चालक समितिको मिति २०७२।११।२८ को बैठकबाट स्वीकृत भएको छ। प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरू कम्पनीको अविच्छिन्न सञ्चालन (Going Concern Assumption) मान्यताको आधारमा तयार पारिएको छ।

वित्तीय विवरणमा देहायका विवरणहरू समावेश गरिएका छन् :

- बैंकको वित्तीय स्थितिको सूचना खुलस्त पारिएको “वासलात”
- समीक्षा अवधिमा बैंकले गरेको वित्तीय कार्यसम्पादन खुलाइएको “नाफा-नोक्सान हिसाब”
- नगद तथा नगद समानको तत्व सिर्जना गर्नमा बैंकको क्षमता खुलाई तयार पारिएको “नगद प्रवाह विवरण”
- बैंकको जेथामा भएको परिवर्तनको सूचना प्रदान गर्ने “इक्विटीमा भएको परिवर्तनसम्बन्धी विवरण” तथा
- बैंकको प्रमुख लेखानीति र अन्य सान्दर्भिक बुँदाहरू समावेश भएको टिप्पणी।

३. प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश

बैंकको वित्तीय विवरणहरू तयार पार्न प्रयुक्त लेखा नीतिहरू तल उल्लेख गरिएको छ। अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक यी नीतिहरू प्रत्येक वर्षको वित्तीय विवरण प्रस्तुत गर्दा नियमित रूपमा प्रयोग गरिएको छ।

३.१. अनुपालन विवरण

अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक यी वित्तीय विवरणहरू नेपाल लेखामान बोर्डबाट जारी गरिएको नेपाल लेखामान (Nepal Accounting Standards), लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्तहरू (Generally Accepted Accounting Principles), बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी गरिएको निर्देशन एवं कम्पनी ऐनले निर्दिष्ट गरेको मापदण्डको अधीनमा रही तयार गरिएको छ।

३.२. तयारीका आधार

वित्तीय विवरणहरू नेपाली रुपैयाँमा प्रस्तुत गरिएको छ। यी वित्तीय विवरणहरू ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Concept) को आधारमा तयार गरिएको छ। नेपाल लेखामानअनुरूप वित्तीय विवरण तयार गर्दा व्यवस्थापनले केही

महत्वपूर्ण लेखा अनुमानहरू गर्नुपर्ने हुन्छ जसको लागि व्यवस्थापनले विवेकको प्रयोगसमेत गर्नुपर्दछ। यस वित्तीय विवरणहरू तयार गर्दा व्यवस्थापनले गरेका लेखा अनुमानहरू विवेकसम्मत र उचित रहेको कुरामा व्यवस्थापन विश्वस्त छ। लेखा अनुमानहरू तत्कालीन अवस्थाको यथोचित विश्लेषणअनुरूप निर्धारण गरिने भएकोले भविष्यको परिणाम फरक पर्न सक्ने हुन्छ। लेखा अनुमानमा भविष्यमा हुने परिवर्तनहरू प्रचलित लेखामानअनुरूप परिवर्तन हुने तथा त्यसपछिको अवधिमा हुने असरको आधारमा Prospectively समायोजन गरिन्छन्।

३.३. ब्याज आम्दानी

ब्याज आम्दानी अन्तर्गत कर्जा तथा सापट, बण्ड, ट्रेजरी बिल्स र प्लेसमेण्टबाट आर्जित ब्याज पर्दछन्। कर्मचारी कर्जा योजनाबाहेकका कर्जा तथा सापटमा आर्जित ब्याजलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका अनुसार नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ। यसरी ब्याज आम्दानीलाई नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाङ्कन गर्नु नेपाल लेखामान (NAS 7 Revenue) अनुसार ब्याज आम्दानीलाई प्रभावकारी ब्याज गणना विधि (Effective Interest Rate Method) मा आम्दानी जनाउनुपर्ने सिद्धान्त तथा नेपाल लेखामान १ बमोजिम वित्तीय विवरण प्रोद्भावी आधारमा तयार गर्नुपर्ने सिद्धान्तअनुरूप छैन।

वर्षान्तमा बक्यौता रहेको ब्याजलाई ब्याज मुलतबी हिसाबमा देखाइएको छ।
 लगानीबाट आर्जित ब्याज आम्दानीलाई प्रोद्भावी आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ।

३.४. शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

शुल्क तथा कमिशन आम्दानीमा प्रायजसो प्रतीतपत्र, जमानतपत्र तथा अन्य सेवाहरू प्रदान गर्दा ग्राहकसँग असुल गरेको रकमहरू समावेश गरिएको छ। सबै प्रकारका शुल्क तथा कमिशन आयहरू प्रोद्भावी आधारमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिएको भए पनि कुनै एक कलममा रु. ५ लाख भन्दा कम कमिशन आम्दानी रहेछ भने त्यस्तो आम्दानीलाई सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा नै लेखाङ्कन गर्ने बैंकको नीति रहेको छ।

३.५. लाभांश आम्दानी

शेयर लगानीबाट प्राप्त लाभांशलाई लाभांश प्राप्त गर्ने अधिकार सृजना भए पछि आम्दानीमा समावेश गरिने व्यवस्था छ। कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम सामान्यतया लाभांश प्राप्त गर्ने अधिकारको सृजना कम्पनीको साधारणसभाले लाभांश स्वीकृत गरेपश्चात हुने गर्दछ।
 वोनस शेयर प्राप्त हुँदा लगानीको लागत मूल्य परिवर्तन नगरी शेयर संख्या मात्र वृद्धि गरिने नीति रहेको छ।

३.६. विदेशी विनिमय कारोबारहरू

विदेशी मुद्रामा रहेको सम्पत्ति तथा दायित्वलाई वासलातको मितिमा विद्यमान खरीद तथा बिक्रीको मध्य दरले हिसाव गरी नेपाली रुपैयाँमा रुपान्तरण गरिएको छ।
 विदेशी विनिमयको खरीद तथा बिक्रीबाट भएको आम्दानीलाई दैनिक रुपमा गणना गरी सटही घटवढ आम्दानी अन्तर्गत अनुसूची ४.२२ मा देखाइएको छ।
 विभिन्न विदेशी विनिमयको खरीद र बिक्री दरमा भएको घटवढको कारणले प्राप्त भएको नाफा/नोक्सानीलाई दैनिक रुपमा गणना गरी विदेशी मुद्राको पुनर्मूल्यांकनबाट हुने नाफामा देखाइएको छ। त्यस्तो पुनर्मूल्यांकनबाट भएको नाफाको २५ प्रतिशत रकम नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम नाफा नोक्सान बाँडफाँड हिसाव मार्फत सटही घटवढ कोषमा विनियोजित गरिने नीति रहेको छ।

३.७. ब्याज खर्च:

निक्षेपमा जम्मा भएको स्वदेशी वा विदेशी मुद्राको ब्याज र बैंकले प्राप्त गरेको स्वदेशी वा विदेशी मुद्राको ऋणकर्जामा पाकेको ब्याजलाई ब्याज खर्चको रूपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

निक्षेप दायित्व एवं बैंकले लिएको सापटीमा तिर्नुपर्ने ब्याज प्रोद्भावी आधार (Accrual Basis) मा गणना गरिने व्यवस्था रहेको छ ।

३.८. कर्जा सापट तथा विल्स खरीद

यस अन्तर्गत कर्जा सापट र विल खरीदमा ग्राहकहरुलाई प्रदान गरिएका प्रत्यक्ष कर्जाहरु पर्दछन् । यस भित्र सञ्चालन पूँजी कर्जा, अधिविकर्ष, आवधिक कर्जा, उपभोक्ता कर्जा, टि आर कर्जा, विपन्न वर्गमा प्रवाहित कर्जाहरु समेत पर्दछन् ।

सम्पूर्ण कर्जालाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका अनुरूप क्षेत्रगत रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ । कर्जा सापटबाट सोमा हुन सक्ने नोक्सानी व्यवस्था बापतको रकम घटाई खुद बाँकी रकम वासलातमा देखाइएको छ । ग्राहकहरुले भुक्तानी गरेको रकम पहिले ब्याज असुलीमा र बाँकी रहेमा साँवा असुलीमा प्रयोग गरिने नीति रहेको छ ।

३.९. कर्जा नोक्सानी व्यवस्था

कर्जा सापट तथा विल्स खरीदमा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका बमोजिम जोखिम कर्जा सम्पत्ति भाखा नाघेको अवधि तथा ब्याज बक्यौता अवधिको आधारमा कर्जा रकमको १ प्रतिशत देखि १०० प्रतिशत सम्म सम्भावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था कायम गर्ने नीति रहेको छ ।

अतिरिक्त कर्जा नोक्सानी व्यवस्था र समायोजन

कर्जा सापटीमा सम्भावित नोक्सानी बापत आ.व. २०६०/६१ एशियाली विकास बैंकको परामर्शदाताले तत्काल प्रचलित अन्तर्राष्ट्रिय मान्यताअनुरूप एकमुष्ट रु.५,३७४,३४३,१७५।- कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याएकोमा बैंकले त्यस्तो रकम विशेष व्यवस्था गरेकोमा सो मध्ये विभिन्न कारणले गत वर्षसम्म जम्मा रु. २,८४७,५८२,००९।- फिर्ता आम्दानी तथा यस बैंकका शाखाहरूसँग हिसाब मिलान गरेको र यस बैंकले कर्जा नोक्सानी व्यवस्था नेपाल राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशनअनुरूप गर्ने गरेकोले बाँकी रहेको अतिरिक्त कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रकम रु. २,५२६,७६१,१६६।- यस वर्ष कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता आम्दानी गरी अनुसूची २७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.१०. कर्मचारी सापटी

कर्मचारीहरुलाई बैंकको विनियमावली अनुसार उपलब्ध गराइएको सापटी नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका मुताविक अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत देखाइएको छ ।

३.११. कर्जा अपलेखन (Loan Write Off)

नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका र बैंकको कर्जा अपलेखन कार्यविधि, २०६३ मा व्यवस्था भएबमोजिम खराब वर्गमा वर्गीकृत असुल हुन नसकेका कर्जाहरु असुली गर्ने बैंकको अधिकारमा कुनै फरक नपर्ने गरी अपलेखन गर्ने नीति रहेको छ । कर्जा अपलेखन गरेपश्चात तत्कालै त्यस्ता खराब कर्जामा गरिएको नोक्सानी व्यवस्थालाई पुनर्लेखन गरी आम्दानी जनाउने गरिन्छ ।

खराब वर्गमा वर्गीकृत असुल हुन नसकेका कर्जाहरु असुली गर्ने बैंकको अधिकारमा कुनै फरक नपर्ने गरी अपलेखन गर्ने नीति रहेको भए पनि अपलेखन गरिएका कर्जाहरुसँग सम्बन्धित धितो सकार गर्न कानूनी कठिनाईहरु भएकोले यस्तो धितो बैंकले अधिग्रहण गरी छुट्टै लगत राखिएको छ । अपलेखन गरिएका कर्जाहरुका सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका र कर्जा अपलेखन कार्यविधिको व्यवस्था पूर्णरूपले पालन गर्न बैंक प्रयत्नरत छ ।

अपलेखित कर्जा असुलीबाट प्राप्त आम्दानी

अपलेखित कर्जाबाट असुल भएको रकम असुली भएको मितिमा नै आय मानी लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ। असुलीको सिलसिलामा हुने खर्चहरू (जस्तै: कानूनी खर्च, सूचना प्रकाशन खर्च, आदि) सञ्चालक समितिबाट विशेष अवस्थामा अन्यथा निर्णय भएको देखि बाहेक कुल असुली रकममा समावेश गरी ग्राहकबाट सोधभर्ना लिइन्छ।

३.१२. लगानी

लगानी अन्तर्गत अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन प्लेसमेण्ट, अल्पसूचना तथा छोटो अवधिमा प्राप्त हुने रकम, सरकारी सुरक्षणपत्रहरू (विकास ऋणपत्र तथा ट्रेजरी बिल्लस), वण्ड तथा संगठित संस्थाको शेयरमा गरिएका लगानी आदि पर्दछन्। बैंकले धारण गरेका लगानीहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनअनुरूप निम्नानुसार वर्गीकरण गरिएको छ:

क) व्यापारिक लगानी (Held for Trading)

अल्पकालमा मूल्यमा हुने परिवर्तनबाट नाफा आर्जन गर्ने उद्देश्यले गरिएको लगानी हो। यस प्रकारको लगानीलाई बजारदर अनुरूप मूल्यांकन गर्ने (Marked to Market) र मूल्यमा हुने भिन्नतालाई नाफा/नोक्सान हिसाबमा खर्च लेख्ने नीति रहेको छ। तथापि प्रस्तुत वित्तीय विवरणमा समावेश लगानीहरू व्यापारिक लगानी वर्गीकरणमा समावेश छैन।

ख) भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held to Maturity)

भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने सकारात्मक मनसाय (Positive Intent) र भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्न सक्ने क्षमता (Ability to Hold till Maturity) भई गरिएको लगानी यस वर्गमा पर्दछ। भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानीलाई अपलेखित लागत (Amortised Cost) मा (परल मूल्य (Cost Price) बाट क्षति (Impairments) घटाएर) देखाउने र क्षतिलाई नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च लेख्ने नीति रहेको छ, तथापि यस्ता धितोपत्रहरू धितोपत्र बजारमा स्वीकृत नभएकोले परलमोलमा वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गरिएको छ।

नेपाल लेखामान ७ अनुसार ऋणपत्र खरीद गर्दा भुक्तानी गरेको प्रिमियम तथा प्राप्त गरेको छुट (Discount) लाई लागत अंकमै समावेश/समायोजन गरी लेखाङ्कन गर्नुपर्ने र यसलाई प्रभावकारी व्याज गणना विधिका आधारमा भुक्तानी मितिसम्म व्याज समायोजन गर्नुपर्ने भए पनि त्यस्ता प्रिमियम र छुटलाई ऋणपत्रको भुक्तानी अवधि भर समानुपातिक रूपमा खर्च लेख्ने नीति रहेको छ।

ग) बिक्रीका लागि योग्य लगानी (Available For Sale)

व्यापारिक लगानी (Held for Trading) र भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held to Maturity) अन्तर्गत नपर्ने सम्पूर्ण लगानीलाई यस वर्गमा राखिएको छ। यस्ता लगानीलाई बजारदर अनुरूप नियमित रूपमा मूल्यांकन (Marked to Market on Regular Basis) गरी भिन्नतालाई जगेडा (Reserves) मार्फत समायोजन (Adjust) गर्ने नीति रहेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिकाले व्यवस्था गरे अनुसार सबै लगानीहरूको नियमित पुनरावलोकन गर्ने गरिएको छ तथापि लगानी गरिएका धितोपत्रहरू सूचीकरण नभएकाले परलमोलमा प्रस्तुत गरिएका छन्।

विभिन्न धितोपत्रहरूमा (Securities) मा गरेको लगानीहरूलाई व्यापारिक लगानी (Held for Trade), भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held to Maturity) तथा बिक्रीका लागि उपलब्ध लगानी (Available for Sale) भनी वर्गीकरण गरिएको छ। सरकारी ऋणपत्र तथा ट्रेजरी बिलमा गरिएको लगानीलाई भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानीको रूपमा लिइएको छ।

संगठित संस्थाहरू तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त संस्थाहरूको शेयरमा गरिएको सम्पूर्ण लगानी रु. १३३,०४४,१३० लाई लागत मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ। साना किसान विकास बैंक लि., डिप्रोक्स विकास बैंक,

सामुहिक लगानी कोष, नेपाल क्लियरिंग हाउस र कर्जा सूचना केन्द्रको शेयरमा गरिएको लगानी बाहेक अन्य शेयर लगानी रु ३६,७३५,०००/- को लागि शत प्रतिशत नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छ ।

३.१३ स्थिर सम्पत्ति तथा ह्रास कट्टी

- (क) स्थिर सम्पत्तिलाई वासलातमा प्रस्तुत गर्दा ऐतिहासिक मूल्यमा ह्रास रकम कट्टा गरी प्रस्तुत गरिएको छ । स्थिर सम्पत्ति खरीद गर्दा तथा प्रयोगमा ल्याउँदा प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न खर्च रकमलाई सम्बन्धित स्थिर सम्पत्तिको ऐतिहासिक मूल्यमा समावेश गरिएको छ ।
- (ख) रु.५,०००/- भन्दा कम मुल्य पर्ने फुटकर सम्पत्तिहरु खरिद गरिएको वर्षमा नै खर्च गर्ने नीति रहेको छ ।
- (ग) ह्रास कट्टी खर्च लेख्दा स्थिर सम्पत्तिको अनुमानित टिकाउ अवधिलाई आधार मानी समदर प्रणाली (Straight Line Basis) को आधारमा नाफा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गर्ने नीति रहेको छ । स्थिर सम्पत्तिको वार्षिक ह्रास कट्टीदर देहाय बमोजिम निर्धारण गरिएको छ ।

स्थिर सम्पत्तिको ह्रास कट्टी दर

बैंकको स्वामित्वमा रहेको भवन.....	२ प्रतिशत
फर्निचर.....	१० प्रतिशत
कार्यालय उपकरणहरु.....	१० प्रतिशत
सवारी साधनहरु	१५ प्रतिशत
कम्प्यूटरहरु.....	२० प्रतिशत
विविध सम्पत्ति.....	१० प्रतिशत

- घ) निर्माणाधीन स्थिर सम्पत्तिका लागतहरुलाई पूँजीगत निर्माण प्रगतिमा (Capital Work-in-Progress) मा देखाइएको छ ।

३.१४. कम्प्यूटर सफ्टवेयर तथा परिशोधन (Amortization)

कम्प्यूटर सफ्टवेयर लाइसेन्स लिँदा लागेको खर्चलाई सो सफ्टवेयर प्रयोग शुरु गरेको मितिलाई आधार मानी पूँजीकृत गरिने व्यवस्था रहेको छ । ती सफ्टवेयरहरुलाई तिनीहरुको टिकाउ अवधिको आधारमा निम्नानुसार परिशोधन (Amortization) गरिने नीति रहेको छ ।

कम्प्यूटर सफ्टवेयर..... २० प्रतिशत वार्षिक

३.१५. अदृश्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) तथा परिशोधन (Amortization)

अदृश्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) प्राप्त गर्दा लागेको खर्चलाई सो सम्पत्ति प्रयोग शुरु गरेको मितिलाई आधार मानी पूँजीकृत गरिने व्यवस्था रहेको छ । ती सम्पत्तिहरुलाई तिनीहरुको टिकाउ अवधिको आधारमा परिशोधन (Amortization) गरिने नीति रहेको छ ।

लिजहोल्ड सम्पत्तिमा भएको खर्च लिज अवधि भरमा समदर प्रणालीमा परिशोधन गर्ने नीति रहेको छ ।

३.१६. गैह्र बैकिङ्ग सम्पत्ति

गैह्र बैकिङ्ग सम्पत्तिअन्तर्गत ऋण कर्जा चुक्ता भुक्तान नभएको अपस्थामा बैंकबाट ऋण कर्जा असुल गर्न गरिएका सम्पूर्ण प्रयासपश्चात ऋणीको सम्पत्ति वा धितोबन्धकको रुपमा रहेको सम्पत्तिलाई बैंकले सकार गरिलिएको सम्पत्तिहरु पर्दछन् ।

गैह्र बैकिङ्ग सम्पत्तिलाई ऋणीबाट उठाउन बाँकी रकम (साँवा, ब्याज र अन्य खर्च) वा धितोको वास्तविक बजार मूल्यमध्ये

जुन कम हुन्छ, सोही रकममा सम्बन्धित निकायबाट त्यस्ता ऋणीको चल अचल सम्पत्ति बैंकको नाममा नामसारी भई आएपश्चात लेखांकन गर्ने नीति रहेको छ। धितोमा रहेको सम्पत्तिको वास्तविक बजारमूल्य स्वीकृत मूल्याङ्कनकर्ताको स्वतन्त्र मूल्याङ्कनको आधारमा तय गरिन्छ। यस्ता गैह्र बैंकिङ्ग सम्पत्तिहरु निःसर्ग भएको अवस्थामा समायोजन गरिन्छ।

यस्ता सम्पत्तिबापत शतप्रतिशत सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था कायम गर्ने नीति रहेको छ।

गैह्र बैंकिङ्ग सम्पत्तिलाई वासलातमा सकार गरेको मूल्यमा सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था घटाई प्रस्तुत गर्ने गरिन्छ।

३.१७. मसलन्द मौज्दात

बैंकले सेवा प्रदान गर्दा उपभोग गर्ने वस्तु तथा सामग्रीहरु मसलन्द मौज्दात अन्तर्गत पर्दछन्। मसलन्द मौज्दातलाई अन्य सम्पत्तिमा वर्गीकरण गरी प्रयोगका आधारमा प्रथम प्राप्ति प्रथम निष्कासन प्रणालीमा खर्च जनाइएको छ। उपयोगमा ल्याउन नसकिने वा बेचल्ली भएमा सामानहरुबापत हुन सक्ने सम्भावित नोक्सानीलाई व्यवस्था गरिएको छ।

३.१८. कर्मचारी सुविधा

कर्मचारी सुविधा अन्तर्गत अल्पकालीन कर्मचारी सुविधा, सेवा निवृत्तिपश्चातको कर्मचारी सुविधा, अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी सुविधा र सेवासमाप्तिको बखत प्रदान गर्ने सुविधाहरु पर्दछन्।

(क) अल्पकालीन कर्मचारी सुविधा

अल्पकालीन कर्मचारी सुविधाअन्तर्गत कर्मचारीले सेवा पुऱ्याएको अवधि वा सोपश्चात १२ महिनाको अवधिभित्र फछ्यौट हुने सुविधाहरु (जस्तै: तलब, भत्ता, सामाजिक सुरक्षा योगदान, मुनाफामा संलग्नता तथा बोनस, तथा अन्य गैह्र मौद्रिक सुविधा) पर्दछन्।

अल्पकालीन कर्मचारी सुविधालाई प्रोद्भावी आधारमा खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ। पाकेका तर तिर्न बाँकी सुविधाबापतको भुक्तानीलाई दायित्वको रूपमा देखाइएको छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका तथा प्रचलित बोनस ऐनअनुसार आयकर व्यवस्था अधिको (कर्मचारी बोनस व्यवस्था पछि) खुद नाफाको ८ प्रतिशत रकम बोनसबापत छुट्याइएको छ।

(ख) सेवा निवृत्तिपश्चातको कर्मचारी सुविधा

यस्ता सुविधाअन्तर्गत निश्चित योगदान योजना (Defined Contribution Plan) तथा निश्चित सुविधा योजनाहरु (Defined Benefit Plan) पर्दछन्।

- निश्चित योगदान योजनाअन्तर्गत निकायले निश्चित रकम कर्मचारी अवकाश सुविधा कोषमा जम्मा गरेपश्चात निकायको कानूनी तथा रचनात्मक (Constructive) दायित्व फछ्यौट हुने खालका सुविधाहरु पर्दछन्। बैंकले प्रदान गर्ने सेवा निवृत्तिपश्चातको कर्मचारी सुविधामध्ये कर्मचारी सञ्चयकोष योगदान निश्चित योगदान योजनाको चरित्रसँग मिल्दछ। यस्तो सुविधालाई बैंकले यस वर्षको वित्तीय विवरणमा प्रोद्भावी आधारमा खर्च लेखाङ्कन गरेको छ।

बैंकको कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०६२ अनुसार कर्मचारी सञ्चयकोष योगदानबापत बैंकले कर्मचारीको तलबमानको १० प्रतिशत रकम थप गरी कर्मचारीबाट सोही रकम कट्टा गरी स्वीकृत अवकाश कोषमा जम्मा गर्ने नीति लिएको छ। यस अतिरिक्त बैंकले रचनात्मक दायित्व अन्तर्गत आफ्ना कर्मचारीहरुलाई बैंकको विनियमावलीमा स्पष्ट व्यवस्था नभएको र मिति २०३६/५/२१ (बैठक १९६) को बैंकको सञ्चालक समितिको निर्णयको आधारमा वार्षिक १ महिनाको तलब बराबरको रकम सञ्चयकोषबापत थप प्रदान गर्ने गरेको छ। यस्तो रकमलाई समेत प्रोद्भावी आधारमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिएको छ।

- निश्चित सुविधा योजनाअन्तर्गत अवकाशको बखत प्रदान गरिने सुविधा स्पष्ट भएको तर सुविधाबापत भुक्तान गरिने रकमको यकिन अवकाश पाउने कर्मचारीले प्राप्त गर्ने अन्तिम तलबमानमा आधारित हुने सुविधाहरु पर्दछन् । यस्ता सुविधाहरुमा एकचुरियल जोखिम (सुविधाको मूल्य सोचेभन्दा बढी पर्न सक्ने जोखिम) तथा लगानी जोखिमहरु हुन सक्तछन् ।
कृषि विकास बैंक कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०६२ ले तोकेको आधारमा बैंकका कर्मचारीहरुमध्ये सेवा निवृत्त हुँदा प्रदान गरिने देहायबमोजिमका सुविधाहरु निश्चित सुविधा योजनाअन्तर्गत पर्दछन् :
(क) उपदान सुविधा
(ख) औपधोपचार सुविधा
(ग) सञ्चित बिदाबापतको भुक्तानी
(घ) सुरक्षण सुविधा

यस्ता सुविधाहरुको प्रत्येक वर्ष स्वतन्त्र एकचुरीबाट एकचुरियल मूल्याङ्कन गराई प्राप्त नतिजाअनुरूप खर्च तथा दायित्व लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ । एकचुरियल मूल्याङ्कनबाट मूल्याङ्कित दायित्व बराबरको रकम कर्मचारी अवकाश कोषमा जम्मा गर्ने (Funding) गरिएको छ । कर्मचारी अवकाश कोष आयकर ऐन, २०५८ एवं सो अन्तर्गत बनेको नियमावलीअनुसार आन्तरिक राजश्व विभागबाट स्विकृति लिई छुट्टै विधान र विनियम अनुसार प्रवन्ध समितिको रेखदेख र नियन्त्रणमा सञ्चालन हुने गरेको छ । तर कोष कुनै ऐन अन्तर्गत स्थापना नभएकोले यसको छुट्टै कानूनी अस्तित्व नरहेको हुँदा कोषको सम्पूर्ण दायित्व यस बैंकमा निहित रहेको छ । यस कोषको वित्तीय विवरण स्वतन्त्र रूपले तयार पारिएको छ र बैंकको वित्तीय विवरणमा समावेश गरिएको छैन ।

(ग) दीर्घकालीन कर्मचारी सुविधा

दीर्घकालीन कर्मचारी सुविधाअन्तर्गत लामो अवधिको बिदा, लामो अवधिको अशक्तता सुविधा लगायत पर्दछन् । बैंकले प्रदान गर्ने यस्ता सुविधाहरुको लेखाङ्कन एकचुरियल मूल्याङ्कनको आधारमा गर्ने नीति लिएको छ ।

(घ) सेवा समाप्तिका बखत प्रदान गर्ने सुविधाहरु

बैंकले सेवा समाप्तिका बखत प्रदान गर्ने सुविधाहरुबापतको खर्च तथा दायित्वहरु देहायका मध्ये अधिल्लो मितिमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिएको छ :

- बैंकले कर्मचारीको सेवा समाप्तिको लागि गरेको प्रस्ताव फिर्ता लिनसक्ने अवस्था नरहेमा, वा
- बैंकले पुनर्संरचनाको लागि गर्ने खर्च नेपाल लेखामान १२ को Scope भित्र रहेको र सेवा समाप्तिको बखत भुक्तानी संलग्न रहेको ।

३.१९ आयकर व्यवस्था

कम्पनीको नाफा-नोक्सान खातामा देखिने आयकर खर्च कम्पनीले तत्काल बहन गर्नुपर्ने आयकर दायित्व (Current Tax) र स्थगन गरिएको आयकर (Deferred Tax) बापत आम्दानी/खर्चको योग हो ।

तत्काल बहन गर्नुपर्ने आयकर दायित्व

तत्काल बहन गर्नुपर्ने आयकर दायित्व सम्बन्धित आ.व.को करयोग्य मुनाफाले निर्धारण गर्दछ । प्रचलित कर कानून तथा लेखाअभ्यासमा रहेको भिन्नताको कारणले कम्पनीको मुनाफा निर्धारण गर्दा संलग्न खर्च तथा आम्दानीमध्ये कतिपय खर्च तथा आम्दानीहरु कर प्रयोजनको लागि कुनै अर्को आर्थिक वर्षमा संलग्न गरिने तथा कतिपय खर्च तथा आम्दानीहरु कर प्रयोजनका लागि संलग्न नै नगरिने कारणले कम्पनीको नाफा-नोक्सान हिसाबले देखाएको खुद मुनाफा र करयोग्य मुनाफा फरक पर्न सक्दछ ।

कम्पनीले तत्काल बहन गर्नुपर्ने आयकर दायित्व आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम गणना गरिएको करयोग्य आयमा वैधानिक आयकर दर लगाई गणना गर्ने नीति लिइएको छ ।

सम्पत्ति र दायित्वको करयोग्य आय गणना गर्दा प्रयोग भएका करआधार तथा वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत लेखाआधारबीचको अस्थायी भिन्नतामा स्थगन कर गणना गरिन्छ ।

सामान्यतया स्थगन कर सबै करयोग्य अस्थायी भिन्नता (Taxable Temporary Differences) मा गणना गरिन्छ । कट्टियोग्य अस्थायी भिन्नता (Deductible Temporary Differences) को Set Off को लागि करयोग्य आय उपलब्ध हुनसक्ने सम्भावना रहेमा कट्टियोग्य अस्थायी भिन्नतामा समेत स्थगन कर गणना गरिन्छ । सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रारम्भिक लेखाङ्कनले करयोग्य मुनाफा तथा लेखा मुनाफामा कुनै प्रभाव नपार्ने भएमा स्थगन कर गणना गरिदैन तर व्यवसाय गाभिएको कारण त्यस्ता सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रारम्भिक लेखाङ्कन भएमा स्थगन कर गणना गरिन्छ । त्यस्तै, ख्यातिको प्रारम्भिक लेखाङ्कनमा समेत स्थगन कर गणना गरिदैन ।

स्थगन कर गणना गर्दा त्यस्ता अस्थायी फरकहरु खपत हुने वा मुक्त हुने आ.व.मा प्रभाव हुने गरेको दर प्रयोग गरिन्छ । करको दरमा भएको परिवर्तनले परिवर्तन गर्ने स्थगन कर सम्पत्ति वा दायित्व करको दर परिवर्तन भएको वर्षमा समायोजन गरिन्छ ।

यस कम्पनीमा मुख्यतः कर्मचारी अवकाश दायित्वको व्यवस्था तथा स्थिर सम्पत्तिको अस्थायी भिन्नताको कारण स्थगन कर सिर्जना हुन आउँछ ।

३.२० व्यवस्था, सम्भावित दायित्व तथा सम्पत्ति

बैंकले विगतका क्रियाकलापबाट सृजना भएको दायित्वका (जसको लागि श्रोतको भुक्तानी आवश्यक रहेको र दायित्व रकम निश्चित गर्न सक्दछ) लागि व्यवस्था गरेको छ । भविष्यमा बैंकको दायित्व सृजना हुन सक्ने तर वर्तमानमा यथार्थ दायित्व रकम यकिन हुन नसकेको वा बैंकले स्वीकार नगरेका दायित्वहरुलाई सम्भावित दायित्व अन्तर्गत देखाइएको छ । बैंकले पूर्ण रुपमा भुक्तानी वा ग्रहण गर्न अस्वीकार गरेका दावीहरु जसको भविष्यमा भुक्तानी हुने सम्भावना न्यून रहेको हुन्छ, त्यस्ता रकमहरु वापत कुनै व्यवस्था वा जानकारी (Disclosure) प्रकाशन गरिएको छैन ।

सम्भावित सम्पत्ति वित्तीय विवरणमा लेखांकन गरिएको छैन । तर सम्भावित सम्पत्ति नियमित रुपमा मूल्यांकन गरी सो वास्तवमा निश्चित रहेको र आर्थिक फाइदा प्राप्त हुने खालको भएमा त्यस्तो सम्पत्ति र सम्बन्धित आयमा परिवर्तन भएकै समयमा लेखांकन गरिएको छ ।

३.२१. कर्मचारी आवास कोष

बैंकले आफ्ना कर्मचारीहरुलाई सहुलियत ब्याजदरमा घर निर्माण कर्जा प्रदान गर्ने गरेकाले श्रम ऐन, २०४८ अनुसार कर्मचारी आवास कोषको लागि गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छैन ।

३.२२. विगत वर्षका तथ्यांकहरू

तुलना गर्न सजिलोको लागि आवश्यकता अनुसार विगत वर्षका तथ्यांकहरुलाई पुनर्वर्गीकरण गरिएको छ ।

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

अनुसूची ४.३३

लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू

१. **ब्याज आम्दानी तथा ब्याज मुलतवी**
आर्थिक वर्षको अन्तसम्ममा कर्जा तथा सापटीमा लिन बाँकी ब्याज (Interest Receivable) लाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका मुताविक ब्याज मुलतवी हिसावमा सारिएको छ ।
२. **कर्मचारी बोनस व्यवस्था**
बोनस ऐन २०३० तथा बोनस नियमावली अनुसार आ.व. २०७१/७२ को बोनस पछिको खुद नाफा रकम रु. ४,३१३,५६२,६३२/- को ८ प्रतिशत रकम रु. ३४५०८५,०११/- कर्मचारी बोनसको लागि छुट्याइएको छ ।
३. **कर्मचारी कल्याण कोष**
कर्मचारी कल्याण कोष कार्यविधि, २०६६ अनुसार कर्मचारी कल्याण कोषको सञ्चालन प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अध्यक्ष रहेको प्रवन्ध समितिले गर्ने व्यवस्था रहेको छ । कोषमा बैंकले यथोचित रकम योगदान गर्दै आएको छ र बैंकमा कार्यरत कर्मचारीहरूको परिवारका सदस्यहरूको मृत्यु हुँदा बढीमा रु. १० हजार सम्म, महिला कर्मचारी सुत्केरी हुँदा रु. ७ हजार तथा दैवी प्रकोपमा परी धनजनको क्षति भएमा बढीमा रु. २५ हजार सम्म आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ । आ.व. २०७१/७२ आषढ मसान्तमा उक्त कोषमा रु. ४१,७४६,८००/- रहेको छ ।
४. **साधारण जगेडा**
यस वर्षको कर पछिको नाफाको २० प्रतिशत साधारण जगेडा कोषमा सारिएको छ ।
५. **लगानी समायोजन कोष**
नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेडमा सूचीकृत कम्पनीहरूको (डिप्रोस विकास बैंक र साना किसान विकास बैंक लि.) शेयरमा गरेको लगानी रकम रु ५१,३१५,८००/- को २ प्रतिशतको दरले हुने रकम रु १,०२६,३१६/- र नेपाल ग्रामीण विकास बैंक तथा सामुहिक लगानी कोषमा रहेको लगानी को २ प्रतिशतको दरले हुने रकम रु ८६९,६५०.६० गरी जम्मा रु १,८९५,९६७ लगानी समायोजन कोषमा रहेको छ ।

विवरण	रकम (रु)
डिप्रोस विकास बैंक मा लगानी	७,२६२,५००
साना किसान विकास बैंक लि. मा लगानी	४४,०५३,३००
सामुहिक लगानी कोषमा रहेको लगानी	४३,४८२,५३०
कुल लगानी	९४,७९८,३३०
लगानी समायोजन कोष (२ प्रतिशत)	१,८९५,९६७
यस वर्षको थप/ (घट)	८६९,६५०.६०

६. **कर्मचारी अवकाश सुविधा**
बैंकको कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०६२ अनुसार ५ वर्ष सेवा अवधि पुगेका स्थायी कर्मचारीले पाउने उपदान तथा

अन्य अवकाश भुक्तानीहरु कृषि विकास बैंक कर्मचारी अवकाश कोषमा (स्वीकृत अवकाश कोष) जम्मा गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सो कोषमा अवकाश योगदानको रकम Funding गरे तापनि यस सम्बन्धी सम्पूर्ण दायित्व बैंकमा निहित रहेको छ। २०७१ आषाढ मसान्तमा अवकाश भुक्तानी वापत बैंकको कुल दायित्व रु. ६,४१२,६९२,७०५।- उक्त कोषमा Fully Funding गरिएको छ।

बैंकको विभिन्न कर्मचारी अवकाश सुविधा र ती सुविधाको लागि भएको दायित्व तथा कोष मौज्दात देहायबमोजिम रहेको छः

विवरण	उपदान	औषधोपचार सुविधा	सञ्चित विदा	सुरक्षण कोष	कुल
२०७२ अषाढ मसान्तको दायित्व	२,८०३,३९३,५४१	१,१४८,७५२,८६९	६६१,७५२,०१२	१,७९८,९७४,२८३	६,४१२,६९२,७०५
अवकाश कोषमा रहेको लगानी	२,८०३,३९३,५४१	१,१४८,७५२,८६९	६६१,७५२,०१२	१,७९८,९७४,२८३	६,४१२,६९२,७०५
खुद दायित्व	-	-	-	-	-

७. प्रस्तावित लाभांशः

आ.व. २०७१/०७२ र सो वर्षसम्मको संचित रहेको वितरणयोग्य मुनाफा बाट अग्राधिकार शेयरमा ६ प्रतिशतका दरले हुने लाभांश रकम रु ३८६,२०८,०००।- र साधारण शेयरमा ०.७९ प्रतिशतले हुने नगद लाभांश रकम रु २७,०३१,५७९।- तथा १५% बोनस शेयर बापत रु ५१३,६००,०००।- प्रस्ताव गरिएको छ। सो नेपाल राष्ट्र बैंक र बैंकको साधारण सभाबाट स्विकृत भए पश्चात वितरण योग्य हुनेछ।

आ.व. २०६५/६६ मा बैंकले अग्राधिकार शेयर (६ प्रतिशत, फिर्ता हुने) पूँजीमा प्रस्तावित लाभांश रकम रु. २७६,०००,०००/- व्यवस्था गरेकोमा नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०६६/१०/२१ को निर्देशन बमोजिम उक्त रकम भुक्तानी गरिएको छैन।

८. आयकर

क. आयकर दायित्व

बैंकले आ.व. २०६२/६३ देखि २०६८/६९ सम्मको अन्तिम कर निर्धारण आदेश प्राप्त भइ त्यस विरुद्ध गरेको पुनरावेदन विभिन्न निकायहरुमा विचाराधीन रहेकामा मिति २०७२।०२।२९ मा नेपाल सरकार कर फछर्योर्ट आयोग, २०७१ सँग भएको सम्झौता बमोजिम निर्धारण भएको सम्पूर्ण आयकर (शुल्क र ब्याज समेत) रु १,९३०,०००,०००।- र ती आ. व. हरुमा कम कर व्यवस्था हुन गएको रु १८७,४९४,७४७।- गरी जम्मा रु २,११७,४९४,७४७।- यस आ. व. मा नेपाल लेखामान ०२ अनुसार यस वर्षको लागि उक्त कारोबारले असर गरेका सम्पत्ति, दायित्व तथा ईक्विटीको शुरु मौज्दातमा आवश्यक समायोजन गरिएको छ।

यस वर्षको कर दायित्व रु. ७२२,७३९,५३९ कर खर्चको रुपमा नाफा नोक्सान हिसाब खातामा देखाइएको छ।

ख. स्थगन कर

कर आधार (Tax Base) तथा वित्तीय विवरणमा रहेको लेखांकित रकम (Carrying Amount) को अस्थायी अन्तरबाट विगत वर्षहरुमा श्रृजित स्थगन कर सम्पत्ति उक्त करसँग सम्बन्धित स्थगन कर दायित्व तथा स्थगन कर जगेडा कोषसँग समायोजन गरिएको छ।

<u>बिबरण</u>	<u>लेखाङ्कित रकम</u>	<u>कर आधार</u>	<u>अस्थाई अन्तर</u>	<u>कैफियत</u>
स्थिर सम्पत्ति	रु ९९८,४९१,२०७	रु १,०१३,७२९,५७२	रु १५,०२७,९१७	Deductible
गत वर्षसम्मको स्थगन कर दायित्व बापत रु ८,०३९,३४० व्यवस्था रहेकोमा माथिको तालिका अनुसार गणना गर्दा २०७२ आषाढ मसान्तमा स्थगन कर सम्पत्ति रु ४,५०८,३७५ देखिएकोले फरक रकम रु १२,५४७,७१५ लाई यस वर्ष समायोजन				

११.३. Key Management Personnel

कम्पनीको सञ्चालक समिति र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा उच्च व्यवस्थापनमा कार्यरत कर्मचारीहरुसमेत कम्पनीको Key Management Personnel हुन् :

विवरण	आधार
श्री प्रमोदकुमार कार्की	सञ्चालक समिति अध्यक्ष
श्री शिशिरकुमार दुङ्गाना	सञ्चालक
विवरणज ज्ञघनश्याम अवस्थीटाठणद्धज्ञालक	

तथा अन्य समिति बैठकमा उपस्थित भएबापत निश्चित रकम पारिश्रमिकको रुपमा प्रदान गर्ने गरिएको छ ।

१२. **फरवार्ड कन्ट्र्याक्ट (Forward Contract)**

विदेशी मुद्रामा गरिएको फरवार्ड कन्ट्र्याक्टको प्रिमियम र डिस्काउन्टलाई कारोबार भएको समयमै विदेशी मुद्राको कारोबारको लाभ/हानीमा लेखांकन गरिन्छ र यसलाई वित्तीय विवरणको अनुसूचि २२ अन्तर्गत “सटही घटबढ आम्दानी” मा प्रस्तुत गरिएको छ । ३२ आषाढ २०७२ मा बैंकको फरवार्ड कन्ट्र्याक्ट अन्तर्गत रु. ४ अर्ब ७३ करोड ४१ लाख रहेको छ ।

१३. **शाखा हिसाब मिलानको अवस्था**

आ.व. २०७१/७२ आषाढ मसान्तमा अन्तरशाखा हिसाब अन्तर्गत कुल डेबिट रकम रु २६९,३८८,०८८,२४६/- र कुल क्रेडिट रकम रु २६८,९५५,३६२,०२३/- गरी खुद डेबिट रकम रु. ४३२,७२६,२२२/- समायोजन/फछ्यौट हुने क्रममा रहेको छ ।

१४. **भारित औसत ब्याज दर अन्तर**

क्र सं.	विवरण	दर (प्रतिशत)
१.	कर्जाको भारित औषत ब्याज दर	११.२१
२.	निक्षेपको भारित औषत ब्याज दर	४.१०
३.	भारित औषत ब्याज दर अन्तर	७.०९

१५. **अपलेखन हुन बाँकी खर्चको विवरण**

यस आर्थिक वर्षको अन्तमा नेपाल राष्ट्र बैंक विकास ऋणपत्रमा भुक्तान गरिएको प्रिमियम रकम रु. २,१०,४४८/- अपलेखन हुन बाँकी रहेको छ ।

१६. **गैह्र बैंकिंग सम्पत्ति सम्बन्धी विवरण**

क्र. सं.	विवरण	रकम रु.
१.	गत वर्षसम्मको बाँकी	७५,१६४,३४४
२.	यस वर्षको थप	८८,२०१,८४२
३.	यस वर्षको बिक्री	१७,५६२,१५०
४.	यस वर्षको अन्तमा बाँकी	१४५,८०४,०३६

१७. **जालसाजीबाट भएको क्षति रकमको व्यवस्था**

बैंकको स्वयम्भू शाखामा बैंकका विभिन्न खाताहरु प्रयोग गरी रु. ३३ करोड ९३ लाख ३९ हजार ८७२ रुपैया ७१ पैसा अपचलन भएको छानबिन बाट खुल्न आएको तथा सो नोक्सानी बापत बीमा कम्पनी बाट क्षतिपूर्ति को लागि कार्य अगाडि बढिरहेकोले उक्त रकम यस आ.व. मा व्यवस्था खर्च लेखांकन गरी वासलातको अन्तरशाखा हिसाबको मौज्दातमा समायोजन गरिएको छ ।

१८. यस बैंकका सहवित्तीकरण कर्जा ग्राहक Everest Floriculture (ग्राहक नं. ३८३५) सम्बन्धमा रु. १३८,४८३,४७३ स्थगन आय (Reserve) Create भइसकेको अवस्थामा रु. १३४,१७९,९१३/७४ Inadequate Collateral बापतको रकम व्यवस्था हुन गएकोले एउटै सम्पत्तिको दोहोरो Reserve (Deferred Income and Provision for Inadequate Collateral) हटाउन विगत वर्षहरुमा बाँधिएको स्थगन आय रु. ७५,२२९,४२४/१३ नेपाल लेखामान २ अनुसार शुरुवाती मौज्दात पुनर्लेखन गरी तथा बाँकी रकम रु ६३,२५४,०४८/८७ यस वर्ष स्थगन आय बाट आम्दानी जनाईएको छ ।

१९. सुन कारोबार: २०७२ आषाढ मसान्तमा बैकसँग १० किलोग्राम सुन मौज्जात रहेको छ। बैकले नेपालको अर्को एजेण्ट बैकसँग सम्झौता गरी बिक्री गरेको दिनको उपयुक्त अन्तर्राष्ट्रिय दर (Competitive International Rate) खरीद मूल्य कायम गर्ने गरी सुन आयात गरेकोले यस्तो सुनको वास्तविक खरीद मूल्य Contingent रहने कारण सम्पत्तिको रूपमा प्रस्तुत गर्न सकिदैन। तसर्थ यस्तो सुन तथा असार मसान्त पछि प्राप्त हुने थप ३५ किलोग्राम सुनको भन्सारबापत रु. २३,४२३,००९ र सुन आयातबापत नेपालको एजेण्ट बैकलाई अग्रीम भुक्तान गरिएको रु. १८३,५७१,७८४ प्राप्त गर्नुपर्ने रकमको रूपमा वासलातको अनुसूची १६ को सन्डी डेटर्स अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ।

२०. ऋणपत्र फिर्ता कोष (Debenture Redemption Reserve)

नेपाल राष्ट्र बैकको निर्देशनानुसार नेपाल सरकारलाई बैकद्वारा जारी गरिएको रु २ अर्ब ३० करोडको ऋणपत्रहरूको भुक्तानीको लागि प्रस्तुत वित्तीय विवरणको नाफा नोक्सान बाँडफाँड हिसाबबाट ऋणपत्र फिर्ता कोष बापत यस वर्ष थप रु. ४६ करोड छुट्टाइएको छ। यस कोषमा २०७२ आषाढ मसान्तको स्थितिमा रु. ९२ करोड मौज्जात रहेको छ।

२१. सञ्चित मुनाफाको शुरु मौज्जातको भिडान तथा त्यसको वित्तीय विवरणमा परेको अन्य प्रभावको थप खुलासा सञ्चित मुनाफाको शुरु मौज्जातमा गरिएको समायोजन देहायवमोजिम रहेको छ :

विवरण	रकम रु.
शुरु मौज्जात	१,०३८,२५३,४५०
कर समायोजन	(२,११७,४९४,७४७)
स्थगन आय	७५,२२९,४२४
समायोजित शुरु मौज्जात	(१,००४,०९१,८७३)

२२. BASEL II अन्तर्गत पूँजी पर्याप्तताको खुलासा

बैकको प्राथमिक पूँजीकोष जोखिम भारित सम्पत्तिको १२.०५ प्रतिशत र कुल पूँजीकोष जोखिम भारित सम्पत्तिको १३.९९ प्रतिशत रहेको छ। नेपाल राष्ट्र बैकको निर्देशन अनुसार प्राथमिक पूँजीकोष जोखिम भारित सम्पत्तिको ६ प्रतिशत र कुल पूँजीकोष जोखिम भारित सम्पत्तिको १० प्रतिशत हुनु पर्ने प्रावधान रहेको छ।

२३. आयकर तथा अग्रीम करकट्टीको सम्भावित दायित्व

आयकर ऐन २०५८ को प्रावधान अनुसार बैकले पेश गरेको स्वयं कर निर्धारण विवरण तथा बैकले कट्टा गर्नुपर्ने अग्रीम करकट्टीअन्तर्गतको कर दायित्वमा फरक पर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभाग तथा ठूला करदाता कार्यालयले संशोधित कर निर्धारण गर्न सक्दछ। आ.व. २०६८/६९ सम्मको आयकर दायित्व तथा अग्रीम करकट्टीसँग सम्बन्धित कर दायित्व यकिन भई कर फछ्यौट आयोगबाट फछ्यौट भइ सकेको भए पनि त्यस पछिको अवधिको कर दायित्वको सम्बन्धमा आन्तरिक राजस्व विभाग तथा ठूला करदाता कार्यालयबाट संसोधन भई थप कर दायित्व समेत सृजना हुन सक्ने जोखिम रहेको छ।

२४. बैकको सम्पत्ति र दायित्वसँग सम्बन्धित कारोबार र वासलात बाहिरको कारोबार कुनै एक व्यक्ति फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्था तथा कुनै एक क्षेत्रमा तोकिएको सीमाभन्दा बढी अधिकेन्द्रित भएको विवरण

कुनै एक व्यक्ति फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थामा बैकको सम्पत्ति र दायित्वसँग सम्बन्धित कारोबार र वासलात बाहिरको कारोबार नेपाल राष्ट्र बैकले तोकको सीमाभित्र रहेको छ। त्यस्तै सञ्चालक समितिमा छलफल गराई सोको स्वीकृतिमा कृषि क्षेत्रमा प्राथमिक पूँजीको शत प्रतिशत बढी लगानी गरिएको छ।

कृषि विकास बैंक लिमिटेड

अनुसूची - ४.३४

संस्थापक/संस्थापक समूहका शेयरधनीले आफ्नो स्वामित्वमा रहेको शेयर अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थामा धितो राखी कर्जा लिएको विवरण

२०७२ आषाढ मसान्त

क्र. सं.	संस्थापक/संस्थापक समूह अन्तर्गत पर्ने शेयरधनीको नाम	संस्थापकको स्वामित्वमा कायम रहेको शेयर		कर्जा विवरण			कैफियत
		कुल कित्ता संख्या	कुल चुक्ता पूँजीको प्रतिशत	कर्जा लिएको बैंक/वित्तीय संस्थाको नाम	कर्जा रकम	धितोमा रहेको शेयरकित्ता संख्या	
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-

संस्थापक/संस्थापक समूहका शेयरधनीले आफ्नो स्वामित्वमा रहेको शेयर अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थामा धितो राखी कर्जा लिएको देखिदैन ।

कृषि बिकास बैक लिमिटेड
अपरिष्कृत वित्तिय विवरण (त्रैमासिक)
आधिक वर्ष २०७१/०७२ चौथो त्रैयमास

अनुसूची - ४.(अ)

रु हजारमा

क्र. सं.	विवरण	यस त्रैयमास अन्त	गत त्रैयमास अन्त	गत आ. व. यस त्रैयमास अन्तको
१	कल पूँजी तथा दायित्व (१.१ देखि १.७ सम्म)	९९,६९६,३४५	९७,४१४,०७४	६६,५१९,६६६
१.१	चुक्ता पूँजी	९,६६०,६००	९,६६०,६००	९,६६०,६००
१.१.१	साधारण शेयर	३,४२४,०००	३,२००,०००	३,२००,०००
१.१.२	प्रस्तावित बोनस शेयर	-	२२४,०००	२२४,०००
१.१.३	अविमोच्य, असंचिती, अप्राधिकार शेयर	६,४३६,६००	६,४३६,६००	६,४३६,६००
१.२	जगेडा तथा कोष	४,९७४,१४४	६,२२६,६३७	५,२१५,४४९
१.३	ऋण पत्र तथा वण्ड	१,६४०,०००	२,३००,०००	२,३००,०००
१.४	सापटीहरू	६७६,९७५	१,४६५,५११	६९५,३१६
१.५	निकोष (क+ख)	७६,९२१,३०१	६६,६०६,१९१	६५,६९६,५१३
	क. स्वदेशी मुद्रामा	७६,९२१,३०१	६६,६०६,१९१	६५,६९६,५१३
	ख. विदेशी मुद्रामा	७,४२५	१२,५९३	२२,७७९
१.६	आयकर दायित्व	-	-	-
१.७	अन्य दायित्व	५,४२१,१२५	४,६२४,७३५	४,५४९,७०६
२	कल सम्पत्ति (२.१ देखि २.७ सम्म)	९९,६९६,३४५	९७,४१४,०७४	६६,५१९,६६६
२.१	नगद तथा बैक मौज्जात	११,३३६,६३६	६,५१६,२५७	६,६६५,४४३
२.२	माग तथा अन्य सूचनामा प्राप्त हुने रकम	१४२,०४१	१४९,२७३	१३४,६९०
२.३	खुद लगायी	१३,५२१,१९२	११,४७१,९६३	१३,३४४,००६
२.४	खुद कर्जा तथा सापट	६६,६०१,११६	६४,२१६,५३०	५७,९१६,२५३
	क. रिथल स्टेट कर्जा	६१३,६३७	६०४,५६३	५४४,२०६
	१. आवासीय घर कर्जा	-	-	-
	२. व्यापारीक घर तथा आवासीय अपार्टमेन्ट	६१३,६३७	६०४,५६३	५४४,२०६
	३. व्यावसायिक कम्पलेक्स	-	-	-
	४. अन्य रिथलस्टेट कर्जा	-	-	-
	ख. आवासीय घर कर्जा (रु १ करोड सम्म)	३,०९४,४१७	३,०६९,२२५	२,४७०,४४१
	ग. मार्जिन प्रकृतिको कर्जा	-	-	-
	घ. आवधिक कर्जा	२७,३६४,७९५	२३,६६१,४६१	१९,३४३,६२५
	ङ ओभर ड्राफ्ट/टस्ट रिजिस्ट/संचालन पूँजी कर्जा	२६,९६४,२१६	३०,७०१,४७६	२६,६४४,६४४
	च. अन्य कर्जाहरू	६,५४३,६५२	५,९४१,७६६	६,१६३,१३५
२.५	स्थिर सम्पत्ति	१,२३०,७६३	१,३५५,२९४	१,३४७,२६४
२.६	खुद गैर बैकिंग सम्पत्ति	-	-	-
	कल गैर बैकिंग सम्पत्ति	१४२,७६९	७५,०५२	७५,१६४
	कल गैर बैकिंग सम्पत्ति व्यवस्था	(१४२,७६९)	(७५,०५२)	(७५,१६४)
२.७	अन्य सम्पत्ति	६,६६३,३६३	७,६००,७३७	७,६४९,६२६
३	नाफा नोक्सान हिसाब	यस त्रैयमास सम्म	गत त्रैयमास सम्म	गत आ. व. यस त्रैयमास सम्म
३.१	व्याज आम्दानी	६,४७३,३६९	५,७६६,७३६	६,४६९,९३५
३.२	व्याज खर्च	३,२५६,०१६	२,२३७,२१३	३,६३९,७२६
क.	खुद व्याज आम्दानी (३.१ - ३.२)	५,२१७,३५३	३,५२९,५२३	५,६२९,२०९
३.३	शुल्क, कमिशन र बन्डा आम्दानी	२६४,४५९	१६४,४६७	१७५,४२७
३.४	अन्य संचालन आम्दानी	५९२,१९९	३९६,९७४	५३४,५२७
३.५	सट्टी आम्दानी / खर्च	२६४,६२०	१३२,६०१	१३१,२०३
क.	कल संचालन आम्दानी (क + ३.३ + ३.४ + ३.५)	६,३३६,६३१	४,२२३,७६५	५,८६३,३६६
३.६	कर्मचारी खर्च	२,९६०,२६२	२,३५१,७७३	३,३२०,३१६
३.७	अन्य संचालन खर्च	७३३,३७७	३६४,२९९	७०९,९१४
ग.	नोक्सानी व्यवस्था अधिको संचालन मुनाफा (ख-३.६-३.७)	२,६४४,९७४	१,५०६,७९३	१,४३३,१३६
३.८	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाहरू	९३०,०४४	१,०११,१६६	६७७,६४३
घ.	संचालन मुनाफा (ग-३.८)	१,७१४,९३०	४९५,६२७	५६५,४९३
३.९	गैर संचालन आम्दानी / खर्च	७६,२४०	३५,३४२	७३,६३०
३.१०	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	६०२,३६७	६९६,४५१	९०१,४६३
ङ	नियमित कारोवारबाट भएको मुनाफा (घ + ३.९ + ३.१०)	२,३१७,५५५	१,४०६,३४०	१,५३३,०८६
३.११	असामान्य कारोवारबाट भएको आम्दानी / खर्च	४३०,४४०	१३३,६७२	६२३,७००
च.	बोनस र कर अधिको नाफा (ङ + ३.११)	२,७४८,००५	१,५४०,०१२	२,१५६,७८६
३.१२	कर्मचारी बोनस व्यवस्था	२०९,१९१	११४,२९७	१५९,५९३
३.१३	आयकर व्यवस्था	७३६,७०४	४१७,३२७	४७४,१०७
क.	खुद नाफा/नोक्सान (च - ३.१२ - ३.१३)	१,६०२,११०	१,०१६,३८८	१,५२०,६०६
४	अनुपातहरू	यस त्रैयमास अन्त	गत त्रैयमास अन्त	गत आ. व. यस त्रैयमास अन्त
४.१	कल पूँजी पर्याप्तता अनुपात (CAR)	१२.५४%	१४.१३%	१५.०९%
४.२	निष्कृय कर्जा अनुपात (NPL)	४.५३%	५.४९%	५.४६%
४.३	निष्कृय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था अनुपात (NPLP/NPL)	०.००%	१५.३६%	१५.०६%
४.४	कोषको लागत (Cost of Fund)	५.४७%	५.९४%	६.१७%
४.५	कर्जा निकोष अनुपात (ने. रा. वै. निर्देशन अनुसार) CCD Ratio	७६.७०%	७६.६२%	७६.६६%
४.६	आधार व्याज दर (Base Interest Rate)	११.९६%	९.९९%	१२.७६%
४.७	औषत व्याजदर अन्तर (ने. रा. वै. निर्देशन अनुसार) (Interest Rate Spread)	५.६२%	६.७६%	६.२४%
४.८	प्रति शेयर आम्दानी (EPS)	४३.५२	३०.०७	४७.५३
४.९	मूल्य / आम्दानी अनुपात (P/E Ratio)	९.९३	१५.७०	१५.९१
४.१०	सम्पत्तीमा प्रतिफल (ROA)	१.४९	०.९९%	१.७२%
४.११	इक्विटीमा प्रतिफल (ROE)	१६.६०	१०.२६%	१०.०९%
४.१२	प्रति शेयर खुद मूल्य (Networth Per Share)	२३३.९९	२९२.५४	२५२.३२
४.१३	तरलता अनुपात (Liquidity Ratio)	२६.९२%	२४.६५%	३०.४३%

नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंक सुपरिवेक्षण विभाग
गैर-स्थलगत सुपरिवेक्षण इकाई

पत्रसंख्या:- बै.सु.वि./अफसाइट/एजिएम/२८/२०७२-७३

केन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाडौं
पोस्ट बक्स नं. : ७३
फोन नं.: ४४१७४९७
आन्तरिक: २०४,२०५ र २०६
फ्याक्स नं.: ४४१२३०६
E-mail : bsdoffsite@nrb.org.np
Web Site: www.nrb.org.np

मिति २०७२/१२/११

श्री कृषि विकास बैंक लिमिटेड
रामशाहपथ, काठमाडौं।

विषय: लाभांश घोषणा/वितरण तथा वित्तीय विवरण प्रकाशन सम्बन्धमा।

महाशय,

तहाँबाट पेश गरिएका वित्तीय विवरण तथा अन्य कागजातका आधारमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ४६ को उपदफा (१) का प्रावधानहरू पालना गरेको देखिएको हुँदा, ऐ. ऐनको उपदफा (२) बमोजिम प्रस्तावित नगद लाभांश रु. २,७०,३१,५७९/- (चुक्ता पुँजीको ०.७९ प्रतिशत) तथा बोनस शेयर रु. ५१,३६,००,०००/- (चुक्ता पुँजीको १५ प्रतिशत) वार्षिक साधारण सभाबाट स्वीकृत भएको अवस्थामा मात्रै वितरण गर्न स्वीकृतिका साथै आ.व. २०७१/७२ को वार्षिक हिसाब वार्षिक साधारण सभामा स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने प्रयोजनार्थ देहायका निर्देशन सहित सार्वजनिक गर्न मात्र सहमति प्रदान गरिएको व्यहोरा निर्णयानुसार अनुरोध गर्दछु।

- लेखापरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका कैफियतहरू पूर्ण रूपले सुधार गर्न तथा त्यस्ता कैफियतहरू पुनः दोहोरिन नदिने व्यवस्था मिलाउन हुन।
- २०७२ आषाढ मसान्तमा व्याजदर अन्तर ७.०९ प्रतिशत रही तोकिएभन्दा ज्यादा भएको पाईएकोले उक्त अन्तरलाई सीमा भित्र ल्याउन हुन।
- “अन्य सम्पत्ति” शीर्षक अन्तर्गत शाखा हिसाब मिलान उप-शीर्षकमा अन्तर शाखा हिसाब मिलान हुन बाँकी खुद डेबिट रकम रु. ४३.२७ करोडको हिसाब फर-फारक गर्न विशेष पहल गर्नु हुन।

उपरोक्त निर्देशनलाई त्यस बैंकको वार्षिक प्रतिवेदनको छुट्टै पानामा प्रकाशित गर्नु हुन अनुरोध गर्दछु।

भवदीय,

(देवेन्द्र गौतम)
उप-निर्देशक

बोधार्थ :

- नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग।
- बैंक सुपरिवेक्षण विभाग, प्रतिवेदन कार्यान्वयन इकाई, कृषि विकास बैंक लिमिटेड।

नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनहरू सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको निर्णय

नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७२/१२/११ पत्र संख्या बै.सु.वि./अफसाइट/एजिएम/२८/२०७२/७३ को पत्रबाट यस बैंकको आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को लाभांश घोषणा/वितरण तथा वित्तीय विवरण प्रकाशन सम्बन्धमा प्राप्त निर्देशनका सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिक्रिया देहाय बमोजिम रहेको छ :

- (१) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका कैफियतहरूको क्रमशः सुधार गर्दै यसप्रकारका कैफियतहरू पूर्णरूपमा सुधार गरी पुनः दोहोरिन नदिनको लागि लेखापरीक्षण समिति मार्फत आवश्यक निर्देशन दिने गरिएको र सोही बमोजिम प्रभावकारीरूपमा अनुगमन तथा कार्यान्वयनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- (२) बैंकको २०७२ आषाढ मसान्तको व्याजदर अन्तर नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेभन्दा बढी रहेको सन्दर्भमा, आवास कर्जा, डिमाण्ड कर्जा, निर्माण कर्जा र व्यावसायिक कर्जा लगायतका शीर्षकमा मिति २०७२/०९/०१ देखि लागू हुनेगरी व्याजदर कटौती गरी व्याजदर अन्तर कम गर्ने प्रयास गरिएको छ । व्याजदर अन्तर तोकिएको सीमाभित्र कायम राख्न व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिइएको छ ।
- (३) अन्य सम्पत्ति शीर्षक अन्तर्गत शाखा हिसाब मिलान उप शीर्षकमा अन्तर शाखा हिसाब मिलान हुन बाँकी खुद डेबिट रकम रु ४३.२७ करोडको हिसाब सन्दर्भमा नियमित कारोवारहरूको भिडानको Reconciliation को लागि Software बनाइ चालु वर्षको श्रावण महिनादेखिनै कार्यान्वयनमा आईसकेको छ । त्यसैगरी पुरानो बाँकी पेण्डिंग हिसाब फल्ल्यौटको लागि मुख्य कार्यालयमा सम्बन्धित कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूलाई जिम्मेवारी तोकिएका कार्य विभाजन भैसकेको र फिल्ड कार्यालयमा समेत हिसाब भिडानको कार्यलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखी कार्य गर्न आवश्यक निर्देशन गरिएकोले उल्लेखित हिसाब फल्ल्यौटको क्रममा रहेको छ ।

आ.व. २०७२/०७३ को लेखापरीक्षण गर्नको लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति, पारिश्रमिक र सेवा शर्त सम्बन्धमा

निर्णय

लेखापरीक्षण समितिबाट सिफारिस साथ पेश भएको आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को बाह्य लेखापरीक्षण गर्नका लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति सम्बन्धी प्रस्तावमा छलफल हुँदा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ५९ (२) बमोजिम आर्थिक वर्ष समाप्त भएको पाँच महिनाभित्र लेखापरीक्षण गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको हुँदा कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १६५(घ) बमोजिम महालेखापरीक्षकको कार्यालयको च.नं. १९४ मिति २०७२/१२/१९ को पत्रबाट आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को लेखापरीक्षण गर्न चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट श्री उमेश प्रसाद ढकाललाई लेखापरीक्षकमा नियुक्त गर्न परामर्श प्राप्त भए अनुसार देहाय बमोजिमको सेवा, शर्त र सुविधाहरू कायम हुने गरी चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट श्री उमेश प्रसाद ढकाललाई आगामी वार्षिक साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने गरी बैंकको बाह्य लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने ।

(क) सेवा, शर्त सुविधाहरू :

- (१) बाह्य लेखापरीक्षण गरे वापत पारिश्रमिक रु. १०,००,०००।- (दश लाख मात्र) मुल्य अभिवृद्धि कर सहित उपलब्ध गराउने ।
 - (२) काठमाडौं उपत्यका बाहिर काम गरेको दिनमा दैनिक भ्रमण भत्ता र होटल बास खर्च वापत लेखापरीक्षकलाई दैनिक रु ३,५००।- र अन्य सहयोगीलाई रु.२,३००।- तथा भ्रमण टिकट सुविधा उपलब्ध गराउने । काठमाडौं उपत्यका भित्र परिवहन तथा खाजा वापत लेखापरीक्षकलाई प्रतिदिन रु.२,०००।- र अन्य सहयोगीलाई रु.१,०००।- उपलब्ध गराउने ।
 - (३) लेखापरीक्षकले बैंकसँग सम्झौता गरेको ७ (सात) दिन भित्र लेखापरीक्षण योजना (Audit Plan) पेश गर्नुपर्नेछ ।
 - (४) अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन मिति २०७३ आश्विन महिना भित्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
 - (५) लेखापरीक्षकले सहयोगीहरूको रूपमा दक्ष तथा अनुभवी व्यक्तिहरू मात्र राख्नु पर्नेछ ।
- (ख) लेखापरीक्षण कार्यलाई व्यवस्थित तुल्याउन बैंक व्यवस्थापन तथा बाह्य लेखापरीक्षक चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट श्री उमेश प्रसाद ढकालविच उल्लेखित सेवा, शर्त र सुविधाहरूको अधिनमा रहि आगामी वार्षिक साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने गरि संचालक समितिबाट स्विकृत भए पश्चात लेखापरीक्षक संग सम्झौता गर्न व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिने ।

नियमावलीको नियम ५ को उपनियम (१),(२) र (३), नियम ७ को उपनियम (१) को (क) र (ख) मा संशोधनका लागि नवौं वार्षिक साधारण सभामा प्रस्तुत हुने प्रस्ताव (तीन महले), २०७३

नियम	उप-नियम	खण्ड	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित / थप व्यवस्था	संशोधन गर्नु पर्ने कारण
५			वैकको अधिकृत पूँजीको अंक र विभिन्न प्रकारको शेयर संख्या	मूल नियमावलीको नियम ५ को उप-नियम (१), (२) र (३) को सट्टा देहायको नियम ५ को उप-नियम (१), (२) र (३) राखी संशोधन गरिएको छः "वैकको अधिकृत पूँजीको अंक र विभिन्न प्रकारको शेयर संख्या	
	(१)		(१) वैकको अधिकृत पूँजी रु. १३,००,००,००,०००/- (तेह अर्ब रुपैयाँ) हुनेछ। उक्त पूँजीलाई रु.१००/- का दरले ४,००,००,०००/- (चार करोड) थान साधारण शेयर र ९,००,००,००० (नौ करोड) थान अग्राधिकार शेयरमा विभाजन गरिएको छ।	(१) वैकको अधिकृत पूँजी रु. १८,००,००,००,०००/- (अठार अर्ब रुपैयाँ) हुनेछ। उक्त पूँजीलाई रु.१००/- का दरले ९,००,००,०००/- (नौ करोड) थान साधारण शेयर र ९,००,००,०००/- (नौ करोड) थान अग्राधिकार शेयरमा विभाजन गरिएको छ।	
	(२)		(२) वैकको जारी पूँजी रु.९,८६,०८,००,०००/- (नौ अर्ब छयासी करोड आठ लाख) हुनेछ। जसमध्ये साधारण जारी पूँजी रु.३,४२,४०,००,०००/- (तीन अर्ब वयालीस करोड चालिस लाख) र अग्राधिकार जारी पूँजी ननक्युमीलेटीभ इरीडिमेवल प्रिफिरेन्स शेयर रु.६,४३,६८,००,०००/- (छ अर्ब त्रिचालिस करोड अठसठ्ठी लाख) हुनेछ।	(२) वैकको जारी पूँजी रु ११,३३,९१,१२,०००/- (एघार अर्ब तेत्तिस करोड एकान्धे लाख बाह्र हजार) हुनेछ। जसमध्ये साधारण जारी पूँजी रु.५,९०,३४,००,०००/- (पाँच अर्ब नब्बे करोड चौसठ्ठी लाख) र अग्राधिकार जारी पूँजी ननक्युमीलेटीभ इरीडिमेवल पि	
	(३)		(३) वैकको चुक्ता पूँजी रु.९,८६,०८,००,०००/- (नौ अर्ब छयासी करोड आठ लाख) हुनेछ।		

**नियमावलीको नियम १६ को उपनियम १ को (क),
 (घ), (ङ) र (च) मा संशोधनका लागि
 नवौं वार्षिक साधारण सभामा प्रस्तुत हुने प्रस्ताव
 (तीन महलो), २०७३**

नियम	उप- नियम	खण्ड	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित / थप व्यवस्था	संशोधन गर्नु पर्ने कारण
१६	(१)		<p>सञ्चालकको पारिश्रमिक र भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था:</p> <p>१. सञ्चालकले पाउने पारिश्रमिक, बैठक भत्ता, दैनिक तथा भ्रमण भत्ता र अन्य सुविधा देहाय बमोजिम हुनेछ। तर प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्मका लागि सञ्चालक समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।</p> <p>(क) सञ्चालक समितिको बैठकमा उपस्थित भए वापत सञ्चालकले पाउने प्रति बैठक भत्ता जनही रु.३,०००।- (अक्षरेपी तीन हजार मात्र) हुनेछ।</p> <p>(घ) टेलिफोन/मोबाइल फोन वापत प्रतिमहिना रु. २५००।- एकमुष्ट उपलब्ध गराउने</p> <p>(ङ) पत्रपत्रिका वापत प्रतिमहिना रु. २,०००।- एकमुष्ट उपलब्ध गराइने छ।</p> <p>(च) परिवहन भत्ता: बैठकमा भाग लिन बैंकको सवारी साधनको प्रयोग नगरी निजी गाडी प्रयोग गरेमा प्रतिमहिना बीस लिटर पेट्रोल/डिजेल उपलब्ध गराइने छ।</p>	<p>मूल नियमावलीको नियम १६ को उप-नियम (१) को खण्ड (क), (घ), (ङ) र (च) को सट्टा देहायको नियम १६ को उप-नियम (१) को खण्ड (क), (घ), (ङ) र (च) राखी संशोधन गरिएको छ:</p> <p>“सञ्चालकको पारिश्रमिक र भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था:</p> <p>१. सञ्चालकले पाउने पारिश्रमिक, बैठक भत्ता, दैनिक तथा भ्रमण भत्ता र अन्य सुविधा देहाय बमोजिम हुनेछ। तर प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्मका लागि सञ्चालक समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।</p> <p>(क) सञ्चालक समितिको बैठकमा उपस्थित भए वापत सञ्चालकले पाउने प्रति बैठक भत्ता जनही रु.५,०००।- (अक्षरेपी पाँच हजार मात्र) हुनेछ।</p> <p>(घ) टेलिफोन/मोबाइल फोन वापत प्रतिमहिना रु. ३५००।- एकमुष्ट उपलब्ध गराउने</p> <p>(ङ) पत्रपत्रिका वापत प्रतिमहिना रु. ३,०००।- एकमुष्ट उपलब्ध गराइने छ।</p> <p>(च) परिवहन भत्ता: बैठकमा भाग लिन बैंकको सवारी साधनको प्रयोग नगरी निजी गाडी प्रयोग गरेमा प्रतिमहिना चालिस लिटर पेट्रोल/डिजेल उपलब्ध गराइने छ।”</p>	<p>यस बैंकको कार्य प्रकृति, प्रस्ताव तथा सोसँग सम्बन्धित विषयहरूको अध्ययन एवं समानस्तरको प्रगति गर्ने अन्य बैंकहरूको तुलना र मूल्य वृद्धि समेतलाई दृष्टिगत गर्दा हाल सञ्चालकहरूलाई उपलब्ध हुँदै आएको सुविधामा समसामयिक पुनरावलोकन गर्न उपयुक्त देखिएकोले सञ्चालक समितिको मिति २०७२।१२।१४ को निर्णयानुसार प्रस्ताव गरिएको।</p>

JoJ : yfkg ; dX

लिला प्रकाश सिटौला

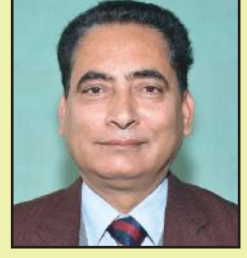
अनिल कुमार उपाध्याय

विजया स्वाँर

भविन्द्र खत्री

सुवोध प्रसाद गौतम

Ijefulo kðlvx?

Iðilo lgbžsx?

sf-d=Iðilo lgbžsx?

dVo zfvf kðGwsx?

sf-d'dVo zfvf kðGwsx?

२०७२ वैशाख १२ गतेको विनाशकारी भूकम्पबाट प्रभावित विभिन्न स्थानहरूमा
कृषि विकास बैंकको सामाजिक सामुदायिक उत्तरदायित्व (CSR) कार्यक्रम अन्तर्गतका गतिविधि

बाह्रबिसे

नुवाकोट

खोकनामा सरसफाई

Agricultural Development Bank Ltd.

कृषि विकास बैंक लि.

मुख्य कार्यालय रामशाहपथ, काठमाडौं
फोन नं. ४२५२३५९, ४२६२६२०, फ्याक्स: ४२६२९२९